

- Predanie a Mărturisitorilor Români din închisori -

Ioan Ianolide

Deținutul profet

Ediție îngrijită la Mănăstirea Diaconești

Editura Bonifaciu (2009)

SĂ NU UITĂM DE SFINȚII NOI MUCENICI MĂRTURISITORI AI
ÎNCHISORILOR COMUNISTE ROMÂNE

Powered by **ABBY FineReader 11**

Download PDF: http://www.archive.org/details/IoanIanolide-DetinutulProfet_742

Download HTML: <http://www.archive.org/details/IoanIanolide-DetinutulProfet>

TABLE OF CONTENTS

1.	Necazurile brutarului de cuvinte	3
2.	Taina deținutului profet - Lămurire asupra ediției -	4
3.	Partea întâi	8
1.	Tristetile unui deținut	8
4.	Partea a doua	19
1.	Profetiile unui deținut	19
2.	Era tehnologică și vițelul de aur	20
3.	Vechiul și Noul Israel	21
4.	Sensul apocaliptic al istoriei	24
5.	Hristos Judecătorul	30
6.	Hristos Împăratul	35
7.	Antihrist	41
8.	Sapte cuvinte către Biserici	45
9.	Rolul Bisericii în lume	50
1.	Biserica apostolică	51
2.	Biserica epocii de aur a creștinismului	52
3.	Biserica constantiniană	53
4.	Creștinismul medieval, ortodox și catolic	54
5.	Creștinismul renașcentist și reformator	55
6.	Creștinismul modern	57
5.	Partea a treia	60
1.	Spovedania unui deținut	60
2.	Scrisoare către duhovnicul meu - 1985	61
6.	Epiloquul autorului	94
7.	Palatul fermecat	97
8.	DICTIONAR	100

Necazurile brutarului de cuvinte

Ioan Ianolide

Ce de oameni s-au strâns, frăţioare!
Livizi şi supti,
Desculţi şi rupţi,
Zgribuliţi aşteaptă în bătaia vântului,
Să le frâng în două, ca pe soare,
Pâinea rumenă a cuvântului.
O, Doamne!
Dar eu sunt brutarul sărac!
Zadarnic flămânzii s-au strâns lângă vatră...
Pe foc nu mocneşte decât un crâmpei de arac,
Şi nici un pumn de faină-n covată nu este.
Ia, coc şi eu, acolo,
Sub ţestul vechi, o piatră,
Cum a făcut femeia săracă din poveste,
Să-şi amăgească ţâncii care plâneau, flămânzi.
Pe vremea aceea, pesemne, sfinţii blânzi
Mai colindau pământul
Şi pietrele - minune! - le preschimbau în pâini.
Hei, cin' să fie, măre?
Sau poate numai vântul....
Şi ai câini, ce latră-n uliţă a om străin...?
Sfinte Doamne, Sfinte Petre!
Spre bordeiul meu s-aud paşii cum vin...

Am fost la doctor. Sunt bolnav de mulți ani, dar doctorii au minimalizat boala mea. M-au consultat zeci de medici, făcând toate investigațiile științifice necesare. Mi-am dat seama că ei se înșelau și, în luna iulie, mi-am diagnosticat singur o tumoare abdominală. Acum o confirmă și ei, căci este atât de mare, încât abdomenul meu e cât o butie (butoi) și diform pe partea dreaptă.

Operație nu pot suporta și nu o accept, căci nu vreau să mor pe masa de operație, ci să mă sting conștient și împăcat cu Dumnezeu, cu mine însumi și cu oamenii.

Nu mai am mult de trăit, probabil câteva luni de zile. Voi căuta să plinesc tot ce se cuvine sufletului și vieții mele creștine, în care port crucea generației căreia îi aparțin.

Am de transmis un mesaj atât creștinătății, cât și omenirii. Sunt perfect lucid, echilibrat și calm sufletește, încât sper să pot să exprim adevărul curat, în cea mai subțire vedere a lui.

Doamne, ocrotește-mă în ultimii pași ai trecerii mele. Pe Tine Te preaslăvesc, acum și în vecii vecilor. Amin!

Ioan Ianolide, 8 august 1985

Taina deținutului profet

- Lămurire asupra ediției -

„Deținutul profet” este o carte care și-a ales singură momentul apariției.

În urmă cu doi ani, după trecerea la Domnul a Părintelui Gheorghe Calciu, familia Sfinției Sale din America ne-a dăruit cutia în care Părintele păstra cu grijă mai multe foi, unele noi, altele îngălbenite de vreme.

Uimirea a fost când, cercetându-le mai îndeaproape, am descoperit printre ele sute de pagini acoperite cu scrisul mărunț și greu descifrabil al lui Ioan Ianolide.

O foaie împăturită separat dezlega taina: o scrisoare a lui Ioan Ianolide către soția lui Vasile Marin, mărturisitorul de la Majadahonda, prin care autorul o ruga să trimită manuscrisele sale în America unde, nădăjduia el, Părintele Calciu le-ar fi putut redacta și publica fără să-i dezvăluie numele.

Acestea erau doar o parte din miile de foi pe care Ioan Ianolide le-a scris în taină, cu riscuri uriașe, în anii 1980, sub permanenta hărțuire a Securității, care-l amenința cu moartea.

Din motive pe care nu le cunoaștem - de fapt, credem noi, prin rânduiala lui Dumnezeu - Părintele Calciu nu a putut publica nici atunci și nici mai târziu aceste manuscrise.

Ajunse la noi, ele au mai stat o vreme „sub obroc”, fiindcă „nu le sosise încă ceasul”.

Nu cu mult timp în urmă, răsfoindu-le mai atent, ne-a atras atenția o pagină pe care era scris numărul Fiarei din Apocalipsă. Curând aveam să descoperim că mai multe teancuri de foi cuprindeau referiri la vremurile apocaliptice, la dezastrul erei tehnologice, precum și la misiunea Bisericii în aceste timpuri.

Descifrându-le cu migală, am înțeles că deținutul, întemnițat 23 de ani pentru vina de a-și fi apărat credința și neamul, se dovedește a fi un adevărat profet al vremurilor noastre. De altfel, în mod surprinzător, el scrie: „Mulți vor fi șocați de viziunea prezentată de mine, dar ea va fi înțeleasă în mileniul trei”.

Apostazia lumii, prin închinarea modernă la vițelul de aur, amenințarea experimentelor genetice care desființează valoarea persoanei umane, pericolul uciderii sufletești a copiilor printr-o educație cu influențe demonice, perspectiva unei noi „tiranii mondiale” care va controla prin forță viețile și conștiințele oamenilor, sunt aspecte pe care mintea luminată de har a deținutului le vede și cu durere și responsabilitate le pune înaintea omului contemporan.

Cu deosebire, el se preocupă de rostul Bisericii, pe care o socotește responsabilă de tot ce se petrece în societate: „Biserica nu poate binecuvânta la întâmplare orice formulă socială, orice lege, orice instituție, orice doctrină, orice ideal, orice oameni, ci numai pe acelea care aparțin mesajului evanghelic, prin care se slujesc oamenii acelei vremi. E mai lucrătoare o Biserică prigonită dar

pură, decât una strălucitoare dar convențională”.

„Vremea stă sub semnul lui antihrist”, scrie autorul. Și el, „brutarul sărac”, primind har de Sus, frânge pâinea rumenă a cuvântului pentru oamenii „livizi, desculți și ruși” ai acestui veac de abundență materială și foamete duhovnicească.

Precizăm, ca și în cazul cărții „Întoarcerea la Hristos”, că dată fiind vastitatea materialului și caracterul lui nesistematizat, fără alineate, fără titluri, cu multe repetiții de idei, am recurs la o organizare tematică a textului, care să ofere cititorului o lectură încheșată și coerentă. Multe din ideile cuprinse în carte trebuie înțelese în context și raportate la perspectiva de ansamblu a autorului. Le redăm ca atare. De asemenea, am intervenit cu corecturi gramaticale și de stil, justificate de rugămintea autorului, găsită într-o însemnare, ca cineva, vreodată, „să stilizeze acest material”.

Că „Deținutul profet” a apărut chiar la momentul când cuvintele autorului încep să se împlinescă, nu este lucru întâmplător. Rămâne doar să nu lăsăm „profeții” temnițelor să strige în deșert, căci oamenii aceștia au trăit și au murit pentru Hristos.

Mănăstirea Diaconești, 11 aprilie 2009,
la prăznuirea învierii lui Lazăr și a Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica.

Mult iubită și stimată doamnă Marin - Van Saanen,

Providența a făcut să ne întâlnim sufletește în aceste împrejurări. Bărbații aceia, pe care împreună îi iubim și îi stimăm, au marcat viața și sufletul generației mele, a prietenilor mei și a mea personal. Prin ei am cunoscut adevărata chemare creștină. Sunt de atunci aproape patru decenii. [Este vorba de Ion Moța și Vasile Marin, morți în 1937 în Spania, la Majadahonda, în apărarea Crucii. „*Așa am înțeles datoria vieții mele: Am iubit pe Hristos și am mers fericit la moarte pentru El*”, scria Moța părinților săi. Jertfa lor a rodit în sufletele întregii generații tinere interbelice, care și-a asumat cu responsabilitate calea sacrificiului pentru Hristos și neam. (a se studia și *Taina Jertfei*, Ed. Puncte Cardinale, Sibiu 2002)]

Toți anii aceștia au fost chin, sacrificiu și jertfa; toți anii aceștia au fost rugăciune, credință și dragoste; toți anii aceștia au fost bucurie întru Hristos, au fost slujire întru Hristos, întâlnire întru Hristos.

După toate distilările spirituale provocate de cea mai cumplită și îndelungată prigonire a creștinătății, am ajuns la revelarea unui autentic creștinism ca și concepție integrală despre viață. Pe aceasta o mărturisesc acum, în pragul morții, căci am o tumoare hepatică ce-mi numără zilele.

Muți vor fi șocați de viziunea prezentată de mine, dar ea va fi înțeleasă și prețuită în mileniul trei. Acum e bine că pot comunica această veste.

Am căutat adevărul creștin cel mai curat și mai frumos. Sper că ne-am apropiat de el.

Lumea creștină are nevoie de strălucirea puterii, de aceea îi trebuie o expresie politică fidelă. O astfel de expresie presupune o conștiință creștină și o trăire în Duhul Sfânt. Sfinții, eroii și martirii acestui veac s-au apropiat de Hristos până la unirea cu El. Pe ei îi mărturisim. Fie strădania și jertfa noastră spre slava lui Hristos și mântuirea lumii. Amin.

Consider că Părintele Calciu este omul ce poate redacta aceste lucrări, le poate traduce și le poate publica, deocamdată sub numele lui, iar când eu n-o să mai trăiesc, atunci e necesar să apară și numele meu, căci sunt legat de evenimentele ce au produs această lucrare.

Îmbrățișându-vă cu toată dragostea, vă doresc sănătate și putere de muncă spre împlinirea slujirii lui Hristos și a oamenilor.

10 august 1985

Cu tot respectul, Ioan Ianolide

Partea întâi

Tristețile unui deținut

Deținutul simte că într-un viitor previzibil puterea comunistă va fi anihilată. Și totuși el e trist și îngrijorat.

Trist este pentru că vede că aceia care au avut puterea comunizării țării se profilează ca stăpâni și ai lumii care va veni. Este îngrijorat pentru că înțelege că se deschid perspectivele unei tiranii mondiale, fără oponenți și fără precedent.

Din punct de vedere antihristic, comunismul ateu și-a îndeplinit misiunea și nu mai este necesar, deci poate să dispară spre a transmite puterea sa unei noi forțe apocaliptice.

Ioan Ianolide, 1985

Deținutul își trăiește viața ca și cum s-ar afla în fața lui Dumnezeu. Stă ore în șir, ziua și noaptea, în stare de trezvie, pe un scaun și așteaptă, rugându-se și chemând alinarea și descoperirea Duhului Sfânt.

Nu tinde către miracole, ci spre o atentă dreaptă judecată. Știe că reflectarea luminii divine este în funcție de condițiile și structurile ființei sale, de aceea nu se hazardează în absolut. Deși în clipa unei iluminări are simțământul Adevărului, el rămâne rezervat, căci numai verificarea ulterioară va dovedi în ce măsură a fost în adevăr. Misiunea omului e de a cugeta neconținut sensul și rostul său pe lume, în complexitatea și taina vieții.

Viața lui materială s-a tot simplificat, iar cea interioară face transparente esențele. Adesea, aceleași probleme îi apar în culori și semnificații înnoite. E încântat de darul cu care a fost dăruit și, opunându-se veacului, trăiește

contemplativ.

E viu față de lume. A avut experiențe interesante cu oamenii și ar vrea să le exprime.

A constatat că în societate, când a trecut în anonimat, după eliberare, s-a bucurat de stima tuturor oamenilor, căci în lumea aceasta pervertită spiritual a rămas totuși respectul față de realele valori umane. A fost împuns numai de cei incitați de Securitate ori de Cadre. A trebuit să îndure umilințele, fiindcă știa că pentru el nu există dreptate.

I s-a întâmplat însă ca într-o anumite situație să-și dezvăluie identitatea, și atunci s-a produs o adevărată revoluție față de el. Aproape toți oamenii l-au părăsit, l-au vorbit, l-au ocolit, iar de a fost nevoie, l-au acuzat. Toți s-au speriat de relațiile bune pe care le-au avut cu un „bandit” și fiecare în felul lui a căutat să se disculpe, ca și cum fiecare era vizat de complot împotriva „fericitului socialism”. Totuși, pe ascuns, mai toți au căutat să-și manifeste simpatia și stima față de el.

Câtă vreme nu știuseră deschis cine este el, chiar dacă o bănuiau, se simțeau ocrotiți față de frica ce stăpânește toată societatea, căci puneau mâna pe „n-am știut” și scăpau basma curată, dar acum, când chiar el le-a spus cine e, au considerat că sunt descoperiți în fața răspunderilor pe care le are orice cetățean al statului socialist. Mulți, cei mai mulți o făceau din lașitate. Puțini și-au menținut oarecare demnitate.

Tinerii, care nu sunt informați decât prin educația politico-ideologică, când au aflat, pur și simplu au rămas stupefiați și l-au privit chiar ca pe un bandit, un fascist, ori, de ce nu, un criminal. Unii i-au trântit-o în nas cu cuvinte aspre, iar el n-a putut să-i lămurească, căci intra în conflict cu toată structura socială.

Un tânăr mai inteligent și cu un fond sufletesc mai pur a venit, când era singur, și l-a rugat să-i spună care este adevărul, ce s-a petrecut, cine sunt vinovații. L-a privit cu dragoste și i-a spus:

- Arăt eu a criminal, bandit ori ticălos?
- Nu. Tocmai de aceea am venit să vă cer lămuriri!
- Tinere, e un mare pericol și pentru tine și pentru mine să dezvălui adevărul. El e acoperit sub atâta minciună, încât ar trebui un efort imens să spulber toate informațiile cu care ai fost îndopat. Dar spre a nu te lăsa cu mâna

goală, iată ce-ți spun: sunt un om al cărui cuget se află neconținut în fața lui Dumnezeu. Crezi în El?

- Cred, dar nu știu Cine este și nici cum trebuie să fie un om al lui Dumnezeu!

- Să fie drept în adâncul sufletului său și în viața sa, față de toată lumea și față de sine însuși.

- Înțeleg! Ba nu, nu înțeleg, a răspuns tânărul.

- Du-te, dragule, du-te și străduiește-te să fii liber într-un adevăr!

Ca toți bunicii, și deținutul nostru e atașat de nepoți și-și petrece o bună parte din viață spre a le transmite dragostea și înțelepciunea sa. I-a crescut frumos, în contrast cu obrăznicia odraslelor de azi. Sunt respectuoși, ascultători și nevinovați. Lângă ei, el se topește și crește în același timp. El le dă din el și primește din ei. Le spune povești, se joacă cu ei, îi plimbă și se roagă împreună. E uimit de istețimea vârstei lor preșcolare.

- Tataie, cine a făcut soarele?

- Dumnezeu.

- Dar stelele?

- Tot Dumnezeu!

- Dar copacii?

- Dumnezeu!

- El le-a făcut toate?

- Toate.

- Dar pe mine cine m-a făcut?

- Tu ești copilul lui tăticu și al lui mămică, dar tăticu e copilul meu și pe strămoșul meu tot Dumnezeu l-a făcut.

- Dar casa cine a făcut-o?

- Casa e făcută de oameni, dar pământul, lemnul și fierul din care s-a făcut casa sunt opera lui Dumnezeu.

- Dar pe Dumnezeu cine l-a făcut?

- El e fără început și fără sfârșit, El singur le-a făcut toate.

- Dar cum este Dumnezeu? E ca un om?

- Domnul Iisus este asemeni cu omul, dar Dumnezeu este așa, cam ca sufletul din om. Pe om îl vezi, dar sufletul din om nu se vede.

- Dar satana cine este?

- El este gândul răutății din oameni.

- Atunci Dumnezeu este gândul bunății din oameni...

- Bravo, așa este! Va trebui să fiți atenți, ca să nu primiți în mintea voastră nici un gând al răutății, ci numai pe cele ale bunății, căci ele vin de la Dumnezeu.

Viața interioară se deschidea pentru cei micuți din fragedă copilărie. Știau povești despre Domnul Iisus, despre sfinți, despre eroi și despre figurile legendare. I-a ferit de lectura stereotipă și seacă și le-a oferit bogăția sufletească a celor mai verificate valori umane. Era deci încântat de opera sa educativă și o compara cu obrăznicia, pretențiile și goliciunea sufletească în care creșteau generațiile tinere.

Când băiatul cel mare a împlinit cinci ani, l-a dat la grădiniță.

- Tataie, a venit el îmbufnat acasă, tovarășa mi-a spus că nu există Dumnezeu și să încetez cu prostiile astea!

Deținutul aștepta această confruntare și i-a zis:

- Dar tu ce crezi?

- Eu cred ce mi-ai spus tu. Dumnezeu e bun și eu îl iubesc.

- Așa să-i spui și tovarășei la grădiniță, iar dacă te va întreba cine ți-a spus toate acestea, atunci să-i spui că eu te-am învățat.

- Bine, tataie, așa am să fac!

Copilul s-a luat cu joaca și a început să cânte *Internaționala*.

- Cine te-a învățat? l-a chestionat bunicul.

- Tovarășa!

Deținutul avea părul măciucă și pielea încrețită pe el. Își amintea de ostașii sovietici, mărșăluind ca o turmă bezmetică spre Berlin, în innuri bolșevice. Apoi, la scurt timp, îi bubuie și azi în cap melodia Internaționalei, cântată pentru prima dată de copiii români pe stadion, într-o mare festivitate.

Durerea sufletească o simte organic. Geme în sine de neputință și disperare. Nu are posibilitatea nici pe nepotul lui să-l ferească de otrava revoluției!

Își dădu încă o dată seama cât de mult îl ocrotea pușcăria de această

dramă a omenirii și văzu cu ochiul minții cum sute de milioane de copii din toate țările lumii sunt captați mental și spiritual de goliciunea materialismului dialectic. Copiii lumii moderne ies de sub oblăduirea sacră și intră în conul energiilor satanice, rezultatul fiind dezastruos din toate punctele de vedere.

Și-a strâns nepoțelul la piept, cu sentimentul că-și pierde propriul său suflet. Copilul i-a mai zis:

- Tataie, un copil a spus tovarășei că tatăl lui îl înjură pe Marx cu revoluția lui. Ce e asta, tataie?

Copilul cu pricina aparținea unei familii din nomenclatură (*conducere*). Tovarășa se îngălbenise.

Deținutul s-a înviorat într-un fel de bucurie inversă, ce-i demonstra că lumea nu este pierdută și că într-o zi se va redresa.

Când sosise acasă, acum 20 de ani, deținutul nu mai găsisese nimic din frumoasa lui bibliotecă: fusese jefuită, distrusă și trimisă la retopirea celulozei. A adunat deci din nou ceva cărți, printre care cele zece volume ale Filocaliei românești. Le mângâie cu privirea, ia una și o răsfoiește, apoi alta, și alta și le reșează în raft.

Când a citit primul volum, era la începuturile vieții sale interioare. A avut atunci sentimentul unei revelații și s-a revoltat că până la acea dată nu se pusese la dispoziția sufletului românesc această capodoperă a spiritualității creștin-medievale. Atunci și-a însușit cu nesaț fiecare cuvânt al Filocaliei, traducându-l imediat în act viu al sufletului său.

De atunci au trecut însă vreo patruzeci de ani. Între timp a suferit mult, a citit mult, a dezbătut mai toate problemele existenței omenești. Neconținut a rămas credincios și starea de rugăciune nu l-a părăsit niciodată. A dat prioritate studiilor teologice. Se străduiește și acum ca tot ce gândește să aibă temei evanghelic, apostolic și patristic. Vrea să fie un fiu fidel al Bisericii. A ajuns la o viziune în duh, de aceea dispune de o deosebită subțirime a minții, cu care sesizează cerințele lumii și orânduirea lor dumnezeiască.

El e un eremit (*pustnic, sihastru*) de modă modernă. Contemplă lumea în Hristos și-L preamărește pe Hristos în lume, umplând lumea cu Duh

Sfânt. Se simte că plutește ca un gând deasupra lumii, iar lumea e gând și așa se întâlnește cu Gândul necreat.

El nu face sinteze, căci a uitat tot ce a citit, ci vede sinteza lumii în simbolurile ei. E atent la toate dimensiunile condiției umane, dorește să le cuprindă, dar știe că mereu îi va scăpa ceva. De aceea nu poate cugeta lumea decât ancorat în Hristos.

În toată singurătatea lui, el nu se simte singur. În toată umilitoarea lui înfrângere, el are certitudinea triumfului Hristosului din lume.

Este el un mistic, un filozof, un om politic, un poet, un om de știință, un economist? Nu. El se consideră simplu un om creștin. Din perspectiva aceasta cugetă la Filocalie și la teologie, la creștinătate.

Știe că datorește mult Filocaliei din punct de vedere sufletesc, că gândirea i-a fost formată de teologie, și totuși ia distanță față de ele, le judecă pe toate cu luare aminte și caută să le vadă pe toate în Hristos. Îl interesează mântuirea lumii: ce este, cum este și cum se poate concretiza.

Filocalia, din acest punct de vedere, îi pare o reducere a viziunii hristice asupra lumii la viziunea eremitică asupra monahismului. Filocalia este o restrângere a spiritualității creștine la spiritualitatea personală, ori, cel mult, monahală. Introspecția monahilor i-a făcut să nu mai privească lumea ca lume. Viziunea din Filocalie e război nevăzut cu duhurile, război cu patimile și război cu lumea luată ca păcat, or el vede războiul, păcatul și lumea ca un tot integral. Discursul filocalic nu seamănă cu discursul evanghelic, căci acolo lupta se dă în lume, pentru schimbarea lumii și spre înfrângerea forțelor întunericului din lume. Filocalia e scrisă în Evul Mediu, când problemele lumii erau transmise statelor, iar statele le rezolvau în măsura în care erau ori nu erau expresie a creștinătății, iar monahii se dedicau vieții pur spirituale. O parte din virtuțile și valorile evanghelice nici nu apar în Filocalie: cutezanța, afirmarea, lupta, dreptatea, justiția, pedeapsa, etc. [Filocalia se ocupă de lucrarea lăuntrică a curățirii de patimi și a unirii cu Dumnezeu, ceea ce justifică problematica textelor pe care le conține. Însă virtuți ca afirmarea, cutezanța, lupta, dreptatea nu numai că n-au fost ignorate de părinții filocalici, ci chiar afirmate cu tărie prin însăși viața lor: Sfântul Maxim Mărturisitorul (580-662), deși simplu monah, a înfruntat cu cutezanță pe împărații Eraclie și Constantin al II-lea și pe Patriarhul Pyrrhus,

apărând Biserica de erezia monotelită; Sfântul Grigorie Palama (1296-1359) a luptat cu îndrăzneală pentru dreapta credință, fiind aruncat în temniță de împărăteasa Ana de Savoia și Patriarhul Caleca pentru „abateri dogmatice” și „motive politice”; Sfântul Simeon Noul Teolog (917-1022) nu s-a temut să mărturisească despre sfințenia părintelui său duhovnicesc, înfruntând cu curaj pe Patriarhul Serghie al Constantinopolului.]

El înțelege specializarea pe domenii în creștinătate, dar în unitatea ce o dau mădularele în trupul omului. Caută deci regăsirea trupului mistic al lui Hristos ca realitate ce integrează lumea, o umple și o sfințește.

Dacă ar trebui să-și expună concluziile vieții într-o conferință succintă, ar lua drept exemplu predica de pe munte a Mântuitorului. Toți creștinii, în orice domeniu s-ar afla, trebuie să fie solidari, în același duh și concepție creștină.

În camera deținutului arde neconținut candela și-n inima lui pulsează rugăciunea isihastă.

E tot mai departe de lume și totuși o poartă în întregime în sineși. El e un tip nou de isihast, cum nu știu să fi fost altul, căci în liniștea lui se revarsă zbuciumata omenire de azi și dintotdeauna. El e un isihast apostolic, dar de un apostolat specific claustrării (*izolării, singurătății*) în care se află. De fapt, el se unește mereu cu Iisus Hristos, Mântuitorul și Împăratul. În Iisus contemplă creația, sensul și finalitatea ei și se simte responsabil pentru tot ce se petrece pe pământ. Realismul lui e crud, căci vede atât răul în rădăcinile sale spirituale și ancestrale, cât și forțele sale istorice. Dar unirea cu Iisus îl face să depășească dramele lumii, să le surprindă sensul providențial și să fie senin în fața finalității creației.

Zi de zi, an de an s-au tot clarificat în el ideile învățaturii creștine. Spiritul s-a curățit până ce a ajuns la limpeziri luminate de sus. În singurătatea sa, marea problemă pe care și-o pune este următoarea: Care este starea lumii în fața lui Dumnezeu? Care este starea creștinătății în fața lui Hristos? Și lumea și creștinătatea sunt în criză. Dar de ce a intrat creștinătatea în criză?

După îndelungă rugăciune, meditație și cercetare, a ajuns la concluzia, surprinzătoare pentru mentalitatea creștinilor moderni, că îi lipsește puterea. Creștinătatea nu are putere. Creștinătatea a pierdut din vedere că lui Iisus I S-a dat toată puterea în cer și pe pământ.

Criza de putere a creștinătății a făcut posibilă strălucirea puterii satanice peste omenire. Satanismul apare în omenire pe linii de forță succesive, ce și-au transmis puterea de la una la alta: antropocentrism, umanism, raționalism, progresism, materialism și ateismul ultimului secol, devenit pseudo-religie de stat. Satanismul încă n-a realizat antihristul, dar i-a creat condițiile apariției și puterii sale.

Antihristul este ucigașul lui Hristos, tiranul oamenilor, tatăl minciunii, orgoliul rasial al ființei sacre, dumnezeul rasial și vițelul de aur.

În fața puterii antihristice, omenirea se unește în jurul lui Hristos, singura putere ce poate strivi și nimici fiara apocaliptică. De aceea e așteptat Hristos să apară cu strălucire mare în omenire, de aceea creștinătatea trebuie să pregătească omenirea spre a-L putea primi.

Creștinătății i s-a dat puterea de a zidi Împărăția lui Dumnezeu și trebuie să-și îndeplinească această menire, căci vine Domnul și nu știm când vine, dar trebuie să fim pregătiți pentru a fi cu adevărat Israelul Lui.

Deținutul dispune de un detector suprasensibil al duhurilor, ideilor și forțelor ce se declanșează în lume. Simte că într-un viitor previzibil puterea comunistă va fi anihilată. Și totuși el e trist și îngrijorat. Trist este pentru că vede că aceia care au avut puterea comunizării țării se profilează ca stăpâni și ai lumii care va veni. Este îngrijorat pentru că înțelege că se deschid perspectivele unei tiranii mondiale, fără oponenți și fără precedent.

Din punct de vedere antihristic, comunismul ateu și-a îndeplinit misiunea și nu mai este necesar, deci poate să dispară, spre a transmite puterea sa unei noi forțe apocaliptice. Așa se explică apariția teoriei ființei sacre a Israelului, izvorâte din spirit caiafic. Cucerirea Ierusalimului e un semn antihristic, și lumea creștină nu i se poate opune.

Creștinismul nu poate admite Israelul caiafic, căci Îl neagă pe Hristos.

Unii avansează ideea că ființa rasială a poporului israelit ar fi chiar Hristosul prorocit, dar acestei aberații i se opune lumea întreagă. Dumnezeu nu mai poate fi conceput rasial, „israelitean”, ci universal uman. Israelul nu mai poate fi conceput rasial, ci haric și credincios, deschis tuturor neamurilor.

Evreii nu pot accepta nici după două mii de ani conceptul hristic și rămân înzidiți în spiritul caiafic, care-L ucide pe Hristos Dumnezeu din rațiunea de a salva ființa poporului israelit. Teoria ființei sacre este produsul caiafismului.

Deși sunt impresionante vitalitatea și mesianismul israelitean, ele se dovedesc catastrofale pentru ei și nefaste pentru omenire. Antisionismul este răspunsul proletariatului internațional la politica israeliteană de dominare a lumii, în cadrul revoluției proletariatului internațional. Conflictul între sionism și comunism este public, dar nu produce incendiu pentru că ambele părți au încă interese comune.

Pe de altă parte, omenirea reacționează la politica israeliteană prin antisemitism. Așa se explică nazismul și islamismul arabilor. Patriotismul și naționalismul se afirmă tot mai puternic în toată lumea.

Acest popor mic are o misiune mare, care la început a fost hristică, apoi a ajuns antihristică. Rolul lor în istorie e negativ, de aceea trec din dezastru în dezastru. Nu tot evreul e antihristic, căci și apostolii au fost evrei, dar majoritatea poporului evreu l-a urmat pe Caiafa până în zilele noastre, încărcându-se de toată răspunderea. Ei sunt vinovați în fața lui Dumnezeu și sunt dușmani ai tuturor neamurilor. Succesele lor produc dezastrele lor. Pacea lor va veni prin pocăință în fața lui Dumnezeu și prin înfrățire cu toate neamurile.

Câteodată deținutul iese din bârlogul lui și dă ocol țării, colindându-i mănăstirile. Cândva dorise și el rasa monahală, acum însă nu regretă calea pe care merge. Se simte mai liber decât monahii oficiali. Are o viață spirituală a cărei temeinicie a început în temniță, pe care n-o află în monahismul de azi.

Viziunea lui despre lume și creștinătate e autentică, se păstrează în duhul lui Hristos și al Sfintei Tradiții, dar la modul neconvențional, neformal și neritual, de aceea încercările sale de a comunica cu cei mai cunoscuți dintre monahi s-au lovit fie de opacitatea acestora, fie de teama din ei.

Cu vlădiciei nu încearcă să țină un dialog, căci nu are încredere în ei. Adesea îi condamnă și se revoltă în sine împotriva slugărniceii lor.

Marii teologi ai epocii - și sunt câțiva - nu-i dau satisfacție, căci nu gândesc lumea prin Hristos, ci gândesc pe Hristos prin Biserică, ori el consideră că rolul creștinătății este să lucreze mântuirea lumii într-o necurmată actualitate istorică a lui Hristos.

Subtilitatea ideilor sale l-a făcut și mai credincios, căci echilibrul omului nu poate fi realizat decât prin comuniunea omului cu Dumnezeu. E lucid și echilibrat. Regretă că nu poate comunica concluziile sale. I se pare că în dezbaterile universale ale creștinătății el are de spus ceva nou, adică să abordeze problemele lumii în mod viguros și puternic. Pentru o astfel de viziune nu este ajutat nici din Răsărit, nici din Apus, dar sunt oameni în lume care l-ar înțelege și cu care ar putea lucra în același duh.

Vede că se stinge și dorește să lase cel puțin un testament.

Mănăstirile îi dau prilej de îndelungată și rodnică meditație. Monahismul îi apare fie ca o dedicare de excepție în duh paulinic ce nu s-a stins în creștinătate, fie ca o resemnare a creștinătății care, neputând realiza imaginea Împărăției lui Dumnezeu în mijlocul lumii, deci ca lume, s-a mulțumit cu orânduirea mănăstirească. Monahul e un ostaș ideal al lui Hristos, dar mănăstirea nu e o fidelă imagine a Împărăției lui Dumnezeu.

Deținutul visează să se zidească o lume creștină. Respinge comunismul ateu, care vrea o lume dreaptă prin determinismul legității istorice, dar respinge și capitalismul, care vrea o societate de consum ca scop al vieții, prin exacerbarea egoismului din oameni. Dacă legea nu poate ordona dreptatea în conștiința oamenilor, nici oamenii fără conștiință dreaptă nu au dreptul să interzică viețuirea dreaptă a lumii.

Oricât de decăzut este monahismul de azi, el e totuși expresia libertății omenești întru dreptate, adevăr și iubire.

Sunt puțini monahi, căci legile țării i-au silit să părăsească mănăstirile. Asupra celor ce au rămas, s-au exercitat presiuni spre a fi anulați ca putere populară. Conducerile mănăstirești, aservite statului, depind de stat. În fiecare mănăstire sunt multiple rețele de informatori.

Viața în mănăstire e controlată de Partid, de Securitate și de Miliție,

dar cel mai regretabil control se exercită de către stat prin ierarhia bisericească. Toți vlădicii sunt obligați să raporteze activitatea lor. Vlădicii sunt aleși de statul ateu și nu de poporul credincios. Vlădicii colaborează cu statul ateu. Grija lor este să salveze instituția bisericească, dar nu să-L afirme pe Hristos. Ei pretind că se ocupă de sufletele oamenilor, dar au abandonat lumea în grija regimurilor politice.

Credința s-a limitat la Liturghii și ritualuri. În mănăstiri s-au redus până și tipicul și pravila. Se muncește mult, epuizant, agitat, încât nu mai e loc pentru viață duhovnicească. Dacă odinioară veneau în mănăstire oameni spre a se mântui, acum trebuie să vină oameni mântuiți, spre a mai salva ceva din forța spirituală de odinioară a mănăstirilor. Mai sunt monahi vrednici, dar tot mai puțini.

Mănăstirile și Biserica sunt ținute de popor. Poporul crede cu intensitate. La etajul superior există o intelectualitate credincioasă, urmează majoritatea credincioșilor tradiționali și jos se află o bază a poporului credincios.

Hristos are în lume suflete alese și un popor ales. Mântuirea lumii este verosimilă și imperioasă. Și nu știm toate rezervele de credință pe care Dumnezeu le-a păstrat pentru mântuirea lumii. Așa credem.

Deținutul e bătrân și bolnav. Tensiunile lui lăuntrice cresc în măsura interiorizării și izolării în care se află, dar cu deosebire ca o consecință a necesității mărturisirii. Poartă în el pe Hristos și lumea, și știe că are datoria să participe la mântuirea lumii prin Hristos, deci și Hristos și lumea îl cheamă la apostolat.

E lipsit de orice orgoliu și de orice slavă deșartă, căci își controlează cu atenție simțămintele inimii, încât știe că numai râvna sfântă a vestirii îl face să caute o modalitate de a nu duce cu el în mormânt viziunea ce i s-a revelat. Nici n-o consideră a lui și nici nu este a lui, ci este a sfinților și martirilor acestui secol.

Sufletul lui creștin și-a pus temelie în temniță, dar nici acum nu e liber. E neconținut urmărit. Îi e interzisă orice comunicare cu oamenii, de aceea se limitează la câteva relații restrânse cu câțiva prieteni.

Cu oficialitățile comuniste nu poate comunica. Deși nu e adeptul capitalismului, acolo însă ar avea șansa unei relative libertăți. S-a decis deci să

plece în străinătate. A apelat la un evreu [Este vorba de Richard Wurmbrandt, evreu trecut la protestantism și convertit în închisoarea de la Târgu Ocna la Ortodoxie, după cum dă mărturie Ioan Ianolide (vezi Ioan Ianolide, „Întoarcerea la Hristos”, Ed. Christiana, 2006)], botezat în temniță și care este acum în California, dar evreul acela nu l-a ajutat, iar oficialitățile americane nu sunt interesate să ajute oameni ca el. Au plecat spre America promotorii și casapii comunismului și au rămas aici victimele lor, iar America se consideră liberă și dreaptă.

Partea a doua

Profețiile unui deținut

Trăim apogeul erei tehnologice. Acum toate țările pământului, de la cele mai înapoiate până la cele mai înaintate, sunt obsedate de tehnică, ca formulă magică a societății de consum. Căci visul lumii moderne din toate regimurile politice de azi este satisfacția materială nelimitată, ca cheie a fericirii oamenilor.

Civilizația modernă și-a dezvoltat treptat propriul ei sfârșit, căci este cea mai dezechilibrată lume ce a existat cândva.

Statul care va avea monopolul armelor sofisticate, al ingineriei genetice și al tehnicii de determinare a conștiințelor va fi atotputernic și va nimici omenirea.

Nimeni nu garantează libertatea oamenilor în această civilizație, nimeni nu poate governa forțele tehnologice în această civilizație. De aceea omenirea trăiește pe culmile disperării.

Era tehnologică și vițelul de aur

Trăim apogeul erei tehnologice. Ea a fost pregătită din secolul trecut prin așa zisul progresism și materialism. Acum toate țările pământului, de la cele mai înapoiate până la cele mai înaintate, sunt obsedate de tehnică, ca formulă magică a societății de consum. Căci visul lumii moderne din toate regimurile politice de azi este satisfacția materială nelimitată, ca cheie a fericirii oamenilor. Lumea albilor a lansat în omenire această concepție și mentalitate, iar acum este generalizată.

Sistemul capitalist american a realizat maxima prosperitate tehnico-economică a societății de consum, deși ea este dezideratul fundamental al materialismului istoric marxist. Însă URSS n-a realizat performanțele din SUA. China comunistă aleargă cu pași repezi spre modernizare. Toate popoarele Asiei, Africii și Americii de Sud visează progresul tehnologic.

Atracția omenirii către societatea de consum este mai mare decât ideologiile și revoluțiile politice, numai că revoluția comunistă agită concepția progresistă, în timp ce capitalismul o comercializează. Tehnologia pusă în slujba politicii se dovedește mai viguroasă decât tehnologia comercializată, de aceea în ultimii patruzeci de ani omenirea s-a sovietizat în o treime din populația ei.

Țările capitaliste au sesizat pericolul revoluției internaționale și au trecut la ofensiva tehnico-militară. Așa s-a ajuns la cei doi coloși atomici ai anilor 1980, care vizează stăpânirea lumii întregi. Conducătorii lumii de azi sunt și ei tot atât de obsedați de progres ca și teoreticienii progresismului.

Progresismul e fenomen universal. Niciodată omenirea nu a fost atât de unanim angajată într-o concepție ca în era tehnologică. Minteă oamenilor este materializată. Căci mintea oamenilor s-a concentrat, s-a educat și a suprasolicitat toate energiile spre a realiza maxima dezvoltare tehnică, nelimitată și absolută.

Vițelul de aur, zeul străvechi, se arată azi ca o uzină atotputernică în

spiritul omenirii. Lumea se închină mașinii. Este o pseudoreligie a dogmelor materiale, a sensului material și a finalității neantice. Căci materia e neant și spiritul oamenilor s-a neantizat prin zeificarea materiei. Materia a devenit scop și nu mijloc al spiritului. Omenirea nu mai are transcendență, și consecința este dezechilibrul psihic, descompunerea morală, tirania politică, distrugerea naturii, alienarea și, în cele din urmă, războiul atomic.

Civilizația modernă și-a dezvoltat treptat propriul ei sfârșit, căci este cea mai dezechilibrată lume ce a existat cândva. Forța ei este colosală și sfârșitul ei este dezastruos.

Pe căile progresului pașnic, lumea va pieri prin senzualism, anarhie, tiranie, ură, poluarea naturii, epuizarea resurselor naturii, conflicte, degradarea și alienarea oamenilor.

Statul care va avea monopolul armelor sofisticate, al ingineriei genetice și al tehnicii de determinare a conștiințelor, va fi atotputernic și va nimici omenirea.

Nimeni nu garantează libertatea oamenilor în această civilizație, nimeni nu poate governa forțele tehnologice în această civilizație. De aceea omenirea trăiește pe culmile disperării.

Pentru ca omul să rămână om și să fie stăpân pe lumea în care-i este dat să trăiască și pe care singur și-o făurește, e necesar un sfârșit de veac și începutul unui veac nou.

Vechiul și Noul Israel

În Vechiul Testament există un fir alb al inspirației divine și un fir roșu al concepției materialist-umaniste-rasiale.

Vechiul Testament începe cu deosebirea dintre Abel și Cain și continuă cu deosebirea dintre neamuri și Israel. În Israel avem Legea Sfântă, dar avem și vițelul de aur, avem răzvrătiri împotriva lui Dumnezeu, proorocii au fost uciși de evreii idolatrii, rasismul iudaic a pătruns în conceptul spiritual al Israelului.

Paralel cu firul roșu al ateismului și rasismului iudaic, în poporul iudeu s-a remarcat și firul alb al inspirației și harului divin, căci Israelului i s-au dat legăminte, lui i-a dat Dumnezeu Legea și i-a dat Tora Făgăduinței, i-a dat prooroci, i-a dat pe David, i-a dat conștiință mesianică, râvnă pentru cele sfinte și minunate comuniuni cu divinitatea, încât a fost posibil să se nască Fecioara Maria, din neam iudaic și să fie templu al Nașterii lui Iisus, Fiul lui Dumnezeu.

Pe firul roșu însă, evreii nu L-au recunoscut pe Hristos. Ana și Caiafa au polarizat poporul evreu în jurul lor și L-au ucis pe Fiul lui Dumnezeu. Evreii sunt blestemați și scoși din harul divin. Doar o rămășiță din Israelul iudaic intră în noul Israel. Oamenii tuturor neamurilor au primit har și misiune de israeliți. Împărăția lui Dumnezeu este dată oamenilor ce cred și urmează lui Hristos, iar poporul iudeu a rămas ca o negație a istoriei, pe o poziție antihristică.

De două mii de ani ei militează pe firul roșu al istoriei lor fără Dumnezeu și împotriva lui Hristos. Ei sunt dușmani ai tuturor oamenilor și istoria lor trece din dezastru în dezastru, consecință a păcatului lor ateu-materialist. Duhul lor negativ se găsește în raționalism, pozitivism, umanitarism, științifism, capitalism și comunism. Ei vor să iudaizeze lumea și în bună parte au reușit. Ei nu-L au pe Hristos, deci Îl urăsc pe Hristos și pe ei înșiși se consideră hristos. Ei se luptă cu Dumnezeu, se luptă cu toată lumea și se luptă cu toată creștinătatea. Cutezanța lor e impresionantă, dar și înspăimântătoare apocalipsă. Opera lor în lume este catastrofală și monstruoasă.

Tentația materialist-ateistă nu este strict iudaică, ea e general umană și adesea ademenește și pe creștini.

Dacă evreii se constituie în mod conștient și voluntar pe poziție antihristică, mulți creștini se situează pe poziția de hristoși mincinoși. Un fir roșu apare și în istoria creștinismului, alături de unul alb și împotriva celui alb.

Lupta dintre credință și ateism se perpetuează până la sfârșitul veacurilor. Noul Israel cunoaște epoci de înflorire și epoci de decădere. În creștinismul primar au apărut Anania și Safira, în creștinismul prigonit au fost mulți apostatați, mulți au făcut din Iisus un om și au negat dumnezeirea Lui.

Creștinismul bizantin a fost splendid, dar a și capitulat în fața lumii egoiste.

Creștinismul roman a fost măreț, dar nu a putut evita unele amprente

imperiale.

Renașterea L-a umbrit pe Dumnezeu prin om.

Reforma a derutat creștinătatea.

Revoluția franceză s-a închinat unei femei depravate, iar comunismul se subjugă materiei.

Ateii de azi sunt unii creștini de ieri.

Omenirea se materializează, se mecanicizează. Creștinii au pierdut dimensiunea mesianică, în timp ce evreii pompează ateismul pentru a dizolva toată cultura creștină.

Nu mai avem Dumnezeu, nu mai avem speranța vieții eterne, nu mai avem nădejdea vieții veșnice.

Lumea e în mâinile lui Dumnezeu, dar ne întrebăm, cutremurați de răspunderi, ce fac oamenii? Vin ei în întâmpinarea lui Hristos? Mântuirea lumii trece prin credința oamenilor.

În această perspectivă credem în misiunea noului Israel și respingem iudaismul ca ateism antihristic.

Fiara apocaliptică ucide pe cei care spun adevărul. Cu toată gravitatea situației, cu toate riscurile vom mărturisi adevărul, chiar de vom fi uciși, căci răstigniți suntem de multă vreme.

A spune adevărul despre evrei nu este antisemitism, ci noi, creștinii, plini de iubirea ce L-a mistuit pe Hristos și repetând-o în aceste vremuri tulburi, noi iubim cu adevărat poporul evreu și știm că numai prin Hristos este posibilă mântuirea lor. Tragedia evreilor este catastrofală prin solidaritatea întregului popor evreu cu Ana și Caiafa. Strigăm deci tuturor evreilor în care mijeste lumina credinței, să părăsească satanismul, minciuna și materialismul iudaic, să se încreștineze și să se împace cu oamenii.

Așa după cum este evident din toată istoria antică și modernă că neamurile nu pot tolera să fie stăpânite de evrei, așa le spunem și noi: să se integreze în omenire. Dacă râvna și energiile antologice de care dispun vor fi orientate în sensul sacru al revelațiilor divine, atunci poporul evreu ar fi fericit, cerurile se vor bucura și oamenii îi vor iubi. Rasismul lor este absolut, materialismul lor le este în fire, minciuna este centrul gândirii lor pocite și cu cât vor insista mai mult pe aceste coordonate, pe atât dezastrul lor va fi mai crud.

Omenirea nu poate accepta nici tirania rasială a iudeilor, nici materialismul grosolan și nici răstălmăcirea mentală a iudaismului. Prin decizia divină și prin voința oamenilor, ei sunt sortiți eșecului. Pieirea ta prin tine, Israele!

Sensul apocaliptic al istoriei

De ce are istoria sens apocaliptic?

Se află el în rațiunea divină?

Se află el în natură?

Se află el în om?

Cum a apărut răul în lume?

Cum lucrează răul în lume?

În duh, în trup, în natură?

Cum lucrează răul în lume:

La modul individual?

La modul organizat?

La modul politic?

La nivelul elitelor și al maselor populare?

Se poate nega răul din lume?

Se poate trăi la întâmplare?

Se poate trăi legic și mecanic?

Răul spiritual nu antrenează Morala lumii, gândirea lumii?

Cultura lumii, societatea?

Economia, pacea și războiul?

Cine este fiara apocaliptică?

Și toate forțele apocaliptice?

Cine este hristosul mincinos?

Cine este Antihristul?

E posibil să se nege sensul apocaliptic al istoriei?

Nu există o apocalipsă personală?

Cine face parte din oștirile apocaliptice?
Care este rolul evreilor?
Care este rolul falșilor creștini?
Care este rolul ateilor?
Ce alte forțe apocaliptice mai sunt?
Care sunt modalitățile luptei apocaliptice:
Cele politice? Cele economice?
Cele culturale? Cele artistice?
Cele științifice? Cele ideologice?
Cele militare?
Care este raportul dintre diversele forțe apocaliptice?
Nu-și transmit puteri una celeilalte?
Care e atitudinea creștinilor față de ele?
Tinde fiara spre stăpânirea universală?
Va avea fiara stăpânirea eternă?
Cine și când va stăpâni fiara?
Nu și-a asumat Hristos misiunea să învingă fiara apocaliptică?
Nu au datoria creștinii să lupte și să învingă fiara apocaliptică?
Nu se poate ca înșiși creștinii să fie vrăjmașii lui Hristos?
Prin ignoranță, prin lene, prin indiferență?
Prin ipocrizie, prin lașitate?
Pot deveni creștinii robi ai răului?
Nu se mânie Dumnezeu împotriva falsului creștin?
Nu trebuie sfărâmat falsul creștinism?
Puterea răului în lume este opera forțelor răului?
Este opera incapacității creștinilor?

Există agresivitate pe căi pașnice?
Există tiranie pe căi pașnice?
Există o apocalipsă instituționalizată?
Prin false ideologii?
Prin rele orânduiri?
Prin nedrepte legiuiri?
Prin criminale abuzuri?

Prin tiranii locale și universale?
Prin greșite idealuri?
Printr-un mod degradant de viață?
Prin decăderea morală a oamenilor?
Prin cult satanic?
Prin prigonirea și uciderea creștinilor?

Originile Apocalipsei nu sunt în păcatul originar?
Nu e Cain o forță apocaliptică?
Nu e vițelul de aur un zeu apocaliptic?
Nu e uciderea profeților un semn apocaliptic?
N-a venit Hristos să întrerupă Apocalipsa în lume?
Nu e uciderea lui Hristos noul sens apocaliptic al istoriei?
Nu e lupta împotriva Duhului Sfânt apocalipsa contra adevărului evident?

De ce se mânie Dumnezeu pe oameni?
De ce se desfac pecetele în Apocalipsă?
De ce apar îngerii și cartea pecetluită?
Ce e femeia, ce e balaurul?
De ce apare mielul?
Ce este fiara care face război sfinților?
Ce sunt prorocii mincinoși?
Ce este Fiara 666?
Cine a biruit Fiara?

Nu se pregătește poporul credincios să-L primească pe Hristos?
Care e rolul creștinătății în raport cu acțiunile apocaliptice?
Nu pregătește Duhul Sfânt lumea pentru desăvârșirea veșnică?
Nu se desăvârșește lumea în confruntarea cu vrăjmașul apocaliptic?
Biruințele creștinătății nu sunt trepte spre desăvârșire?

Biruința din urmă nu va coincide cu desăvârșirea lumii?
Cu viața ei veșnică?

Este posibilă pacea în condițiile apocaliptice?

Există o acumulare a forțelor apocaliptice?

Există o creștere a puterilor creștine?

Dacă Hristos e cu noi, de cine ne vom teme?

Nimic nu e mai real decât sensul apocaliptic al istoriei. Mântuitorul Însuși a vorbit despre Apocalipsă, iar Duhul Sfânt a inspirat pe Sfântul Ioan să scrie acea tainică și minunată carte a Apocalipsei. N-ar fi de înțeles lumea fără Apocalipsă, oricât de puternice ar fi dovezile credinței ori argumentele rațiunii.

Lupta este inevitabilă și necruțătoare între puterile binelui și ale răului. Puterile binelui Îl invocă pe Dumnezeu, iar puterile răului lucrează cu Satana. Duhul Sfânt acționează prin puterile binelui, iar duhul necurat acționează prin puterile răului. În arena istoriei stau față în față două oștiri antrenate de două duhuri. Oamenii împătimiți au devenit ei înșiși duh necurat și nu mai au nevoie de invocarea satanei. Oamenii orgoliului, oamenii ateismului fac, prin voia lor, voia Satanei. Așa se explică apariția apocalipsei în istorie.

Sunt nesfârșite mijloace cu care se organizează răul în lume, el tinzând să cucerească sufletele, viețile și veșnicia oamenilor. Răul are o mare putere de seducție și multe argumente, încât este greu să i se reziste de către oameni slabi la minte, slabi de inimă și slabi în credință.

Răul în lume vine din inima oamenilor, trece prin mintea lor și ajunge să stăpânească voia lor. Robiți răului, oamenii gustă satisfacția răului. Robind conștiințele, răul devine spiritualitate neagră a lumii, care-i conduce destinele pe calea pierzării. Răul devine principiu, criteriu și mod de viață și de ordine istorică. Răul se organizează și devine putere, putere peste conștiințe, putere peste lume.

Răul nu se declară ca rău, ci se justifică drept bine, dar după rezultatele lui nefaste el se demască. Răul nu spune că vine de la diavol, dar refuză să se închine lui Dumnezeu și prin asta își dezvăluie reaua credință.

Răul minte vorbind adevăr (*răstălmăcește*), răul face rău justificându-l ca bine, răul urăște lumea, deși se prezintă ca un estet.

Răul este ipocrit cu risipă de inteligență, dar vine o vreme când el se

vădește gol-goluț, respingător și înspăimântător.

Lumea nu poate fi mințită la infinit. Seducția răului poate fi dejucată de dorul după sfințenie, de mintea clarvăzătoare și de nostalgia veșniciei.

Oamenii pot transforma lumea fie în rai, fie în iad. Aceste două forțe tind să guverneze lumea și bătălia este totală. În mod nevăzut, la bătălia istorică participă Hristos, dar și satana, iar în chip văzut oamenii, folosind toată capacitatea lor, se organizează în forțe ale lui Hristos și ale lui antihrist. Tot binele și tot răul din lume se categorisesc fie în forțe creștine, fie în forțe anticreștine.

Confruntarea apocaliptică nu trebuie văzută ca un război propriu zis, deși are acest aspect, ci ca tentativă de a stăpâni lumea din toate punctele de vedere: spiritual, politic, economic, cultural, social, științific și militar. Fiara vrea integral omul și omenirea, cu toate cele spirituale ale ei, cât și cu cele materiale, pentru toată viața și pentru eternitate.

Există deci o încleștare apocaliptică pe plan politic, pe plan economic, pe plan artistic, în gândirea filozofică, în formele științifice, în orânduirile sociale, cât și în conflictele militare.

Biruința lui Hristos și deci a creștinătății trebuie să fie deplină în toate laturile și domeniile vieții omenești.

Dintre forțele antihristice se distinge atitudinea evreilor, care poartă pe conștiință vărsarea sângelui nevinovat și care în mod evident, printr-o îndrăcită patimă, luptă împotriva lui Hristos. Istoria ultimilor două mii de ani ai poporului evreu este o concentrare antihristică.

Poporul evreu trăiește în Hristos printr-o rămășiță. Apostolul Pavel crede că se va mântui întreg poporul evreu. Acesta e un eveniment pe care omenirea îl așteaptă, dar care nu se poate produce decât prin sinceră pocăință și prin smerită slujire.

Dacă atitudinea antihristică a evreilor este atât de gravă prin lupta ei contra evidenței, tot atât de gravă, tot atât de împotriva evidenței este și creștinătatea care-L minte și-L maimuțărește pe Hristos. De la Nunta Fiului de Împărat sunt alungați și evreii, dar și creștinii nevrednici. Există deci o stranie oștire apocaliptică din rândurile creștinătății, care, după cum remarcam, nu folosește întotdeauna sabia, ci adesea aurul, ideile, cuvintele, legile, artele, științele și falsele idealuri ale omenirii.

O altă forță apocaliptică antihristică ar fi ateismul, care are multiple tentacule: materialism, pozitivism, evoluționism, raționalism, umanism, antropocentrism, ideologism. Oamenii se închină din nou la alți zei făuriți de ei înșiși, chiar dacă-i numesc ideologie, știință, artă ori politică.

Forțele apocaliptice antrenează omenirea în totalitatea existenței ei.

Cele mai de temut forțe apocaliptice se află în sânul creștinătății și s-au născut în conflict cu Hristos, conștiente de anticreștinismul lor.

Sunt forțe apocaliptice și din afara creștinătății, adică toate forțele ce prigonesc creștinismul. Creștinismul nu se răspândește prin sabie, dar multe forțe din lume, de n-am aminti decât islamismul, au aplicat sabia împotriva creștinismului. Modalitatea specific apocaliptică e războiul, nimicirea, moartea.

Cu cât omenirea s-a civilizat, cu atât au crescut și formele ei apocaliptice. Răul e tot mai adânc în omenire, omenirea e tot mai numeroasă, civilizația e tot mai impunătoare, dar și dezastrul apocaliptic e mai categoric. O iconomie supremă, neprevăzută și nedorită de oameni, se manifestă în istorie.

Pentru creștini, sensul suferințelor și al dezastrelor este acela al curățirii și mântuirii. Pentru anticreștini, sensul suferințelor și al dezastrelor este o împătımire și mai mare, un efort superior de revoltă și orgoliu.

Adesea asistăm la un conflict între diverse forțe apocaliptice (desfrânata, șarpele, fiara), pornite toate spre dominarea lumii, și în acest mod cele învinse măresc puterea celor triumfătoare. Creștinii să nu se amăgească însă cu lupta dintre fiare, căci fiara care se va sătura va fi mai puternică și va fi un dușman mai de temut.

Creștinii să se sprijine pe Hristos și pe ei înșiși. Creștinii să mobilizeze toate resursele lor sufletești și materiale pentru a realiza o forță care să distrugă fiara apocaliptică.

Hristos este Cel ce biruie prin creștini. Hristos este Biruitorul, Mielul.

Să luăm aminte la vrednicia noastră în Hristos, căci Hristos vine și trebuie să-L întâmpinăm în marea bătălie cu fiara apocaliptică.

Hristos Judecătorul

Când a fost fixată Judecata cea dreaptă?

De ce a fost fixată la sfârșit?

Era rațional să existe Judecata din urmă?

Nu e necesar un moment al adevărului?

Nu e necesar un moment al răspunderilor?

Pentru cei cu conștiințele adormite?

Pentru cei cu conștiințele încărcate de păcate?

Sfinții și Dreptii vor veni la Judecată?

Lumea a fost creată spre a rămâne imperfectă?

Ori pentru a fi desăvârșită?

Nu e sensul vieții și al istoriei lumii întregi viața veșnică?

Veșnicia nu se împlinește prin moarte?

La Judecată nu vine lumea în complexitatea ei de viață istorică: spirit și materie?

La Judecată nu vine întreaga umanitate, ca manifestare istorică a tuturor oamenilor?

La Judecată nu vine omenirea cu lucrarea făcută de ea în cadrul cosmic?

Care sunt semnele sfârșitului lumii?

Încreștinarea tuturor neamurilor?

Încreștinarea evreilor?

Înmulțirea fărădelegilor?

Împutinarea dragostei?

Răstălmăcirea credinței, războaie și revoluții?

Catastrofele naturale, venirea lui Antihrist?

Prigonirea și uciderea creștinilor?

Apariția Fiului Omului?

Biruința Mielului?

Împărăția lui Dumnezeu nu este pregătită de Duhul Sfânt?

Nu va desăvârși Hristos firea?

Nu va desăvârși Hristos societatea?

Pregătindu-le să intre în Împărăția lui Dumnezeu?

Care e deosebirea între pocăință (ca judecată) și între Judecata cea dreaptă?

Judecata oamenilor este dreaptă?

Sunt ei desăvârșiți?

În istorie nu lucrează Duhul, binele în lume? Nu lucrează Duhul în luptă cu răul apocaliptic, în multiple și succesive forme, ce vor culmina cu biruința Mielului?

După care va veni Judecata lumii?

Cine va judeca?

Nu va judeca Hristos?

Și Sfinții și Dreptii?

Conștiințele luminate de Hristos?

Nu va fi o judecată reciprocă universală?

Prin transparența lumii?

În fața evidenței adevărului dumnezeiesc?

Cum se va judeca?

Se va judeca persoana, prin conștiința sa liberă, în contextul ontologic al ființei, în contextul ontologic al mediului, în contextul istoric creat de oameni?

Se va judeca comunitatea universală?

Există o responsabilitate universală?

Există o responsabilitate față de viitorul lumii?

Există o responsabilitate față de trecutul lumii?

Pe ce criterii se va judeca?

Se va judeca după fapte?

Ori și după starea lăuntrică?

Se va judeca după participarea la voia lui Dumnezeu?

Se va judeca după structurarea legilor și orânduirilor sociale?

Se va judeca după toată cultura creată?

Care vor fi consecințele judecății?

Nu vor fi fericiți toți cei ce au făcut voia lui Dumnezeu?

Nu vor fi nefericiți cei ce au păcătuit?

Nu va fi evident tot trecutul?

Fie el bun, fie el rău?

Nu vor deveni oamenii transparentți, încât să fie vădit sufletul fiecăruia în fața tuturor?

Mai este posibilă mântuirea după Judecată?

Ce e judecata particulară?

Care va fi osânda cea veșnică? Veșnica existență nefericită? Absența lui Dumnezeu ca iubire și har?

Răul ca un vid de conținut, ca absență a bucuriei? Răul ca disperare a tuturor înfrângerilor din viață?

Căderea totală din Hristos?

Cădere totală din orice sens al existenței? Rămânând suferința veșnică, nemiloasă?

Perspectiva neantului este chinul nemărginit din iad?

Conștiința e un chin veșnic?

Cum va fi

Bucuria cea veșnică? Libertatea chipului dumnezeiesc în om?

Nemurirea, un etern prezent, ieșire din timp?

Libertatea duhului, a minții și a cunoașterii?

Cum va fi deschiderea omului spre infinitatea divină?

Nepătimirea, prin spiritualizarea trupului? Transparența fizică?

Unitatea tuturor contrariilor?

Participarea infinită la infinitatea divină?

Ca o mișcare în adâncime a fericirii nesfârșite?

Fără plictiseală?

Plenitudine ce nu se satură niciodată?

Statornicie în Dumnezeuul mereu comunicat? Mișcare stabilă în infinitatea divină?

Revărsare de har și iubire dumnezeiască?

Iluminare?

Hristos a venit în lume și a fost răstignit. Lumea s-a revoltat împotriva lui Hristos și El a biruit-o. Apoi Hristos S-a așezat pe Scaunul de Judecată, plin de putere și de slavă.

Judecata Lui trezește conștiințele celor fărădelege și nedrepti. Nimic nu va mai putea fi tănuit, nici un rău nu va mai fi justificat, nimic nu va putea fi falsificat. Crudul adevăr va despica ființa până în adâncimile ei.

În fața Judecății au să dispară cele două cauze ce întunecă aici conștiința: starea de păcat și ignoranța. Oamenii vor fi puși în fața evidenței pe care au ignorat-o, deși o avuseseră în față, încât nu se vor mai putea apăra. Omenirea va deveni transparentă și tot păcatul va fi privit deschis.

Ni se va spune:

„V-am dat un rai și l-ați părăsit, v-am făcut frați și v-ați ucis între voi. V-am dat o Lege și v-ați închinat vițelului de aur, am venit la voi și nu M-ați primit. M-ați răstignit și v-am iertat neștiința și v-am dat Duhul Sfânt, dar voi continuați să Mă ucideți, împotriva evidenței.

Ați dărâmat zeitățile grecilor și romanilor, dar ați creat un alt idol. Au fost eliberați robii antichității, dar ați creat o robie modernă. S-a prăbușit un imperiu păgân, dar ați creat altele, mai păgâne. S-a năruit o orânduire nedreaptă, dar n-ați fost capabili de una dreaptă. S-a terminat o tiranie, dar s-a înlocuit cu alta.

M-ați alungat când din inimile voastre, când din orânduirile voastre și n-ați împlinit încă voia Mea. Ați crezut o vreme în Mine, dar apoi v-ați făcut pe voi înșivă dumnezei.

Eu am umplut lumea cu Duhul Sfânt, dar voi ați împins lumea spre hăul umanismului. Eu v-am învățat să stăpâniți cu Duhul materia, dar voi v-ați închinat și v-ați robit materiei, mutilând chipul Meu din voi.

Eu v-am dat un suflet armonios, în care am pus toate darurile de care aveți nevoie, dar voi v-ați închinat zeiței rațiunii. Eu făurisem o conștiință sfântă în lume, dar voi ați preferat egoismul capitalismului. Eu ridicam sufletele, viața și

ordinea din lume la pacea liberă a desăvârșirii, dar voi ați preferat pozitivismul ateu, care în numele unor false legi vă mutilează și vă nefericește.

V-am dat înțelepciune, dar vrăjmașii s-au dovedit adesea mai înțelepți decât voi. V-am dat puteri sfinte să îndrăzniți cu duhul, dar adesea au cutezat mai mult vrăjmașii. V-am dat lumea să o stăpâniți, dar ați lăsat-o pradă vrăjmașului. V-am dat idealul Împărăției Mele, dar n-ați mai crezut în el și lumea a fost acaparată de falsele împărății ale vrăjmașului.

V-am certat de nenumărate ori, dar nu v-ați trezit. Trec peste voi încercări apocaliptice, dar încă nu v-ați umplut de Duh Sfânt.

Eu sunt prezent în lume, Eu lucrez prin voi toți, dar voi Mă răstigniți neconținut cu lenea voastră, cu puținătatea voastră, cu ignoranța voastră.

Vă cer socoteală pentru tot răul făcut și pentru tot binele uitat. Vă cer socoteală pentru faptele voastre de acum și pentru înrâurirea (*influența*) ce ați avut-o asupra mântuirii lumii întregi, căci răspundeți solidar în timp și în spațiu de tot ce e rău în cugetele voastre și în orânduirile voastre.

Evanghelia Mea e aceeași pe pământ și în ceruri, dar voi ați făcut-o când pământească fără ceruri, când cerească fără pământ. Mereu ați răstălmăcit Duhul Sfânt după ignoranța, ipocrizia și lașitatea din voi.

Nu vă amăgiți: Eu sunt aici, Eu lucrez aici, Eu judec aici, Eu împărătesc aici, fără a mă despărți de Ceruri, ci ridicându-vă pe voi la Mine. Multe sunt păcatele oamenilor, dar cel mai mare este să creadă că se pot mântui, că pot trăi fără Mine. Priviți lumea, priviți universul, priviți viața, priviți sufletele voastre! Ele nu sunt decât prin Mine și nu se pot mântui decât prin Mine.

Am fost Iubitorul vostru și voi fi Judecătorul vostru. Voi cerceta legile voastre, voi cerceta orânduirile voastre, voi cerceta cultura voastră, voi cerceta modul vostru de viață, voi cerceta cugetele voastre.

Veți da socoteală nu numai de faptele voastre, ci și de năzuințele voastre, de idealurile voastre, de crezurile lumii voastre. Cu cât înrâurirea (*influența*) voastră a fost mai mare în lume, cu atât vă e și răspunderea mai mare.

Iată că s-a destrămat învelișul de materie al lumii voastre, iată că v-am scos din îngustimea timpului, iată că simțurile voastre s-au curățit, iată că acum vedeți slava tainică a lumii.

Cei ce ați înțeles voia Mea și ați împlinit-o, vă bucurați de viața cea

pururi fericită, iar cei ce nu ați făcut voia Mea, ci ați făcut voia voastră, vă veți chinui în veci, fără iubire, fără har, fără bucurie, într-o disperare ce nu piere, căci veți plânge veșnica voastră înfrângere”.

Hristos Împăratul

Se reflectă Hristos în lumea pe care a creat-o?
Împărățește Hristos în lumea pe care a creat-o?

Ce rost a avut revelația Vechiului Testament?

Ce rost a avut vechiul Israel?

Ce este întruparea lui Hristos în istorie?

Ce este Noul Israel?

Ce este împărăția Duhului Sfânt?

Care este rolul creștinătății?

Care este finalitatea mesianismului creștin?

Cine lucrează prin creștinătate?

Ce este credința?

Ce este creștinătatea?

Care e rolul creștinătății în spiritualitatea lumii?

Ce este Biserica în raport cu lumea?

Spiritualitatea creștină e paleativ (*soluție temporară, de moment în dificultăți*) pentru lume?

Spiritualitatea creștină este o adaptare la lume?

Spiritualitatea creștină este un ferment creator al lumii?

Este ea creatoare de cultură?

Este ea epuizată într-o anumită cultură?

Nu urmează ea o dublă desăvârșire, desăvârșire în duh și în orânduirea lumii?

Se poate mărgini spiritualitatea creștină numai la desăvârșirea în duh?
Sau numai la desăvârșirea societății?

Se poate confunda spiritualitatea creștină cu o anumită stăpânire?
Poate renunța spiritualitatea creștină la călăuzirea lumii?
Creează spiritualitatea creștină o atmosferă nouă, care să desăvârșească oamenii?
Și idei noi care să desăvârșească societatea năzuind spre cereasca lume?

Când creștinii părăsesc autenticitatea spiritualității creștine, nu lucrează Duhul Sfânt prin pietre, prin păgâni? Nu se explică în acest mod puterea vrăjmașului?
(adică prin păcătoși lucrează vrăjmașul, nu Duhul Sfânt)

Riscă creștinii să facă din spiritualitatea creștină o scuză pentru incapacitatea lor?
O amăgire pentru lume?
Nu se vor trezi puteri duhovnicești nebănuite în creștinătate, care să redea demnitatea creștinătății?

Care este rolul creștinătății în materialitatea lumii?
Nu aparține creștinătății integral responsabilitatea pentru mântuirea lumii?
Nu aparține creștinătății datoria de a veghea la destinele și idealurile lumii?
Nu aparține creștinătății inițiativa a tot binele din lume?
Dar dacă ea absentează din misiunea ei istorică, ce se petrece?
Mai este ea autentică?
Mai are lumea izbăvire?
Are dreptul creștinătatea să părăsească lumea ori vreunul din aspectele vieții ei?
Există aspect al vieții care să nu fie angajat în mântuirea lumii?

Au dreptul creștinii să fie ignoranți?
Să fie leneși cu duhul?
Să fie leneși cu fapta?
Au dreptul creștinii la ipocrizie?
Au dreptul creștinii la lașitate?

Există justificări pentru incapacitatea creștinilor?
Nu-și merită pedeapsa?

Și nu suferă lumea din cauza lor?

Nu este creștinătatea taina prin care lucrează și împărățește Duhul Sfânt?

Mântuindu-o de la pierzare?

Făcându-o biruitoare?

Care este rolul istoric al creștinătății?

Creștinii sunt robi ai formelor istorice?

Ori sunt fermenți ai împărăției Duhului Sfânt?

În evenimentele istorice, au fost mereu creștinii călăuziți de Duhul Sfânt?

Poate creștinătatea să depășească impasul instituționalizării fie ea bisericească, fie ea lumească?

Poate creștinătatea să fie și statornicie, cât și noutate în istoria lumii?

Care este rolul eshatologic al creștinătății?

Nu urmărește ea Împărăția lui Dumnezeu?

Nu lucrează ea prin puterea Duhului Sfânt?

Creștinătatea nu zidește zi de zi Împărăția lui Dumnezeu?

Nu preia creștinătatea destinele lumii, spre a o mântui?

Nu slujește creștinătatea lumea, în toate aspectele ei?

Nu dă creștinătatea sens sfânt istoriei?

Se pot creștinii mulțumi cu formalismul creștin? Formă fără fond?

Se pot ei mulțumi cu spiritualitatea creștină? Fond fără formă?

Are creștinătatea puterea spirituală și capacitatea de a convinge în mod liber oamenii?

Dacă creștinătatea s-ar confunda cu o guvernare pământească, nu ar fi o tiranie materialistă?

Dacă creștinătatea s-ar confunda cu o nădejde și o trăire cerească, nu ar fi o iluzie ipocrită și ineficace?

Greșesc creștinii în misiunea lor?

Nu e creștinătatea mântuită prin Duhul Sfânt?

Nu e creștinătatea o taină?

O certitudine istorică?

O nădejde de neînlocuit?

Trebuie să știm a împărăți în numele lui Hristos? În inimi, în minte, în lume?

Trebuie să știm a împărăți năzuind spre Hristos? În inimi, în minte, în lume?

Trebuie să veghem și să făurim neconținut spiritualitate și forme istorice creștine necesare fiecărei vremi?

Fie mergând împreună cu vremea?

Fie mergând împotriva vremii?

Când și cum va veni Împărăția veșnică a lui Hristos?

Nu e ea o pregătire a lumii?

Nu e ea o lucrare sfântă?

Nu trebuie să fie deopotrivă desăvârșire spirituală și socială a lumii?

Nu trebuie să fie deopotrivă desăvârșire a ființei și a Universului?

Au dreptul creștinii să se odihnească până la împlinirea acestui ideal?

Se odihnește oare Hristos în istoria lumii?

Nu trebuie învins vrăjmașul din noi înșine și vrăjmașul din afară?

Nu vor împărăți creștinii împreună cu Hristos? Nu va fi veșnică Împărăția Lui? Nu va fi fericire Împărăția Lui?

Poate exista alt ideal și altă putere care să dea fericire veșnică lumii?

      Omul a fost creat liber, asemeni lui Dumnezeu și atâta vreme cât și-a păstrat libertatea în bine, el a trăit iluminat de Dumnezeu, plin de cunoștință și de neprihănire, în Rai.

      Prin păcat, oamenii au intrat în zona libertăților dramatice dintre bine și rău. Starea harică a dispărut din oameni, dar le-a rămas credința și nostalgia paradisiului pierdut. Răul a luat forme tot mai ample și tot mai puternice, încât oamenii au pierdut contactul cu Dumnezeu. În dragostea Lui de oameni, Dumnezeu S-a revelat în poporul evreu, alegându-l să primească pe Hristos, Cel

ce va fi Mântuitorul lumii.

Hristos a dat creștinătății învățătura Sa, Duhul Sfânt și Însuși Trupul Său tainic, încât ea este sfântă prin El, este desăvârșită prin El și este veșnică prin El.

Hristos lucrează în lume prin creștinătate. El vine mereu în lume prin creștinătate. El biruie păcatul și răul din lume prin creștinătate. Tot ce este sfânt în lume este lucrarea Duhului Sfânt din creștinătate. Ținta creștinătății este Împărăția lui Dumnezeu și frumusețea ei trezește la viață toate generațiile lumii.

Spiritualitatea creștină conduce lumea, o înnoiește și o desăvârșește, atât sub aspect spiritual, cât și material. Creștinătatea dispune de harul nesecat al Duhului Sfânt, care îi dă putere nebiruită, încât nimeni nu o va putea sfărâma.

Încercările satanice de a imita creștinătatea sunt sortite eșecului prin simplul fapt că nu sunt de ordin divin și nici nu năzuiesc spre Împărăția lui Dumnezeu.

Răul în lume nu va veni numai prin forma antihristică, ci și prin forma hristoșilor mincinoși, adică acei creștini care nu vor fi autentici reprezentanți ai spiritualității creștine.

Creștinătatea are datoria să lupte și să învingă puterile răului, sub toate formele în care o atacă.

Creștinătatea se va regenera prin Hristos chiar și din cele mai grele erori, căci omenește vorbind, misiunea creștinătății trece prin epoci de criză și prin dezastre apocaliptice, deoarece așa se dovedește măreția oamenilor care cred în Dumnezeu.

Biruința lui Hristos este certitudine. El nu poate fi învins. Nici creștinătatea nu poate fi învinsă. Creștinătatea rămâne o taină în mijlocul lumii, prin care lucrează Însuși Hristos. Creștinătatea triumfă fără a aborda un spirit triumfalist, căci în acest veac ea rămâne mereu slujitoare, și nu se poate odihni decât când lumea va fi fost pregătită, atât spiritual cât și material, de a avea Împărat pe Hristos, moment care echivalează cu transfigurarea lumii. Atunci va fi o lume nouă și un cer nou, va fi o lume care va ști să facă tot binele după voia lui Dumnezeu. Creștinătatea trebuie să fie în acest veac o imagine a acestei lumi cerești desăvârșite, căci numai așa își poate juca rolul de mântuitoare a lumii. Creștinătatea trebuie să fie asemenea lui Hristos, ca prin El, cu El și în El să

mântuiască lumea.

În primul rând e nevoie de credință, ba încă nebunie în credință - și nu o credință ignorantă, ci o credință lucidă a adâncii înțelegeri a misiunii oamenilor pe pământ.

În al doilea rând e nevoie de dragoste, care să mobilizeze deplin și definitiv pe oameni în elanul sfânt al mântuirii lumii.

În al treilea rând e nevoie de nădejde, care angajează creștinătatea în idealul măreț al împărăției cerești, iar cerurile se zidesc acum, în materie, spiritualizând materia, desăvârșind lumea, transfigurând firea, restaurând natura.

Opera de mântuire nu este o problemă unilaterală a lumii, ci o problemă integrală. Credința creștină antrenează și lucrează prin toți factorii de cultură, creând spiritualitatea ce va mântui lumea. Ordinea naturală a lumii va fi spiritualizată și lumea se va orândui pe criterii morale. Materia, omul, familia, neamul, omenirea, toate vor fi înduhovnicite și vor participa la ordinea divină a lumii.

Biserica are rol sfânt în lume, căci prin ea se păstrează și se perpetuează prezența tainică a lui Hristos, lucrarea Sfântului Duh, cât și învățătura autentică. Deci Biserica dispune de harul dumnezeiesc care poate curăța, ilumina și desăvârși lumea. Fără Biserică nu este posibilă mântuirea.

Creștinătatea ar fi deci Biserica luptătoare, în care poporul are cuvântul greu al concretizării istorice a credinței. În acest scop este necesară o elită harică, o elită slujitoare, atât clericală cât și laică, elită care să gândească și să desfășoare lucrările necesare mântuirii lumii.

Creștinătatea trebuie să rămână fidelă lui Hristos, altfel nu își mai îndeplinește misiunea de mântuire a lumii. Toată frumusețea spiritualității creștine este în funcție de vrednicia creștinătății. Creștinătatea nu se slujește pe sine, ci pe oameni. Slujirea nu se rezumă la rituri și oficii, ci e trăire, e lucrare, e faptă, e viață, e istorie, e concretizare.

Lumea își așteaptă Mântuitorul.

Lumea își așteaptă Împăratul.

Creștinătatea face din mântuire un mod de a împărăți, și din împărăție un mod de a sluji, deci își asumă rolul de iconom al Împărăției lui Dumnezeu.

Deși pare abstractă, credința e concretă.

Deși pare imposibilă, credința e reală.

Deși pare grea, credința e ușoară.

Deși pare oarbă, credința e lumină.

Deși are origini divine, credința se plinește prin oameni. Deși are o eshatologie transcendentă, credința se plinește pe pământ, în prezentul istoric.

Creștinătatea nu se poate identifica cu împărățiile din lume decât în măsura în care ele se identifică cu Hristos, atât în spiritualitatea lor cât și în istoricitatea lor.

Împărăția lui Dumnezeu își arată forma ei desăvârșită în viața lui Iisus, dar ea se continuă prin Duhul Sfânt, care este și împărăția tainică a lui Hristos cel rămas în istorie și care are menirea să umple veacul și să pregătească lumea pentru cea de-a doua Venire.

Istoria este teatrul în care se joacă mântuirea lumii, lucrare universală și permanentă care angajează toate aspectele vieții umane pe calea mântuirii, încât și sufletele, și ființele și orânduirile sociale să crească în desăvârșire, conform harului și vocii lui Dumnezeu, iar aceasta nu la modul gratuit, ci în confruntarea cu puterile întinericului, făcând lumea vrednică de a-L primi pe Hristos.

Nu este verosimilă și nici convingătoare o împărăție a lui Dumnezeu care ar lucra numai asupra conștiințelor, dar ar fi indiferentă la orânduirile politico-sociale ori la fenomenele cultural-științifice ale omenirii.

Antihrist

Istoria e confruntarea dintre bine și rău, dintre Dumnezeu și satana, dintre Hristos și antihrist.

Păcatul, satana și antihrist se află în necurmată ofensivă de a stăpâni lumea, de a o duce spre iad: iad istoric și veșnic, iad spiritual și material. Virtutea, harul și Hristos luptă neconținut spre a sfinți lumea și a o conduce spre rai: rai pe pământ și în ceruri, rai în duh și în materie.

În această bătălie nu totdeauna înving creștinii, ci sunt și epoci de triumf antihristic.

În această bătălie nu întotdeauna sunt bine delimitate forțele virtuții de forțele păcatului, ori slujitorii lui Dumnezeu de slujitorii satanei. Antihrist folosește și masca binelui spre a-i înșela pe oameni.

Antihrist nu e un om păcătos, ci e un om demonizat, în care răul devine concepție și acțiune antihristică și antiumană. Antihrist are ură conștientă împotriva lui Hristos, fiindcă Hristos nu S-a închinat satanei și n-a vrut să devină împăratul unei lumi păcătoase și mincinoase.

Sunt mai multe forțe apocaliptice ce se desfășoară în istorie - desfrânata, șarpele, balaurul - dar toate transmit puterea lor Fiarei cu numărul 666 - acesta este Antihristul.

Forțele antihristice se recunosc prin faptul că sunt mincinoase, rele, viciate, necredincioase, corupte, tiranice, pline de ură, de nelegiuire și de blasfemie.

De cealaltă parte, creștinătatea formează forțele hristice în luptă cu *păcatul*, *satana* și *antihrist*. Ele mărturisesc adevărul, iubirea, dreptatea, frumusețea, bucuria veșnică, credincioșia și slava lui Dumnezeu. Biruința lor e asigurată de puterea lui Hristos Dumnezeu.

Păcatul a viciat ființa duhovnicească și materială a oamenilor, pătrunzând în societatea lor, în istoria lor și în natura lor. Prin păcat, omul a pierdut comuniunea cu Dumnezeu și a rătăcit fie prin propriile erori umane, fie prin ispitirea satanică.

Păcatul este individual, comunitar și politic, de aceea și pedepsele sunt personale, comunitare și politice. Păcatul tinde să orienteze, să organizeze și să stăpânească lumea.

Păcatul personal este grav în profunzime, dar nu are suprafață mare. Păcatul organizat, legalizat și guvernamental preia toată gravitatea păcatului personal și-i adaugă orizont larg, tinzând să corupă și să piardă lumea toată. Suferințele cele mai cumplite ale lumii sunt cele comunitar-politice și atrag și cele mai grave pedepse.

Creștinismul opune păcatului virtutea și sfințenia, dar spre a înfrunța forțele organizate ale păcatului, credința trebuie să fie mai lucrătoare, mai

puternică și mai convingătoare decât tentațiile păcatului. Lupta se dă la modul individual, comunitar și politic.

Biserica nu se poate rezuma la păcatul personal, ci trebuie să dispună de conceptele și mijloacele luptei cu păcatul comunitar și politic. Restaurarea lumii e un proces complex și complet prin biruința lui Hristos în toate planurile și dimensiunile vieții. Hristos a biruit lumea - aceasta este nădejdea lumii.

Satana este prima creatură ce s-a opus lui Dumnezeu. Păcatul original a început prin ispitirea omului de către satana. Satana a iscat în om „eul”, tentându-l cu orgoliul și plăcerea și ispitindu-l să se despartă de Dumnezeu. Așa a ajuns omul „eu fără Dumnezeu”, sau chiar „eu împotriva lui Dumnezeu”.

Duhul satanic ispitește din afară pe om, se strecoară într-un gând și în cele din urmă umple omul în toată ființa lui sufletească și trupească. Oamenii satanizați folosesc magia neagră, dar de multe ori nu mai au conștiința satanizării lor, ba chiar îl neagă pe satana, însă sfârșitul lor este nebunia și sinuciderea.

Satana ajunge să stăpânească omul, apoi îl face agent al său, al răului comunitar și al răului politic. Omul satanizat este un pericol social, cultural, politic și spiritual. Satanizarea colectivă și organizată politic este un monument de răutate, ce se aseamănă sfatului satanic din iad, oștirilor demonilor și ordinii demonice din iad.

Satanizarea ajunsă stare de lege, de ordine și de guvernare creează o atmosferă satanică, o pseudo-spiritualitate și o modalitate de viață satanică. Sunt astăzi organizații omenești satanizate ce răspândesc satanismul. Satanizarea e mai rea decât păgânismul.

Când forțele satanice ajung să cucerească puterea în lume, ele își fac oștiri ca să le apere, legi care să le organizeze, ideologii care să le justifice și chiar religii ca să-i înșele pe oameni.

Guvernarea puterilor satanice se justifică prin starea de păcat și necredință, și ea are o durată corespunzătoare iconomieii lui Dumnezeu, prin care lumea își va plăti rățăcirile ei până ce se va pocăi și va reintra în rânduiala dumnezeiască a vieții. Creștinii nu trebuie să lase forțele satanice să cucerească puterea; iar dacă au cucerit-o, ei trebuie să-și organizeze forțele și să o învingă în numele lui Hristos.

Creștinismul e veghea și puterea sfântă care răspunde de mântuirea

lumii. Și vai de creștinii ce nu corespund sfintei misiuni ce le este încredințată, căci Dumnezeu va ridica și din pietre pe alți aleși ai Săi, care să-I zidească Împărăția!

Antihrist este un om, și anume un om politic ce va stăpâni lumea descreștinând-o, satanizând-o și pierzând-o.

Antihrist e persoană, dar fenomenul antihristic e social-politic.

Antihrist are neamul său, oștirea sa, filozofii săi, activității săi, legile sale, spiritualitatea sa, cultura sa, civilizația sa, lumea sa, aliații săi, tovarășii săi de lucru, slugile sale, spionii săi, călăii săi, metodele sale și este plin de înțelepciune, iscusință și putere. El știe să fie și frumos, și bun, și omenos, spre a induce lumea în eroare [„Cu acest fel de chip va veni, preapângăritul, ca un fur, ca să înșele pe toți: smerit, liniștit, urând cele nedrepte, dinspre idoli întorcându-se, evlavie mai cu seamă cinstindu-o, bun, iubitor de săraci, peste măsură de frumos, prea cu bună așezare, blând către toți, cinstind cu cuviință neamul iudeilor, fiindcă ei așteaptă venirea aceluia. Și după ce multe noroade și gloate vor vedea niște fapte bune ca acestea și puteri, toți cu o socoteală se vor face și cu bucurie mare îl vor propovădui pe el împărat, zicând unii către alții: Au doară se mai află vreun om bun și drept ca acesta?” (Sf. Efrem Sirul, Cuvânt pentru a doua venire a Domnului..., în *Apostazia și Antihristul după învățăturile Sfinților Părinți*, Constanța 2008)]. El convinge și pe unii creștini, până ce-i va pierde, căci el nu suferă pe Hristos.

Antihrist e ofensiv, cuceritor și revoluționar. El folosește aurul ca zeu și ca putere, minciuna ca argument și capcană, tirania ca guvernare. El știe să dizolve prin libertate, să anuleze prin egalitate și să stăpânească prin putere.

Sabia e argumentul său suprem: ucide pe toți cei ce nu i se supun. Urăște adevărul, dragostea, dreptatea și toate valorile ce vin de la Dumnezeu. Antihrist este spiritul caiafic perpetuat în istorie prin uciderea lui Hristos. Pentru antihrist, Iuda și Caiafa sunt sfinți, iar Hristos este trădătorul.

Antihrist se vrea pe sine centrul lumii, prin alungarea hristocentrismului.

Pe mulți sfinți îi va sili el să i se închine, dar tot nu-și va asigura puterea.

Puterea lui e tolerată de iconomia dumnezeiască pentru a se respecta

libertatea omului. Puterea lui se explică prin păcatele și necredința oamenilor, prin orgoliul de a stăpâni lumea și prin ispitirea satanică. Oamenii au de ales între a sluji lui Hristos sau lui antihrist.

Puterea lui antihrist are un caracter local și altul universal, un caracter temporar și altul etern. Bătălia apocaliptică este necurmată până la biruința finală a Mielului.

Puterea lui antihrist e tolerată pentru o vreme, iar vremea aceea este în funcție de trezirea creștinilor, căci creștinii vor suferi până ce vor deveni vrednici de Hristos, asemenea Lui, biruitori prin El.

Creștinii participă cu Hristos la mântuirea lumii, după cum antihrist participă cu fiii întunericului la pierzania lumii. Creștinii să nu uite că adesea fiii întunericului sunt mai înțelepți, mai viguroși și mai puternici decât fii luminii. Creștinii să înțeleagă că neprihănirea lor, energia și puterea lor trebuie să depășească și să învingă pe a fiilor întunericului.

Creștinătatea va triumfa prin Hristos. El vine să desăvârșească și să facă posibilă mântuirea lumii căzută în păcat.

Antihrist va fi biruit de Hristos.

Șapte cuvinte către Biserici

(Gânduri la cartea Apocalipsei)

Apocalipsa (1, 13-18)

Am în fața minții chipul Fiului Omului, așa cum este descris în primul capitol al Apocalipsei, și văd atotputernicia Sa și nu mă tem, ci tresalt de bucurie și de nădejde, căci El este viu, El vine, și El va mântui și lumea veacului nostru.

Apocalipsa (2, 1-7)

Bisericii din Efes Mântuitorul îi reproșează că s-a lepădat de dragostea cea dintâi și-i cere să se pocăiască, revenind la faptele de mai înainte, situație ce se potrivește foarte bine și pentru creștinătatea modernă, în care Evanghelia este atât de interpretată, încât greu mai poate fi recunoscută în ținuta de azi a creștinilor, în predica de azi a preoților, ori în instituțiile de azi ale creștinătății.

Aceleiași Biserici din Efes, Domnul îi aduce și laude că a suferit necazuri pentru El și nu s-a lăsat cuprinsă de oboseală. Necazuri pentru El suferă și credincioșii de azi, dar nu din râvna lor pentru Hristos, cât mai mult din loviturile ce le primesc de la puterile întunericului, spre trezirea lor la credință. Creștinătatea modernă a obosit făcând voia lui Dumnezeu și astfel a dat frâu liber puterilor întunericului să preia destinele lumii, iar ea se vede eliminată la periferia evenimentelor.

Lumea creștină e guvernată de antihrist, Biserica e în derută, atât de slăbită încât o suflă toate vânturile istoriei.

Dar Duhul Sfânt ridică martiri și sfinți, mărturisitori și apostoli. Îi ridică din anonim, ori de acolo de unde nu era de așteptat, încât se conturează un nou început în creștinism. Și celui ce va birui i se va da să mănânce din pomul vieții.

Apocalipsa (2, 8-11)

De mare actualitate e cuvântul adresat Bisericii din Smirna, care este în suferință, săracă și umilită de cei ce se socotesc pe sine israeliți, dar care nu sunt altceva decât „sinagogă a satanei” și care au puterea să prigonească pe creștini, adevăratul Israel. Acestora le spune Domnul să fie credincioși, căci lor li se va da cununa vieții. Ni se cere deci să luptăm, iar cel ce va birui nu va fi vătămat de moartea cea de a doua.

Apocalipsa (2, 12-17)

Înfrișătoare imagine ni se dezvăluie despre Biserica din Pergam, căci acolo sălășluiește satana, iar Antipa, cel care a crezut Domnului, a fost ucis: este deci vreme de martiraj.

Cu toată credincioșia Bisericii din Pergam, ce nu s-a lăsat copleșită de domnia satanică, totuși păcate vechi și păcate noi se află acolo și pentru ele se cere pocăință.

Lupta deci se duce cu dușmanul din afară, care e stăpân pe cetate, și cu dușmanul dinăuntru, care macină dreapta credință.

Impresionantă este aici făgăduința care se face celui ce va birui: pe de o parte, el va primi „mana cea ascunsă”, căci Dumnezeu păstrează mereu o rezervă de hrană pentru credința noastră slăbănoagă, pe care o ține ascunsă spre a ne-o da la timpul potrivit; pe de altă parte, va primi „o pietricică albă” pe care e scris un nume nou, pe care nimeni nu-l știe decât primitorul. Așa se pune mereu o nouă piatră de temelie Împărăției lui Dumnezeu, printr-o nouă descoperire ce se face unui nou ales să fie întemeietorul ei. Ea vine din ceruri. Ea e taina unor aleși. Ea e vrednicia unor atleți ai lui Hristos, a unor vizionari, a celor ce au biruit.

Apocalipsa (2, 18-29)

Bisericii îi vorbește din nou Duhul, adresându-se simbolic către creștinii din Tiatira.

Fiul Omului este prezentat tot mai puternic, mai sever și mai necruțător, cu ochi de foc și picioare de aramă strălucitoare. Imaginea aceasta apocaliptică a Domnului aproape că a dispărut din viziunea creștinismului modern, care se amăgește cu un Iisus blând, milos, smerit și resemnat, căci din păcate așa arată sufletele noastre slăbănoage, iar cumplita nedreptate ce se dezlănțuie în veac o lășăm în afara preocupărilor noastre, socotind că ea îi privește pe stăpânii lumii de azi, care, e drept, nu sunt călăuziți de credința creștină.

Domnul află lucruri bune în Tiatira și ne dă curaj faptul că lucrurile bune care se pot face la sfârșitul vremurilor pot înlocui lipsurile unor perioade de criză istorică. Deci, creștinătatea are nevoie de revirimentul credinței, spre a

umple golul pe care l-a lăsat în ultimele două secole.

Sunt și păcate mari, ca desfrânarea, în Tiatira de azi, când libertinajul și homosexualitatea au ajuns să fie justificate prin legile unor state. Fiecare va suferi pedeapsă după faptele sale.

Biruința înseamnă a păzi până la capăt faptele Domnului, iar cei ce vor face aceasta vor primi stăpânirea peste neamuri și „steaua de dimineață”, ce ni se pare că simbolizează un început nou în istoria lumii, căci în noaptea în care se află, în zori se va arăta o stea deschizătoare de noi orizonturi și înălțimi.

Apocalipsa (3, 1-5)

Mult prea mult seamănă cuvântul către Biserica din Sardes cu starea de lucruri din creștinătatea modernă, căci sunt astăzi un miliard de oameni cu nume de creștin, dar creștinătatea aceasta e moartă. În mijlocul ei toate faptele credinței sunt false din pricina nenumăratelor vicii, comodități și compromisuri.

Totuși mai este ceva bun în ea, și Domnul ne îndeamnă să scoatem din ghearele morții ceea ce n-a fost încă înghițit de moarte și să ne întoarcem la credința cea dreaptă, așa cum El ne-a dat-o.

Să ne pocăim deci, căci El va veni ca un fur și nimeni nu știe ceasul Judecății Sale. Atunci creștinii, ce nu și-au întinat credința, vor fi scriși în Cartea Vieții și vor fi mărturisiți de Hristos înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor Lui.

Apocalipsa (3, 7-12)

Fiul Omului, adresându-Se Bisericii din Filadelfia, pare că la noi, cei de azi, se referă.

Aici Hristos este prezentat puternic, viu, activ, actual, sfânt, adevărat, Cel ce are putere să închidă și să deschidă fără ca nimeni să-I poată stăvili lucrarea. Un astfel de Hristos este dificil de descoperit sub noianul de fast, evlavie și religiozitate al istoriei creștine. Răstignirea Domnului nu poate fi înlocuită nici de cea mai sinceră evlavie creștină. Ea rămâne faptă și nu ritual, ori chiar spiritualitate.

Biserica din Filadelfia are putere mică, dar e mare prin autenticitatea

credinței, ori tocmai acesteia îi este dat să umilească „sinagoga satanei”, pe evreii otrăviți care, considerându-se israeliți, se află în afara harului dumnezeiesc. Cu toată puterea ce o au, ei se vor închina înaintea Adevărului, chiar dacă acesta nu se bucură de strălucire și putere.

În loc smerit dar puternic în credință, se va coborî din ceruri Ierusalimul ceresc și cu el odată vine și numele înnoit al Domnului, schimbând lumea la față.

Apocalipsa (3, 14-21)

Cel ce este Amin, martorul cel credincios și adevărat, spune Bisericii din Laodiceea cuvântul ce se potrivește cel mai bine miliardului de creștini din secolul 20: „Nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă ești căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea!”.

I se reproșează Bisericii din Laodiceea că este plină de bogăție - și de putere, zicem noi, o putere ce poate sfărâma planeta, o putere ce poate determina lumea întreagă ca pe simpli roboți, o putere concentrată într-un centru unic - centru al satanei - și, deci, cu atât mai înspăimântătoare și mai nimicitoare.

Dar Domnul zice acestei formidabile trufii, cum n-a mai fost alta în lume: bogăția ta e sărăcie, puterea ta e ticăloșie, vrednicia ta e jale, deci nu te încrede în ele, căci toate acestea se vor spulbera. Lumea se află în mâinile lui Dumnezeu și priceperea omenească, oricât de semeț ar fi și la orice performanțe ar ajunge, nu are decât șansa neantizării. Dar perspectiva neantizării o resping deopotrivă mintea, viața și natura, încât prin însăși ordinea lucrurilor se va reveni la Creatorul a toate. De aceea și Domnul zice Bisericii din Laodiceea să cumpere de la El aur adevărat, care este singura bogăție reală; veșminte albe, ca să se îmbrace cu neprihănire; și alifie ce spală mintea, ca să vadă Adevărul și să părăsească înșelăciunea. Acestea însă cer preț de suferință, căci vrednici suntem de muștrare, după cum ne și spune: „Eu pe câți îi iubesc, îi mustru și îi pedepsesc”. Această muștrare a iubirii lui Dumnezeu urmărește curățirea și mântuirea, căci de n-ar veni ea, am pieri în fărădelegile și rătăcirile noastre.

„Iată stau la ușă și bat!”, zice El. Noi nu-L vedem și de aceea ne umplem de deznădejde, dar de deschidem la bătaia din fundul beznelor, atunci El

vine și cinează cu noi. E momentul părtășiei sfinte, ce schimbă la față viața păcatului.

Fenomenele acestea nu sunt fatalități ce trebuie așteptate, ci sunt momente ale încleștării cu răul din lume, încât celor ce vor birui de data aceasta, li se va face cel mai mareț dar, adică vor sta pe scaunul Domnului, așa după cum El Însuși, ca Fiu al Omului, a biruit și a fost așezat pe Scaunul Tatălui Său.

Toate acestea s-au spus, dar nu toți le aud, de aceea puțini se vor învrednici de slava și bucuria lor.

Rolul Bisericii în lume

Obiectul Bisericii este mântuirea lumii. Mântuirea lumii e asemănătoare cu creația lumii, adică este un fenomen unitar, solidar și integral. Împărăția lui Dumnezeu se zidește concomitent în inimi, în lume și în ceruri.

Responsabilitatea Bisericii este integrală. Destinele lumii sunt încredințate Bisericii de către Creatorul și Mântuitorul lumii. Această misiune excepțională a Bisericii ne umple de har și de frică. După două mii de ani de creștinism, se cuvine a ne face un autentic proces de conștiință noi, creștinii, spre a vedea dacă am slujit lui Hristos și oamenilor după cuviință și ce avem de făcut de aici înainte.

O primă formă a Bisericii poate fi considerată comunitatea credincioșilor din timpul vieții Domnului Iisus. Ea trăia în frățietate, dar totuși ierarhizată în apostoli, învățăcei și popor.

Nici apostolii nu erau desăvârșiți, căci cu greu pătrundea în ei învățătura dumnezeiască, deși au avut deschiderea spirituală a vederii dumnezeirii lui Hristos. Așa se explică cererea lui Iacov și Ioan, ori gafele prea bine cunoscute ale lui Petru. Cu deosebire însă ne doare căderea lui Iuda Iscarioteanul. Iuda nu a început ca trădător, ci a ajuns trădător. Nu e vorba deci numai de neputințele omenești ale apostolilor, ci de incapacitatea lor spirituală de a gândi în Duhul lui Hristos.

Această observație are consecințe imense pentru creștinătate, căci trebuie să înțelegem că învățătura (educația) este prima condiție a credinței. Dar

chiar atunci când învățătura este predată de Hristos și când cei ce o primesc au în ei stofă de apostoli, totuși procesul de zidire a conștiinței creștine este îndelungat, dificil și cu surprize, aceasta obligându-ne la o pregătire misionară temeinică, autentică și tenace.

Biserica apostolică

Biserica apostolică e cea mai autentic creștină, prin calitatea apostolilor ce au statornicit-o. Duhul apostolic a rămas un ideal peste milenii creștine. Ierarhia perotească ulterioară nu corespunde deplin apostolatului. Apostolat însă se va face până la sfârșitul veacurilor.

Apostolii conduceau și organizau Biserica primară. În Faptele Apostolilor ni se spune că erau patru coordonate pe care se dezvoltă Biserica: învățătura apostolică, solidaritatea dintre creștini, comuniunea dintre creștini și rugăciunea [și stăruiau în învățătura apostolilor și în împărtășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni. (Faptele Apostolilor 2, 42)].

Ei credeau într-o lume nouă și o mărturiseau cu putere prin cuvânt, prin exemplu, prin minuni și prin jertfa. Oamenii vedeau sub ochii lor cum se schimbă lumea și acela era argumentul forte al creștinismului apostolic.

Biserica aceea era chip real al Împărăției lui Dumnezeu. Creștinii trăiau în Duhul Sfânt, repetau cuvântul lui Hristos, erau frați între ei, viețuiau în obște, făceau mesianism, credeau în misiunea lor de nou-israeliți. Așa se face că au pornit în toate părțile lumii să vestească Împărăția lui Dumnezeu.

Era un nou mod de viață și nu un nou ritual religios. Credința, cutezanța și solidaritatea lor aveau darul să atragă adepți, dar să creeze și adversități, în primul rând din partea evreilor și apoi a romanilor, care-și vedeau atacate și primejduite propriile lor așezăminte.

Biserica s-a dezvoltat repede și o primă necesitate a fost crearea organismului specializat în problemele administrative ale obștii, adică diaconatul. Ulterior, sensul diaconatului s-a schimbat atât de mult, încât nici nu mai este de comparat cu diaconatul apostolic. Din înființarea slujirii diaconale primare se deduce însă necesitatea organismelor specializate ale creștinătății din toate

vremurile.

Totuși, Biserica apostolică n-a fost chiar idilică și ideală. Apostolii erau personalități atinse de focul dumnezeiesc, și totuși Petru a intrat în conflict cu Pavel, neînțelegând mesajul evanghelic al noului Israel. Comunitatea apostolică era plină de râvnă, și totuși Anania și Safira au murit mințind, iar Pavel a ajuns la concluzia că cine nu muncește nu are dreptul nici să mănânce. Deci organizarea obștii a rămas o problemă deschisă pentru creștinătate.

Prin urmare, de la Biserica apostolică avem ce învăța, dar avem de înțeles și ce nu trebuie să facem. Componenta umană a Bisericii apostolice a ajuns la adevăr numai prin căutări, prin ascultare de Dumnezeu și prin adâncă smerenie.

Noi? Ce facem noi?

Biserica epocii de aur a creștinismului

Biserica epocii de aur a creștinismului e Biserica de până la Sfântul Constantin cel Mare, caracteristica ei fiind martiriul. Martiriul a fost arma cea mai puternică a biruinței creștinismului.

Creștinii de atunci aveau credință arzătoare și intransigentă, fiindu-le imposibil să slujească la doi stăpâni. Acceptau mai de grabă martiriul decât să facă cel mai mic compromis de conștiință cu puterea păgână. La un moment dat se crease o fervoare a sacrificiului atât de puternică, încât a trebuit să fie temperată, căci risca să decimeze în mod nefructuos creștinătatea. Dar să nu uităm că tot atunci au fost și lași, trădători și fricoși care au părăsit pe Hristos.

Cum creștinii se aflau în Imperiul Roman, a fost firesc ca ei să intre în conflict cu zeii romani, cu împărații-zei, cu imperialismul roman, cu decăderea moravurilor romane, cu societatea sclavagistă romană, cu cirul roman, cu abuzurile puterii romane și cu lupta cruntă pentru puterea tiranică a Romei. Creștinii propuneau o nouă spiritualitate și o nouă orânduire, bazate pe credință, dragoste, dreptate și libertate. Structurile societății romane de atunci, incapabile de a se înnoi, au trecut la represalii și la crime împotriva creștinilor. Împărăția lui Dumnezeu luase ofensiva contra împărăției păgâne decadente și tiranice de atunci a Romei.

Această ofensivă trebuie menținută peste milenii ori de câte ori apar

fenomene istorice decadente și tiranice ca cel din Roma de atunci, chiar dacă, în mod regretabil, astfel de fenomene s-ar masca sub numele creștinismului.

Credința, impetuoșitatea, elocvența, solidaritatea și puterea de jertfă a creștinismului primar au dus la victoria din timpul Sfântului Constantin cel Mare.

Deși spiritul de jertfa dăinuie în creștinism până azi, el nu mai este o caracteristică fundamentală a lui. Creștinii au pierdut cu timpul viziunea Împărăției lui Dumnezeu și au părăsit istoria, refugiindu-se în eshatologie, ori au părăsit materia, refugiindu-se în spiritual, fapt care e un fenomen eronat și nociv. Falsul creștinism se dovedește a fi un dușman tot atât de nefast ca și anticreștinismul, căci acesta dintâi lovește frontal, pe când acela sufocă ipocrit creștinătatea.

Reîncreștinarea creștinătății trebuie să ia model de la creștinismul primar al credinței impetuoase, intransigente și martirice.

Biserica constantiniană

Împăratul Constantin cel Mare legalizează creștinismul. Prin decretul de la Milan, acesta devine religie de stat.

Împăratul este numit „episcop pentru treburile din afară ale Bisericii”, adică pentru problemele politico-sociale. Patriarhul devine primul sfetnic al lui. Împăratul patronează sinoadele și are un cuvânt greu de spus în deciziile sinodale. Biserica îl investește pe împărat cu putere divină. Biserica, la rândul ei, reprezintă poporul și-i revine sarcina spirituală, morală, educativă, culturală, socială și legiuitoare în stat.

În aceste condiții, popoarele Imperiului Roman s-au grăbit a se boteza. Dar păgânii încreștinați au rămas oameni vechi, cu moravuri vechi. Statul încreștinat a rămas și el cu multe legi și orânduirii vechi. De aceea, Biserica a început bătălia de încreștinare reală a oamenilor și a lumii, însă a primit riposta acestora.

Modelul societății creștine primare s-a difuzat și s-a diluat în societatea încreștinată în masă. Nu masele s-au opus, ci conducătorii abuzivi, nedreți și lacomi ai orânduirii păcătoase.

Conflictul acesta apare clar la Sfântul Ioan Gură de Aur, care cerea schimbarea moravurilor, orânduiriilor și legilor de la curtea imperială, pentru a se face dreptate poporului oropsit, pentru a se înfrăți oamenii și a se impune virtutea. Poporul era de partea Sfântului Ioan, și totuși Ioan Gură de Aur a fost exilat de trei ori și în cele din urmă a murit în exil. Au trebuit apoi treizeci de ani pentru ca oficialitățile să recunoască sfințenia pe care poporul o atribuia Sfântului.

După Ioan Gură de Aur s-a ajuns la un *modus vivendi* (înțelegere) discutabil între Biserică și Stat. Aici trebuie căutată originea regretabilului papo-cesarism ce s-a impus în Ortodoxie. Ortodoxia s-a refugiat în mistică, spiritualitate, eshatologie și a lăsat istoria să se dezvolte liber. Spiritualitatea ortodoxă a influențat istoria, dar nu a făcut istorie.

Creștinismul medieval, ortodox și catolic

Pe ruinele Imperiului Roman s-a construit, în condiții istorice precare, evul mediu creștin. Nu numai popoarele Imperiului Roman au fost încreștinate, ci toate popoarele barbare europene, sau care au migrat atunci în Europa. Această operă este impresionantă și dovedește vigoarea creștinismului medieval. A rămas însă deschisă problema trecerii de la încreștinarea formală la încreștinarea în conținut, și ea a durat secole și milenii.

Împotriva tuturor celor ce au discreditat evul mediu, el este evul celui mai înalt echilibru spiritual la care a ajuns vreodată omenirea. Acest echilibru venea din sacralitatea ce umplea lumea de atunci atât în inimi, cât și în societate. Virtuțile lumii medievale depășesc tot ce a fost virtute în istorie. Armonia socială a atins atunci forme de frățietate patriarhală. Viața se trăia atunci în Duhul Sfânt, de la conducători până la conduși. Sufletele erau deschise sfințeniei. Cerurile atingeau pământul. Biserica exercita o înrâurire (*influență*) de pace, bucurie și dreaptă măsură. Niciodată nu s-a realizat o justiție mai corectă ca atunci. În același timp s-au făcut cercetări filozofice și științifice ce rămân un exemplu de urmat de-a pururi, căci priveau lumea ca o unitate armonioasă și cu sens mântuitor. Duhul governa materia, în scopul desăvârșirii umane. Ținta lumii era transcendentală, de aceea oamenii aveau robustețe sufletească și vigoare trupească, căci până-n clipa morții știau pentru ce trăiesc și trăiau pentru mântuirea lor de

acum și din veșnicie.

Eterogenitatea de atunci a Europei a stat însă împotriva unității ei: Sfântul Benedict a încreștinat Apusul, iar Sfântul Metodiu - Răsăritul, slavii dezvoltând o cultură creștină specifică. Și când evul mediu își atinge apogeul, începea și descompunerea lui, care se aproximează la căderea Constantinopolului.

Nu se epuizase spiritualitatea medievală, ci instituțiile ei nu mai aveau oamenii cu forța interioară ce le crease. Se tocise ceva în forme și moravuri. N-au fost capabili să spargă formele vechi, încât oameni noi să creeze forme noi istorice, și așa se explică apusul evului mediu. Căci secretul perpetuării istorice este spiritualitatea creatoare.

Sunt false acuzațiile de obscurantism, tiranie, robie, iezuitism, crime inchizitoriale - ele au fost accidente, și nu coordonate caracteristice ale evului mediu. E posibil ca unii să fi exagerat teocentrismul, dar adevărul este că antropocentrismul care a urmat în Renaștere a degradat omul până la omogenizarea lui în mecanismul universal. Ori, numai viziunea teocratică deslușește omului măreția sa imperială în lume. Omul ca centru al lui însuși și al lumii este dușman omului și lumii. Între teocentrism și antropocentrism se află teandria, comuniunea dintre Dumnezeu și om. Concentrarea în Dumnezeu nu desființează personalitatea umană, ci o potențează, pe când omul singur se descompune în haos.

Nici evul mediu nu trebuie idealizat, căci nu a fost o lume fără erori, ci a fost o lume a năzuințelor perfectibile, constituindu-se ca stadiu istoric de desăvârșire.

Creștinismul renașcentist și reformator

Renașterea e fenomen artistic, *Reforma* este fenomen religios, dar amândouă au dizolvat spiritualitatea medievală și au desacralizat Europa.

Deși Renașterea părea a se menține în spiritualitatea creștină, totuși antropocentrismul ei va muta atenția oamenilor de la Dumnezeu la om. Așa s-a ajuns la umanism - zeificarea omului, autozeificarea omului, însingurarea omului, subiectivismul imperfecțiunii umane devenit lege a omului și măsură eronată a

universului.

Omul umanismului e rupt de Dumnezeu, este haotic în sine însuși. Obiectivitatea umanistă e subiectivism grosolan. Oamenii se sfâșie între ei pentru că nu mai au numitorul comun al divinității din ei. Oamenii sunt subiectivi, căci obiectivitatea n-o poate oferi decât raportarea la valorile transcendente. Nici omul și nici lumea lui nu sunt perfecte, deci omul zeu este lege imperfectă, conflictuală și nocivă.

Artiștii Renașterii părăsesc trupul spiritualizat și reprezintă formele carnale. Trupurile goale ale lui Moise ori David vor degenera ulterior în libertinajul corupt și decadent modern, ce-și consumă azi ultimele sale consecințe fără a putea fi stăvilit.

Renașterea a dat curaj lui Luther și celorlalți reformatori să înfrunte autoritatea Bisericii. Setea reformatoare a lui Luther s-a întâlnit cu orgoliul unor prinți germani ce se doreau independenți și deci voiau să se smulgă de sub autoritatea Bisericii. Unele descoperiri științifice ale vremii au fost folosite drept arme politice ale independenței și Reformei. Indulgențele au fost mult exploatate de duhul rebel al reformiștilor. Autoritatea Bisericii a fost spulberată. Creștinismul s-a pulverizat în nesfârșite secte, fiecare om având libertatea interpretării personale și a harului personal. Individul și-a croit o divinitate după dimensiunile sale, încât nu omul a mai tins spre Dumnezeu, ci Dumnezeu a fost coborât la om.

Nici artiștii Renașterii, nici Luther și nici principii (*prinții*) independenți n-au prevăzut atunci dezastrul anarhic ce-i va ajunge din urmă.

Drept ripostă, ia naștere Contrareforma, care are însă succese parțiale.

Credința continuă să existe în popor, dar nu se mai constituie ca forță istorică, nu mai dispune de oameni care să-i dea expresie socială și politică. Biserica, din autoritate recunoscută, devine o autoritate marginală, consultativă.

Europa se destramă religios prin destrămarea politică. Imperiile create de europeni nu mai duc cu ele un concept creștin, ci unul ambiguu, în care creștinismul este tolerat și respectat.

Totuși, așa rele cum au fost ele, imperiile europene au răspândit Biblia pe cele cinci continente. Numai că imaginea pe care coloniștii și-au făcut-o despre creștinism trebuie reabilitată, căci ei l-au confundat cu imperiile europenilor.

Europa Renașterii este deci un amalgam de orgolii, patimi, lăcomie, dominație și virtuți creștine.

Dacă o anume diversitate e firească în unitatea lumii, totuși anarhia renascentist-reformatoare a destrămat creștinătatea și a golit-o de forța ei istorică. I-a rămas însă harul dumnezeiesc și de la el se așteaptă izbăvirea viitoare.

Creștinismul modern

Dacă Hristos desfășoară în istorie puterile Sale mântuitoare, satana are și el fii săi, care dezvoltă forțele antihristice.

Dacă în evul mediu antihrist era dominat, în epoca renascentistă el a profitat de toate fisurile lumii creștine și le-a încurajat, pregătindu-și forțele pentru ofensiva spre putere din epoca modernă. Totul era conceput ocult și oamenii erau pregătiți, gata să iasă la suprafață.

Prima mare ofensivă apocaliptică a fost în Revoluția franceză, antihristică, criminală și tiranică, dar prezentată ipocrit sub ideile de *libertate*, *egalitate* și *fraternitate*. Ea a reușit pentru că nobilimea franceză n-a avut puterea necesară să apere valorile pe care se ridicaseră străbunii. Ea a reușit pentru că a știut să speculeze idei mari în scopuri oculte. Mulți intelectuali de clasă au fost atrași de idei, iar masele au fost antrenate de anarhism și nihilism.

Odată Revoluția declanșată, sunt uciși nu numai regi și nobili, dar și creștini, preoți și călugări. Puterea își face singură dreptate și proclamă dreaptă propria ei nelegiuire, calomniind creștinismul. Intoleranța de care este acuzată creștinătatea e de fapt reacția destul de timidă și ineficace a formelor tradiționale la formele revoluției.

Ideile revoluționare se proliferază prin nucleeele oculte pregătite din timp în toată Europa. Rând pe rând, prin revoluții sau războaie, cad statele ce mai păstrau oarecare orânduire creștină.

Revoluționarii francezi se măcelăresc între ei. După acțiuni și reacțiuni, profitorii revoluției franceze se dovedesc burghezii.

Societatea burgheză proaspăt impusă practică un tip nou de sclavaj și imperialism. Puterea revine aurului, fără scrupule și fără limite. Căci în spatele unei false democrații, burghezia guvernează lumea modernă prin interesele ei

economice.

Politica europeană trece de sub influența Bisericii sub influența oculte antihristice. Biserica e prigonită, batjocorită, calomniată și discreditată. E împinsă la marginea vieții sociale, interzisă uneori, dominată cel mai adesea de centrele de putere cucerite de forțele antihristice. În mod artificial, credința e înlocuită cu știința.

Statele se secularizează. Materialismul cucerește spiritualitatea lumii. Libertinajul trece de la imoralitate (*contra moralității*) la amoralitate (*care nu cunoaște noțiunea moralității*). Liberalismul legiferează specula. Se ajunge la robia de tip modern, economică. Burghezia nu mai are onoare și nici credință, ci numai interese. Ipocrizia este sistematizată. Și toate acestea în deruta tot mai mare a creștinătății. Incapabilă de a recuceri puterea, creștinătatea se mulțumește cu un rol corectiv, inofensiv și neutru, care convenea puterii burgheze.

Și totuși, burghezia este silită să lase loc concentrării puterii într-un unic centru antihristic. Fenomenul materialist-individualist trebuia înlocuit cu puterea centralizată a materialismului colectivist.

Ca urmare, o nouă Revoluție apare în Europa. Burghezia este incapabilă să sesizeze pericolul, căci noua revoluție se exprima chiar în conceptele ei materialiste. Libertatea burgheziei era mediul ideal pentru Revoluția ce avea să decapiteze burghezia.

Deși burghezia n-a fost un fenomen creștin, totuși Revoluția bolșevică nimicește creștinismul, acuzându-l de a fi *opiul popoarelor*.

Revoluția ateistă ia puterea cu sila, o absolutizează și siluiește poporul. Omul este golit de orice conținut religios și liber, și e supus determinării logice a conștiinței. Sistemul se dovedește nefast uman, dar formidabil politic. E condus cu satanică genialitate, răstălmăcindu-se toate valorile.

Revoluția internațională se desfășoară în fața lumii. Reacția de dreapta este învinsă prin nefasta alianță burghezo-comunistă. Omenirea primește o orânduire de concepție materialist-antihristică, ce se impune după al doilea război mondial.

În șaptezeci de ani, Revoluția cucerește o treime din omenire, fără ca ea să se poată apăra. Toate religiile sunt periclitare, toate societățile sunt amenințate. Omenirea întreagă este sub imperiul Revoluției.

Monștri atomici stau față-n față, gata să nimicească lumea, ciocnindu-se între ei. În perspectivă, inițiativa apărării strategice profilează omenirii o putere de neînving, care poate tiraniza, discreționar și fără limită previzibilă în timp, lumea întreagă.

Omenirea trăiește cea mai cumplită criză: politică, militară, morală, socială și spirituală. Suntem între supraviețuire și dezastru. Suntem între moartea militară și moartea pașnică. Ne ucide alienarea. Sunt discreditate toate valorile și sunt dizolvate toate instituțiile tradiționale. Explozia tehnică pune viața lumii în pericol. Omul e alienat. Nesiguranța domnește pretutindeni.

În mijlocul acestui dezastru se manifestă puterea poporului evreu, care a cucerit Ierusalimul.

Pacea de după primul război mondial a fost pacea masonică, pacea de după al doilea război mondial este pacea iudaică, fiindcă s-a produs conflictul dintre capitalism și comunism. Numai evreii dețin centrele de gândire și de putere, atât din lumea capitalistă, cât și din cea comunistă. Deși puterea lor este mare și în capitalism și în comunism, ei nu sunt tolerați ca stăpâni de către nimeni. Așa au ajuns evreii să fie dușmanii lui Dumnezeu, ai creștinătății, ai islamului, ai comunismului și ai capitalismului. Folosind aurul, minciuna și teroarea, ei umilesc omenirea întreagă. Despre ei nu se poate spune adevărul decât cu riscul crucificării. Ei Îlucid din nou pe Hristos. Ce va fi?

În concluzie, constatăm că omenirea se află în cea mai acută și generală criză a istoriei, criză în care creștinătatea își are partea ei de culpă prin absență istorică. Numai slăbiciunile interne ale creștinătății au făcut posibilă victoria forțelor satanice ale acestui grav declin apocaliptic. El era prevăzut de Mântuitorul, și deci nu ne surprinde; el putea fi evitat, deci ne ridică probleme de conștiință; el trebuie învins, deci impune o revitalizare a creștinismului. Este necesar un început nou în creștinătate.

Ajungând la această concluzie, ne cutremurăm de responsabilitatea pe care ne-o asumăm pronunțându-ne pentru un nou început de creștinătate.

Ce este el? Cum trebuie să fie?

Mărturisim că suntem cu cugetul în Duhul Adevărului, cât și în Tradiția Bisericii. Nu vom confunda însă Sfânta Tradiție cu ideile și formele inerției istorice, ci vom alege cu grijă tot ce este aur curat în istoria creștinismului

și care se poate aplica cu folos în viitor. De asemeni, considerăm că noul este o poruncă a Duhului Sfânt ce ne călăuzește, astfel că vom articula tradiția cu noul, spre mântuirea lumii.

Nu avem nici aerul de a epuiza problema și nici pe acela de a fi infailibili (*perfecti*), ci facem o mărturisire de credință izvorâtă din martiriul secolului 20, care a cunoscut atât uciderea trupului, cât și uciderea sufletului. Nebuniile lui Caiafa, ale lui Nero, ale Revoluției franceze sunt depășite în secolul nostru de determinarea logică a conștiinței, prin care omul este anulat și neantizat. Mai bine zis, neputându-se realiza materializarea duhului, omul determinat psihic este de fapt satanizat, bestializat și alienat.

Dintr-o astfel de realitate au apărut sfinți și martiri. Viziunea cuprinsă în aceste rânduri este expresia dureroasă și imperioasă a mesajului acestui secol 20. Suntem slujitorii lui Hristos și ai oamenilor.

Partea a treia

Spovedania unui deținut

Eu am supraviețuit temnițelor.

Prietenii mei, mii în stânga și zeci de mii în dreapta, au căzut apărându-și ființa eternă, căci atât ne-a mai rămas, să nu murim spiritual.

Acum sunt bolnav copt și sunt semne că nu mai am mult de trăit.

Vremea stă sub semnul lui antihrist. Mi-a rămas datoria unei mărturisiri testamentare. De aceea îți scriu, părinte duhovnic.

În fața a tot ce a fost și a tot ce este, cât și în fața a tot ce va urma, mă întreb cu toată gravitatea: Care este atitudinea autentic creștină? Ce ar face Hristos în locul nostru? Oare noi am procedat bine? Am împlinit noi voia lui Dumnezeu în acest secol?

Ioan Ianolide

Scrisoare către duhovnicul meu - 1985

Aseară am avut senzația că mă sting. Nu știu de unde exact provenea răul acela, căci mai toate organele îmi sunt afectate. Viața mi se stinge încet în viața veșnică.

Am avut o noapte odihnitoare și m-am trezit oarecum refăcut, deși se simte o undă a morții în trupul meu. Duhul însă e viu și treaz. Mai am încă de dat ceva lumii acesteia. Dăruirea de sine este bucuria mea.

Gândul mi-e concentrat în mine însumi. Am senzația că lumea e vis, descoperire și miracol. E splendidă întruchiparea asta firavă și trecătoare a lumii! Mi-e dragă lumea, mi-e tare dragă. Merită să te jertfești pentru mântuirea unei astfel de minunate alcătuirii! Spre a o înțelege pe ea și a-mi descifra propriul meu rost, am clar în minte realitatea satanică și păcătoasă, cu sensul apocaliptic al istoriei. Așa se face că nu sunt tulburat de cumplita dramă a vieții personale și nici de adâncul abis al lumii moderne. Văd bine cum o iconomie providențială veghează și dă sens lumii de oameni, lumii de îngeri și lumii de materie.

Un dat armonios și robust se desfășoară în univers și se oglindește în conștiința mea. Mă simt frate cu toți oamenii și legat de tot ce se petrece în creație, căci în toate, totul este Dumnezeu. Îi simt prezența în adâncul nemărginit din duh, cât și în adâncul nemărginit din materie. Prin nemărginirea duhului se deschide poarta spre Iisus Hristos, Logosul care a creat lumea și apoi a coborât și în sufletul omenesc, îndumnezeindu-l. La acest gând mă cutremur, căci nu sunt vrednic să-l înțeleg, dar cunosc prin credință taina lui. Taina mântuirii lumii mă

preocupă.

După ce m-am trezit, am privit cum răsare soarele și păsărele încep să ciripească. Primăvara asta este secetoasă și mă umple de griji. Apoi am cercetat, puțin melancolic, chilia camerei mele. Am pipăit masa de lucru, hârtia și stiloul. M-am așezat pe scaun și am stat o vreme dus pe aripi de gând. Chemând Numele de foc mistuitor, mă așez în Duh Sfânt, supus, cuminte și mulțumit. Aștept veghind, gata de slujire. Așa am început aceste pagini.

Sunt câțiva ani de când doresc să am o lămurire cu duhovnicul meu; se pare că azi s-a plinit acest soroc. Pun față-n față viața mea voită de Dumnezeu cu viața lumii voită de Dumnezeu, căci numai așa pot să-i spun iscusitului meu duhovnic ceea ce mă frământă și am datoria a-i mărturisi.

Citind adâncurile ființei mele, găsesc că trăsătura definitorie a personalității mele a fost comuniunea cu Dumnezeu, prin necesitatea credinței, printr-o mare capacitate de dăruire și prin puterea de mărturisire a Adevărului. Pe aceste trei valori s-a realizat în mine bruma de om ce sunt azi, la bătrânețea anilor și la maturitatea duhului. Tot în adâncurile sufletului sunt și multe trăsături negative, cum ar fi umplerea de sine, nestăpânirea simțurilor și puținătatea memoriei. Însă cu ajutorul lui Dumnezeu, pe cele negative le-am supus celor sfinte din mine.

Pronia cerească mi-a împărțit viața în jumătate pe la mijlocul secolului 20. Cum această epocă a fost excepțional de tensionată, iar eu am intrat în focarul ei cel mai intens, suferindu-i toate contorsionările și abisurile, am avut ce învăța. Căci nu e simplu să iei parte activă la tensiunea dintre Stalin, Hitler și Reagan, ori să treci din burghezie în fascism și din fascism în comunism, sau - lucru uluitor de grav - să vezi cum Ierusalimul lui Hristos trece de sub stăpânirea islamică sub stăpânirea talmudică (*talmud = carte religioasă la evrei, care conține un comentariu și o dezvoltare dogmatică a Vechiului Testament, sub raport religios, legislativ, literar și istoric*). Așa se explică tumultul vieții mele, deși sunt un biet anonim pe care nu-l cunoaște decât temnița.

Eram tânăr elev când viața mi-a fost drastic orientată de o întâmplare străină mie. Atunci în capul meu erau idei democrato-liberalo-cosmopolite, așa cum le prinsesem de la tatăl meu. Într-o zi, pe o bancă, într-un parc, un tânăr, cu un aer de arhanghel ce vestește o minune, mi-a zis: „Tu crezi în Dumnezeu?”.

Surprins, i-am răspuns cu sinceritate: „Cred!”. „Răspunzi așa de ușor pentru că nu știi ce e credința. Credința trebuie mărturisită cu putere și de este nevoie, trebuie să-ți dai viața fericit pentru Hristos!”, mi-a zis el. Am rămas uimit. S-a făcut o mare deschidere în mintea mea și i-am spus: „Nu m-am gândit niciodată la aceste lucruri”. „Tu ești străin de sfinții și martirii acestui veac”, m-a avertizat el pe un ton profetic. „Ce trebuie să știi?”, l-am întrebat. „Cum, tu nu citești ziarele, nu știi ce s-a petrecut?!”...

Acel tânăr nu era un arhanghel, ci un flutură-vânt, un mic aventurier peste care bătuse Duhul Sfânt pentru câțva timp. A dispărut pentru totdeauna din viața mea și n-am mai auzit de el. Eu însă am făcut din credință un concept sincer de viață nouă, propunându-mi înnoirea mea personală, cât și înnoirea lumii în care trăiam. Formarea mea pe această cale n-a avut un îndrumător încercat, ci s-a făcut din prisosul de dar și har ce mi l-a dat Duhul Sfânt. Așa m-am trezit angajat în lupta cu păcatul din mine și din lume.

La început erau niște generalități conform cărora mă orientam. Și așa am intrat în conflict cu egoismul lumii burgheze, cu ateismul ideologiei comuniste și cu orgoliul rasismului fascist. Tuturor acestora L-am opus pe Hristos, deși la vârsta aceea nu eram prea clar în ideile mele. Cu părere de rău mărturisesc că preoții de atunci și literatura ce mi-o serveau ei nu au fost suficiente pentru setea ce ardea inima mea. Totuși, bruma de educație creștină ce s-a făcut în școli, cât și atmosfera evlavioasei noastre națiuni au dat primii germeni ai credinței din mine.

Un rol important în formarea conștiinței mele l-a avut bunica mea, care era analfabetă și mama, care știa puțină carte; amândouă erau personalități puternice, echilibrate și impresionante.

Societatea de dinainte de al doilea război mondial era în descompunere prin abuzuri, crime, dezmăț și lăcomie. Tineretul era dezorientat și frământat. Așa se face că și tinerețea mea a fost pigmentată cu unele vicii ale epocii și vârstei.

Eram nemulțumit de mine și de lumea în care trăiam. Fiind condus mai mult de sentiment decât de rațiune, mi-am exprimat, așa cum puteam să o fac la vârsta aceea, refuzul meu față de o astfel de lume. Consecința a fost că m-au întemnițat burghezii, apoi fasciștii și la urmă comuniștii, în ordinea în care ei s-au perindat la putere.

Dar nici în temniță nu am fost prea înțelept și m-am luptat cu morile de vânt. Un criminal odios și libertin pățimaș m-a chinuit până ce m-a înfrânt, silindu-mă să recunosc public că el este un om de onoare, iar eu un calomniator și un bandit. Atunci am căzut cu fața la pământ și pentru prima oară în viață mi-am spus cu putere: „Sunt un ticălos!”. Acesta a fost momentul crucial al vieții mele lăuntrice: conștiința păcatului, mai precis, umilința.

Deși credeam și mă rugam ore întregi pe zi, făceam rugăciuni și de noapte, citeam zilnic Sfânta Scriptură și studiasem teologia și literatura creștină, totuși nu ajunsesem la o viață lăuntrică. Continuam să studiez dreptul, filozofia, politica, sociologia și pedagogia, informându-mă din toate domeniile care analizau sufletul omenesc. Aveam impresii bune despre mine însumi și nu reușeam să-mi înfrâng orgoliul. Cu toate acestea aveam conștiința unor păcate general omenești, dar nici pe acelea nu puteam să le spovedesc din cauza aceluiași amor propriu amestecat cu rușine. Mai târziu aveam să aflu că satana îi dă omului rușinea pentru virtute și nerușinarea pentru păcat.

Deci eu ascundeam de mai înainte în mine o intimitate pe care singur o reprobam. Acum însă, prin înfrângerea suferită, îmi fusese distrus nu numai orgoliul, ci mă desființasem pe mine însumi în ochii mei, încât îmi devenisem insuportabil. Și fiindcă nu știam cum să ies dintr-o astfel de situație, am deznădăjduit. S-a făcut o beznă cumplită într-un fel de degradingoladă interioară. În hăul acela se manifesta un orgoliu rănit și o minte dezorientată. Satana mă împingea spre cel mai cumplit dezastru. Moartea îmi apărea ca unica alternativă. Și știam că mor ca un neom. Mai știam că nu sunt vinovat și că moartea este o prăbușire ultimă a sufletului meu. În împrejurarea aceea eram singur și chiar de aș fi fost cu cineva, aș fi fost incapabil să-i cer ajutor, poate chiar aș fi refuzat intervenția unei persoane ce ar fi sesizat drama mea, căci în mod pervers încă era mai tare în mine orgoliul decât smerenia. Au fost zile de beznă orientată spre neant.

În împrejurarea aceea, izbăvirea mi-a venit de la milostivirea dumnezeiască, ce mi-a fost vestită de un preot. Preotul respectiv ținuse în temniță o conferință în care vorbise despre muntele Athos ca exponent al spiritualității ortodoxe, spiritualitate în centrul căreia se află isihia, adică rugăciunea liniștirii. Vorbise de închiderea duhului în materie, a minții în inimă, prin repetarea unei

rugăciuni foarte scurte, cu ajutorul căreia se ajunge la o deplină pace interioară, până ce mintea își vede propria ei lumină și în ultimul stadiu, iluminarea, ajunge să fie inundată de lumina taborică. Împărtășirea de lumina taborică înnoiește lumina duhului omenesc, în așa fel încât și cel mai păcătos om, omul tuturor dezastrelor, se poate naște din nou, curățit și înnoit în demnitatea cea dintâi a firii.

Cam atât îmi aminteam, dar esențial pentru mine, în starea în care mă aflam, a fost faptul că am crezut că Dumnezeu poate curăța și înnoi sufletul meu. Atunci s-a deschis un licăr de lumină în întunecatul meu suflet. Am hotărât să mă încredințez deplin lui Dumnezeu pentru toată viața. Cum însă nu știam nici măcar formula acelei rugăciuni, am luat drept model cuvintele cu care se încheie rugăciunile tipicului ortodox și am început să le repet pe acelea.

O făceam cu disperată speranță și duhul meu era plin de râvnă, dar nu aveam experiență. În curând aveam să descopăr că nu merge chiar așa de simplu și am combinat cu acatiste și alte rugăciuni. Nici o altă preocupare nu-mi doream, deși gândurile năvăleau în cugetul meu. Trupul își cerea și el unele drepturi. Lumea mă urmărea cu imaginile din amintire și cu idealurile pe care le nutrisem. Concentrarea în duh se dovedea dificilă și nu reușeam să pun ordine în mine însumi. A rămas însă nestrămutată credința în Dumnezeu și în puterea rugăciunii.

Celula se dovedește a fi, pentru oamenii atrași de Dumnezeu, un mediu mai dur și mai prielnic chiar decât chilia, numai că solicitarea credinței e cu mult mai severă. Câteva luni am trăit în izolarea aceea deplină, orientat numai de inima mea credincioasă, dar fără o orientare a minții. Aveam mare nevoie de un duhovnic căruia să-i încredințez toată intimitatea simțămintelor mele și să-i cer să-mi fie călăuză. Știam că preotul are har și credeam că el poate să-mi transmită puterea și lumina dumnezeiască de care aveam nevoie și după care râvneam cu atâta nesaț.

Și a venit și ziua în care s-a terminat izolarea. Eram tot în temniță, dar printre deținuți erau și preoți. Cu toate deciziile și dorințele mele, când a fost să trec la fapte, am simțit din nou opreliștea amorului propriu de a mă spovedi, numai că de data asta am înfrânt-o. Căci nu m-am jucat nici cu cuvântul, nici cu viața și nici cu cele sfinte. Tot ce am făcut a fost sincer, chiar atunci când, dezorientat fiind, am greșit. De aceea înțeleg prea bine de ce apostolii puneau pe primul plan învățătura Domnului; căci omul auzind, știe, și va veni și momentul

prielnic ca să rodească sămânța aruncată cu generozitate. Așa s-a întâmplat cu mine și e bine așa.

Am ales pe cel mai cuvios dintre preoții de acolo și i-am cerut să mă spovedească. El m-a întrebat:

- Ești pregătit de spovedanie?

Contrariat, i-am răspuns:

- Da!

- De când nu te-ai spovedit?

- De mult.

- Ai făcut vreodată o spovedanie adevărată, sinceră, care să-ți schimbe viața?

Preotul pusese degetul pe rana sufletului meu. I-am răspuns:

- Acum doresc să fac acest lucru, pentru asta am venit aici.

El m-a scrutat și mi-a zis:

- Pentru că te cred sincer, consider că datoria mea de preot este să-ți spun că nu ești pregătit de spovedanie.

- Ce trebuie să fac pentru asta?

- Poți face ce-ți spun eu?

- Pot! am răspuns categoric.

Preotul s-a recules puțin și apoi mi-a făcut o destăinuire care m-a impresionat.

- Știi, a zis el, eu sunt iconomul Tainelor lui Dumnezeu, dar nu am ajuns să fiu un bun duhovnic. Nu cunosc bine sufletul omenesc, fiindcă nici eu nu am o experiență sufletească pe măsura misiunii sfinte ce o împlinesc. Altădată nici nu se dădea voie oricărui preot să fie duhovnic, ci numai celor cu har și cu experiență în duhovnicie. E o răspundere imensă să umbli în sufletul omului, răspundere cum nu există nici una, nici în domeniul tehnic, nici în cel biologic, social, medical și nici în filozofie. Aici lucrezi cu sufletul omului, îndrumându-l să se orienteze între Dumnezeu și satana, între duh și materie, între veșnicie și vremelnicie. De aceea mă socotesc nepriceput pentru o astfel de lucrare, iar o simplă formalitate îndeplinită evlavios nu mă mulțumește.

- Atunci ce-i de făcut?

- Sunt două căi: ori să-ți dau o anumită lectură să o faci și singur să

te lămurești, ori să te trimit la un mare mântuitor de suflete omenești, care știe să vindece toate rănilile. Și eu tot lui îi datorez puținica viață duhovnicească de care m-am învrednicit. Ce alegi?

Am stat și am reflectat, apoi am zis:

- Cred că cea mai înaltă cale e îmbinarea acestor două căi. Prin urmare, primesc să fiu îndrumat de acel doctor de suflete, fiindcă strădaniile mele de a mă orienta de unul singur prin lecturi nu m-au mulțumit.

- Gândește-te încă o dată ce hotărâre capitală este aceasta! Poți să ascuți de altul, să te supui altuia cum te-ai supune lui Dumnezeu? E o smerenie de care puțini oameni sunt capabili!...

Simțeam și eu că se deschide o cale foarte îngustă și severă, dar fierbinta dorință de a mă afla în harul dumnezeiesc m-a îndemnat să răspund afirmativ. Preotul a continuat:

- Asta e propunerea mea, rămâne să văd ce zice și Arsenie, fiindcă el nu se angajează decât cu oamenii care iau în serios mântuirea și cele sfinte. El nu e omul jumătăților de măsură, ci merge numai pe calea împărătească. Dacă va socoti că nu ești pregătit pentru un astfel de drum înalt, s-ar putea să trebuiască să-ți găsești alt îndrumător.

Arsenie era cu câțiva ani mai mare decât mine. Eram prieteni, dar nu exista o afinitate între noi tocmai din cauza unei intransigențe pe care o sesizam la el, după cum și el era nemulțumit de o anumită superficialitate a mea. Având în vedere aceste relații, mi-a fost greu să înving împotrivirile ce au apărut imediat în inima mea: Tocmai lui? De ce nu la altul, de care sunt apropiat sufletește? Să recunosc deci că el are dreptate? Să dovedesc că sunt inferior lui? Ba chiar să mă supun lui?... Astfel de porniri năvăleau din adâncimile sufletului meu, dar au fost zăgăzuite de hotărârea mea de a mă smeri cu orice preț, găsindu-mă vrednic de tot disprețul.

Preotul mi-a cerut să trec a doua zi pe la el spre a-mi da răspunsul lui Arsenie. Și Arsenie m-a primit. În mine însă s-au produs reacțiile negative și dureroase ale eului care se simțea jignit. Pornisem însă pe această cale și eram hotărât s-o continui până la capăt, de aceea m-am dus la Arsenie.

Colac peste pupăză, la Arsenie îl găsesc pe Virgil, un alt prieten, mai tânăr decât mine, cu care nu eram apropiat sufletește, fiindcă era ucenic al lui

Arsenie. Surpriza de a-l găsi acolo mi-a căzut rău la inimă. El a vrut să se retragă, dar Arsenie l-a reținut, spunându-mi:

- Cred că nu ai nimic împotriva ca Virgil să fie de față. Dar dacă vrei să plece, va pleca.

- Nu, am zis eu, îl rog să rămână!

Și în mine s-a născut dorința de a birui asupra mea însumi. Era o umilință în plus pe care mi-o impuneam și care mi-a prins foarte bine. I-am spus lui Arsenie că am venit să intru în ascultarea lui, ca să mă spovedesc.

Arsenie e un om mai mult mărunț, roșcat, ager, energic, autoritar și direct. El reduce repede lucrurile la esența lor dintre bine și rău, afirmă binele și nu face nici o concesie răului, din care cauză pare rigid și necruțător, poate prea simplist. Înainte de a-mi da un răspuns, m-a invitat la o discuție generală care s-a concretizat în întrebarea:

- Ce te leagă pe tine de Dumnezeu?

- Credința, am răspuns eu.

- Credința cu fapte ori fără fapte?

- Credința cu fapte. Și nu numai cu fapte, ci cu toată viața, m-am descărcat eu.

- Frumos ce spui, dar nu-i suficient să crezi. Altceva ce te unește de Dumnezeu?

- Dragostea. Îl iubesc. Îl iubesc mai mult decât pe mine însumi. Sunt gata să-mi dau viața pentru El.

- Din câte te cunosc eu, ești capabil de jertfă, dar nu ai înțelepciunea jertfei, însă asta e o problemă prea profundă ca să o abordăm acum. Să continuăm deci să vedem ce te unește cu Dumnezeu.

- Nădejdea, am răspuns eu, nădejdea mântuirii, nădejdea curățirii și nădejdea vieții veșnice. Știu că El le poate toate, deci mă încredințez Lui.

- Și altceva? m-a întrebat.

Am stat un pic pe gânduri și i-am înșirat toate virtuțile de care îmi aduceam aminte: milă, iertare, bunătate, dreptate, cinste, smerenie, ascultare, râvnă, răbdare, îngăduință față de alții, putere de jertfa, sfințenie... El mă asculta, dar nu se dădea convins.

- Îți lipsește ceva, ceva esențial!

Simțeam un nod în stomac și un val de mânie era gata să mă facă să țâșnesc în nemulțumire și revoltă. Îmi spuneam în sine: „Ce vor oamenii ăștia de la mine? Se cred prea deștepți! Vor să mă umilească? Ori poate chiar îmi lipsește ceva și eu nu știu ce?! Dar ce să-mi lipsească, doar sunt tobă de teologie!”.

În timp ce cugetam astfel, uitam că în urmă cu câțiva ani un prieten mi-a pus în mână Patericul, îndemnându-mă călduros să-l citesc. Citisem o pagină și închisesem cartea, găsind-o minoră pentru un intelectual ca mine. Îmi părea slinoasă, învechită, medievală, deși teoretic aveam o părere bună despre evul mediu. Dacă aș fi citit-o, poate că ar fi deschis în mine încă o punte de legătură cu Dumnezeu, dar n-o făcusem și acum sufeream această umilitoare situație. În cele din urmă a învins totuși gândul bun din mine și am spus:

- Acesta sunt. Nu știu ce-mi mai lipsește. Spuneți-mi voi!

Arsenie s-a uitat la Virgil semnificativ, ceea ce m-a durut și mai mult, dar mi-a sporit și interesul, apoi mi-a zis:

- Îți lipsește frica de Dumnezeu!

Atunci s-a deschis un ochi în mintea mea și am văzut o strălucire nemăsurată.

- Aveți dreptate! am zis, dându-mă învins. Nu există în mine frica de Dumnezeu, ci doar niște modalități minore de frică omenească, aproape superstițioasă.

A urmat un moment de reculegere reciprocă. Arsenie se dovedea un excepțional vier al sufletului omenesc. În timp ce eu mă gândeam ce trebuie să fac pentru a dobândi frica de Dumnezeu, el înțelegea că merită să se ostenească totuși cu mlădierea sufletului meu. În încheiere mi-a zis:

- Bine, voi da ascultare dorinței tale. Dar să fiu sigur pe fermitatea acestei hotărâri!

- Te rog să mă crezi că este definitivă și integrală, l-am asigurat eu.

Zarurile erau aruncate și deci porneam împreună să intrăm în Ierusalimul ceresc, dar bătălia a fost de mare amploare și profunzime. Era greu să renunț la a mă conduce după propria-mi voință chiar și-n gândurile cele mai intime. Aveam senzația că mă autodizolv, dar știam că de fapt îmi căutam identitatea. De cele mai multe ori nu vedeam finalitatea acestui experiment, dar continuam să cred în ea.

Ne întâlneam zilnic și discutam. Am citit cărți care m-au ajutat enorm: „Patericul”, „Urmarea lui Hristos”, „Filocalia”, „Carte foarte folositoare pentru suflet”. De asemeni i-am recitat pe Dostoievski și Papini.

Eliminam preocupările lumii, fie ele bune sau rele și mă concentram numai la buna rânduială lăuntrică. Am început să disting tot mai bine raportul dintre suflet și trup, dintre minte și inimă, dintre conștient și inconștient. Începeam să înțeleg lumea materială, lumea oamenilor și lumea îngerilor ca pe o minunată plăsmuire a Duhului. În Duhul Sfânt mă adunam cu tot duhul din mine. Efortul de voință era ajutat de râvna mântuirii. În duh am descoperit că se află lumea întreagă, dar nu m-am oprit la ea, ci m-am orientat spre partea cea mai dinăuntru a duhului, acel loc sfânt în care omul se întâlnește cu scânteia dumnezeiască din el.

Aceasta era esența lucrării: cunoașterea lumii prin îndepărtarea de ea, căci trăirea în Hristos umple sufletul omenesc de adevărata cunoaștere. Lumea mi se descoperea într-un orizont curat și armonios. Eu muream zi de zi și se naștea în mine Hristos. Puținele clipe în care am avut această iluminare mi-au fost de ajuns spre a mă atrage tot mai profund în schimbarea ce se producea în sufletul meu.

În vremea aceea n-am lucrat, n-am întreținut alte relații, nu m-a interesat ce este în jurul meu. În vremea aceea nu simțeam foamea, nici temnița și nici teroarea apocaliptică. Aveam senzația unei eliberări neconținute.

Procesul de ruptură față de conceptele vechi, de vechii prieteni și de preocupările vechi era dureros, dar redescoperirea noilor perspective mă umplea de atâta bucurie, încât drumul era ireversibil.

Tot ce citeam mergea direct în inimă și devenea act viu de viață interioară. Cât despre discernământ, pe acela îl încredințasem lui Arsenie, căci mereu îi destăinuiam ce se petrece în mine, cum gândesc și cum înțeleg, iar el facea operația fină de estetică sufletească. Se întâmpla ca uneori să nu fiu prea încântat de spusele lui, dar mi le însușeam cu smerenie și cu încrederea copilului față de părinți.

Aveam mare pace lăuntrică, încât și somnul îmi era plin de vise frumoase. În ființa mea pătrunsese un simțământ de ușurare curățitoare.

Majoritatea zilei o petreceam în celulă, căci numai două-trei ore pe zi ușile erau deschise, or viața de celulă are proprietatea de a comprima timpul, de a

da consistență materială evenimentelor spirituale și de a tensiona omul din te miri ce lucruri mărunte. Comportamentul obișnuit al oamenilor din societate beneficiază de spațiu și de timp larg, care absoarbe o parte din conflictele sufletești dintre oameni, încât ei pot, cu oarecare ușurință, să conviețuiască. Temnița însă înghesuie suflet în suflet și fiecare „eu” intră în conflict cu celelalte pentru un cuvânt oarecare, pentru o dorință, un gest, o părere, pentru o tăcere și pentru micile probleme ale conviețuirii, încât aici, dacă oamenii nu au o bună armătură spirituală, cu multă greutate își găsesc pacea dintre ei. Conflicte dure apar din banale întâmplări, iar explicația constă în faptul că fiecare om simte material duhul celuilalt. Așa am observat că nu aspectul material al existenței e conflictual, ci încărcătura spirituală ce i-o dau oamenii. Pentru investiția intențională a oamenilor pusă în cuvinte, idei, fapte și obiecte, se intră în conflict.

Eu însumi făcusem această experiență și abia acum îi deslușeam mecanismul, ba, mai mult, descopeream cheia păcii dintre oameni, adică pacea interioară. Numai ajungând la o cunoaștere și stăpânire a sinelui, vei cunoaște și stăpâni în bine raporturile cu semenii.

Dar eu nu conlocuiam atunci cu oameni spiritualizați, încât lupta era grea, căci era unilaterală. Zi de zi se iscau fel de fel de situații la care trebuia să aplic disciplina interioară pe care o experimentam. Contrar așteptărilor, am observat că cele mai multe conflicte nu decurgeau din interese egoiste, materiale și lacome, ori dacă ele apăreau, erau foarte ușor de îndepărtat. Dacă de exemplu, cineva se lăcomea la bucata cea mai mare de mămăligă, era suficient să mă fac că nu observ și să-l las să-și satisfacă această mică slăbiciune. Și mi-a fost dat să văd oameni lacomi care cu timpul au plâns, căindu-se pentru gestul lor și au încercat să se îndrepte.

Aspectul acesta material beneficia și de rațiunea evidenței lucrurilor, care ne obliga la un comportament corect. Dacă dormeam, de pildă, trei oameni într-un pat îngust de o persoană, se puneau probleme dificile de împărțire a spațiului, care se dovedea mai dur decât spațiul vital pretins de unele politici. Noi însă găsisem rezolvări care erau atât de corecte, încât nu puteau fi negate. Totuși, mi-a fost dat să stau cu careva care se lăbărta în pat peste limitele lui de drept, iar dacă era corectat devenea violent și o dată chiar a ridicat bocancul cu cuie pe tălpi, amenințându-mă că-mi sparge capul. Mi-a trebuit multă răbdare, umilință și

putere de jertfă pentru a putea conviețui cu un astfel de om.

Și totuși, nu aceste conflicte erau mai grave, ci acelea iscate din orgoliu. Îmi amintesc de un alt om, cult, inteligent și talentat, ba chiar un om cu un caracter frumos, care însă refuza categoric viața spirituală, nu pentru că ar fi fost ateu, ci pentru că era plin de sine însuși și foarte orgolios. Nu putea suporta la mine tocmai smerenia, lepădarea de sine și umilința. De aceea mă batjocorea pentru orice cuvânt și gest. Nu-i plăcea interiorizarea mea adâncă și strădania mea de trăire creștină. Îmi spunea că sunt ipocrit, fals și orgolios. Un orgoliu pervers socotea el că se află în mine. Mai târziu am cunoscut tentația și formele acestea de orgoliu travestit în smerenie, dar atunci inima nu-mi sângera când mă acuza de astfel de necinste.

Încercările mele de a-l lămuri l-au îndârjit și mai mult, căci nu puteam să-i dovedesc bunele mele intenții decât arătându-i indirect că el greșește, ori asta l-a întărit atât de mult, încât mă ura de moarte și-mi facea viața iad. Am încercat să mă umilesc și să-mi cer iertare de la el, chiar atunci când aveam dreptate, dar zadarnic. În împrejurarea aceea am înțeles importanța îndelungii-răbdări. Trecuse la invective, pe care le pronunța cu finețe inteligentă și sarcasm. Nu mai era nici o cale de ostoire (*încetare*) a celui orgoliu, decât timpul. Căutam să dispar din ochii lui, dar în spațiul acela îngust el se concentrase numai asupra patimii împotriva mea, încât nu mai putea fi nici rațional și nici obiectiv. Dacă tăceam era rău, dacă vorbeam era rău. Rețin câteva vorbe grele cu care îmi țintuia sufletul: „Ești un diavol!”, „Ești un fariseu!”, „Laș incompetent și incapabil!”, „Secătură perversă!”, „Te disprețuiesc, ești orgoliul întruchipat în minciună!”. Ajunsesse să se înfurie pe mine și când era tăcere în celulă și nu ne uitam unul la altul, căci era tensionat mental de persoana mea în așa măsură încât devenise obsesie și nu-și mai putea stăpâni reacțiile. Probabil că descoperise în mintea lui alte fațete, considerate de el perverse, ale mele și nu se stăpânea să nu mi le toarne cu nemiluita și fără cruțare. Răbdam eu, dar mă costa mult neputința de a stabili pacea cu acest om. Este cel mai neostoit orgoliu pe care l-am întâlnit și care nu a cedat niciodată. Acel om a murit fără a putea să mă împac cu el, deși am dorit-o. Am întâlnit în viață orgolii mai mari, în sensul unor aspirații uriașe și al unor orizonturi foarte largi; pe lângă ele, orgoliul acestui om era minor, însă atât de înrăit, încât n-a putut să se ostoiască (*oprească*) niciodată.

Cel mai cumplit orgoliu pe care l-am întâlnit în temniță a fost al unei personalități puternice, cu mare capacitate de afirmare, un om cu priză la oameni, cu o viziune universală despre lume și care, nici mai mult nici mai puțin, din aproape în aproape, a ajuns să se autodivinizeze, ba să convingă și pe alții de harul ce i-a fost încredințat. Era orgoliul omului politic care vedea în Hristos un mare inițiat și în credință o concepție politică prin care El își propune să supună lumea. Consecința acestei analize luciferice a fost concluzia că și el poate să se declare sfânt și să-și asume dreptul de a stăpâni lumea. Crease deci o concepție eclectică, în centrul căreia se situa pe el. Își supunea adepții unei discipline ezoterice, care-i făcea să vadă în el pe Hristos la a doua Lui venire pe pământ. Cu acest om m-am întâlnit mai târziu și am încercat să-l readucem la bunul simț omenesc, dar a fost imposibil. Cu el se putea discuta și discuția era scânteietoare, dar se simțea alunecarea tenebroasă dinăuntrul lui. Acest om a produs mari frământări între deținuți, căci știa să-și prezinte teoriile atrăgător și convingător. Trebuia însă să discerni duhul din care ele purcedeau. Cum dar să procedezi cu necinstea, decât așa cum a procedat Mântuitorul cu evreii, cărora le-o spune tăios: „Sunteți fii ai satanei!”. După câțiva ani, acel om a făcut foarte mult rău, încât devenise odios, se demascase în hidoșenia sa sufletească și în cele din urmă s-a sinucis. Este un caz ce-l depășește pe Stavroghin ([http://en.wikipedia.org/wiki/Demons_\(novel\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Demons_(novel))) ori pe Ivan Karamazov (http://en.wikipedia.org/wiki/The_Brothers_Karamazov).

În această ordine de idei trebuie să mai amintesc încă o dramă petrecută în temniță, tot din orgoliu. Un tânăr cercetase, cu incompetență și cu oarbă încredere în sine, creștinismul, budismul și mahomedanismul și ajunsese la concluzia că și el poate fi asemenea lui Hristos. De aceea a început să conceapă reformarea omenirii întregi, iar la modul concret a pornit să țină un post de patruzeci de zile, asemănându-se pe sine cu Hristos. Intențiile noastre de a-l lămuri s-au dovedit inutile. El împărțise globul pământesc în figuri geometrice și concepuse un mod de a le governa. Mai credea că de starea lui de spirit depinde destinul omenirii și că intervențiile duhului său pot stabili pacea ori războiul în lume. Făcea mare publicitate în jurul său. A postit cele patruzeci de zile, dar n-a știut cum să iasă din post, căci la urmă a fost cuprins de o lăcomie ce l-a prihănit. Cu timpul, mintea lui s-a rătăcit și în cele din urmă a ajuns nebun cu adevărat.

Dacă într-o celulă nu s-a putut face pace între doi oameni, dacă într-o

pușcărie s-au dezlănțuit furtuni atât de dezastroase, atunci e ușor de înțeles ce este omul, ce este satana și ce este destinul apocaliptic al istoriei.

Viața în Hristos mi-a dat subtilitatea de a pricepe toate aceste aspecte ale existenței, cât și priceperea de a proceda în mod fericit în fiecare dintre ele.

Dacă am amintit până acum câteva trăsături definitorii ale naturii umane, nu trebuie totuși să uit și amănuntele ei. Fiindcă problemele mari de comportament uman se aseamănă canioanelor prin care apa trece vijelios, formând vârtejuri, dar fiecare picur de apă al tuturor mărilor e format din cotidienele și banalele întâmplări ale vieții. La drept vorbind, apa canioanelor este puțintică în raport cu apa tuturor mărilor.

Se cuvine deci să amintesc aici cum m-a învățat Arsenie să depistez gândul pus în fiecare amănunt al vieții. Nu e vorba numai de intenție, ci chiar de substanța pe care o înmagazinăm în tot ce facem: un cuvânt, de pildă, poartă în el duhul din noi, chiar dincolo de intenția noastră conștientă. A trebuit deci să învăț să disting între cuget și duh. Chiar gândul omului poartă în el un anume duh. Aici este marea taină. Iar bieții oameni nici n-au habar de raportul dintre manifestările lor sufletești și faptele lor, pe de o parte și duhul în care ei se află, pe de altă parte. Cui slujești? Cine te insuflă? Iată întrebări pe care nu bănuiam că voi ajunge să mi le pun, dar care deveneau esența realității din oameni și din lumea lor.

Duhul umple omul și viața lui, pe când gândul, intenția, sentimentul, ideea, cuvântul și fapta sunt purtătoare ale acelui duh cu care ești încărcat în cele mai dinăuntru ale tale. Duhul se arată rar în lumina sa. Mai mult se deduce din lucrările sale, deci din tot ce se întâmplă cu oamenii. Totuși, așa-zisa spiritualitate ori atmosferă în care trăiește omul este opera duhului și numai indirect a lucrărilor. Ea e subtilă, insesizabilă, misterioasă, este oricum vreți să-i ziceți, dar este adevărul adevărat despre om și despre lumea lui, așa cum l-am experimentat personal într-o amarnică viață de om, sub îndrumarea inițială a lui Arsenie, pe care-l voi considera toată viața drept ctitor al sufletului meu.

Așa am învățat să disting, de exemplu, într-o discuție a mea cu o persoană despre o a treia persoană, dacă acea discuție este purtătoare de dragoste, de grijă și de bune intenții, ori dacă este neobiectivă, eronată și deformată, dacă e intrigantă și calomniatoare, dacă e o banală bârfă ori dacă e o iscodire (iar iscodirea poate fi și ea a bunei credințe și a relei credințe), dacă e o cabală

(*uneltire*) sau dacă pur și simplu sugerează o crimă.

Nuanțele și subtilitățile sufletești sunt nenumărate și mereu noi. Probleme simple ca punctualitatea, cinstea, cuvântul dat, promisiunea făcută, ironia, gluma, râsul, mustrea, o privire, un gest, chiar o intenție nedeclarată, ci pur și simplu numai întreținută lăuntric, a mânca, a bea, a respira, a munci, a dori, a cerceta, a refuza și tot ce constituie viața îl angajează pe om față de Dumnezeu și față de semenii săi; și nu poate să fie drept cu ei, dacă nu e drept în sine însuși, dacă nu a ajuns să trăiască în Duhul Sfânt.

Cel mai greu și mai important este să deosebești duhurile. Un gest oarecare poate fi pornit din generozitate dar și din lașitate, din ignoranță dar și din rea intenție. Dacă oamenii nu sunt cinstiți sufletește, nu e posibilă pacea între ei, ci se vor tiraniza reciproc. Iar cinstea sufletească nu e naivitate, ci o conștiință trează și lucrătoare care controlează și conduce adâncul sufletului omenesc. Astfel de descoperiri, ce se dezvăluiau conștiinței mele, m-au absorbit și m-au atașat lor fără margini și fără oprire.

Cum duhovnicul este arhitectul subțiririi duhovnicești din om și știe să facă vizibil și real nevăzutul și duhul, sub îndrumarea lui Arsenie intram, încetul cu încetul, în materialitatea spirituală a existenței și priveam materia propriu-zisă ca pe o aparență miraculoasă, în care eu deveneam stăpân. De sufletul meu depindea lumea mea. Din mine izvora pacea cu semenii mei. Căci eu muream mereu și via în mine Hristos. El este totul în toate și în mod necesar trebuia să fie totul în mine. Așa am ajuns să înțeleg condiția de libertate a omului, pe de o parte cu dreptul lui de opțiune și pe de altă parte cu pacea adevărului ca stare a libertății interioare și universale.

Cu Iisus mă desfătam pretutindeni.

Zi de zi eram tot mai plin de bucurie și Arsenie a remarcat creșterea mea duhovnicească. Deși ascultarea o suportam mai ușor, totuși încă se manifestau în mine opreliști și praguri greu de depășit, dar mergeam înainte, căci lucrarea duhovnicească trebuie să aibă continuitate: ea nu e un moment, ci o viață.

Într-o bună zi Arsenie mi-a spus că pot merge la spovedanie, atrăgându-mi atenția asupra continuității vieții duhovnicești.

- Ești numai la început, a zis el, de aici înainte te vei descurca singur, dar de ascultarea Bisericii vei avea nevoie toată viața.

M-am pregătit pentru spovedanie consultând câteva îndreptare, unul pe criteriul grupelor de păcate și altul pe criteriul Crezului, Decalogului și Fericirilor, ambele punând cele mai nuanțate întrebări pentru o analiză cât mai corectă a sufletului și a vieții. Am citit și canoanele care se dau și m-am speriat foarte.

Păcatele le-am scris pe o hârtie. Uitasem că mă aflu în fața unui om, ci mă simțeam în fața lui Dumnezeu, primind cuvântul preotului ca pe însuși glasul Domnului. Mă temeam de un canon sever, dar el s-a limitat la un an de oprire de la Sfânta Împărtășanie, răstimp în care aveam câteva îndatoriri ce-mi păreau ușoare în raport cu râvna și strădaniile mele.

M-am bucurat la sfârșit și am făcut încă un gest care avea să influențeze tot viitorul meu. Am ales doi prieteni cu preocupări duhovnicești și cu care aveam vădite afinități sufletești [Este vorba de Valeriu Gafencu și Marin Naidim, cu care Ioan Ianolide a străbătut la Aiud și apoi la Galda drumul anevoios al desăvârșirii lăuntrice]. M-am dus la ei în celulă, le-am dat hârtia cu păcatele spovedite și le-am zis:

- Vreau ca voi să mă cunoașteți pe dinăuntru, gol în goliciunea din mine și de puteți, să mă ajutați!

Cei doi prieteni au fost impresionați și drept răspuns s-au mărturisit și ei mie. Ne-am mutat în aceeași celulă. Era o atmosferă de trăire intensă. Ne rugam zi și noapte împreună. Citeam și comentam împreună lecturi sfinte și ne țineam în deplină încredere sufletească unul față de altul.

În curând însă era să ne tulburăm între noi din pricina unor gânduri care ne treceau prin minte și pe care, mărturisindu-ni-le, cream inerente tensiuni. Atunci am înțeles care sunt treptele pe care le străbate gândul: gândul ca momeală, urmat de imaginea din gând, apoi de plăcerea din gând, de acceptarea gândului, apoi planul făurit în jurul gândului, atașarea afectivă față de el și, în ultimă instanță, decizia de a trece la fapte. Gândul vine ca momeală fără voința omului, și deci omul nu este responsabil de el. Gândul rău trebuie înlocuit cu un gând bun, dar cea mai bună metodă este de a fixa în minte Numele Domnului Iisus, ca în flacăra Sa arzătoare să fie mistuit tot ce este rău.

Am înțeles deci că nu procedam bine mărturisind orice trăsnaie care ne bubuia prin cap. Am învățat atunci că omul este un weltanschauung (*un*

ansamblu de cunoștințe) a cărei personalitate are nevoie de un mediu propriu, strict personal, care trebuie respectat reciproc chiar și în cea mai mare intimitate.

Iubindu-ne cu sinceritate, am început să ne înțelepțim și să învățăm cum să ne comportăm spre mântuire. Dragostea dintre noi a rămas sfântă și ne-a unit pentru toată viața, angajându-ne ca slujitori ai lui Dumnezeu și ai oamenilor. În această mică comunitate ne-am aflat sprijinul necesar în lupta năpraznică a veacului. Dar modul nostru de viețuire se distanța tot mai mult de lume și de realitățile ei.

De două veacuri omenirea fusese acaparată de materialismul burghez. Putreziseră de mult în pământ martirii Revoluției franceze și nimeni nu le făcuse dreptate, căci istoria s-a scris după conceptele burgheziei triumfătoare.

Preluând puterea, burghezia păstrase ce-i convenea din creștinism și iluminism, spre a servi ideilor ei plutocratice.

Libertatea devenise sinonimă cu exploatarea săracilor de către bogați. Amoralitatea (*indiferent față de morală*) pătrunsese în economie, în politică, în justiție, în familie, măcinând societatea. Dispăruseră elita morală și valorile tradiționale. Sub masca democrației se introducea o nouă tiranie, a plutocrației (*puterea statului era deținută de cei mai bogați*).

Bisericile se descompuseseră în confesiuni tot mai mici și mai neînsemnate. Creștinismul era calomniat și tolerat numai ca un corectiv popular pentru bunele moravuri, căci burghezii se închinau vițelului de aur și adesea lui satana.

Creștinătatea nu se distanțase de burghezie și capitalism, ci ajunsese la un modus vivendi (*compromis*). Biserica fusese secularizată (*trecută sub conducerea statului*). Societatea fusese desacralizată.

În cultură sufla descompunerea. De la romantism nu mai apăruse nici un curent cultural vrednic de lăudat. Știința era văzută ca lege absolută ce înlocuia dogma creștină.

Explozia tehnicii cucerise omenirea până la posedare, fără ca cineva să mai poată controla fenomenul. Societatea era sfâșiată de conflicte. Se dezlanțuiau cele mai cumplite și inumane războaie. Tirania înspăimânta omenirea.

În aceste condiții a apărut Revoluția comunistă. După mai multe convulsii nereușite, Revoluția bolșevică a fondat statul sovietic și a organizat politic și militar revoluția internațională. Europa era străbătută de strigoi revoluției, activiști care criticau toate răcilele (*boli, defecte*) capitaliste și le identificau cu creștinismul.

Între capitalism și comunism s-a ridicat fascismul lui Mussolini și Hitler, care nu avea însă o fundamentare spirituală și nu cunoștea decât violența ca metodă de lucru. Totuși, popoarele au avut intuiția că acesta poate fi o salvare între capitalism și comunism. Dar capitalismul s-a aliat cu comunismul și au biruit fascismul.

La sfârșitul războiului s-a făcut un tribunal care a discreditat ideea de justiție, căci n-au fost chemate în fața instanței oarbe toți inculpații, spre a fi judecați, ci au fost condamnați, în fața unei instanțe cu ochelari capitaliști-comuniști, numai cei învinși. În lumina tribunalului de la Nurenberg, crimă a fost numai cea făcută de învins, iar crima triumfătorilor a devenit lege a omenirii. Nu justiția, ci puterea a judecat la Nurenberg, iar lumii i s-a prezentat un adevăr fals, o dreptate nelegiuită și o concepție amorală, inumană.

Conceptele noii epoci instaurate după război au devenit antropocentrismul, umanismul, evoluționismul, iluminismul, raționalismul, scolasticismul, materialismul, liberalismul, ateismul, drepturile omului, democratismul, pacifismul și O.N.U, cu Charta sa semnată de Stalin, Churchill și Roosevelt.

Omenirea declarase astfel libertate ateismului internațional.

Eu am supraviețuit temnițelor.

Prietenii mei, mii în stânga și zeci de mii în dreapta, au căzut apărându-și ființa eternă, căci atât ne-a mai rămas, să nu murim spiritual.

Din experiența noastră trebuie făcută cunoscută apocalipsa piteșteană, fenomen de chintesență a satanismului acestui secol, un fel de acumulare a tuturor energiilor satanice din istorie, devenite sistem de ucidere a sufletului creștin.

Hristos a stat față-n față cu antihrist. Deși acolo au avut de suferit și alte religii ori neamuri, cele două duhuri, Hristos și antihrist, au dominat.

Un evreu, colonelul Zeller, a condus așa-zisa reeducare marxist-leninistă din temnița Pitești, prin jurul anului 1950, când revoluția mondială era în plină ofensivă.

În Pitești erau tineri studenți anticomuniști. Erau credincioși și oameni de înaltă ținută umană și etică. Experiența reeducării trebuia făcută pe sufletele lor tinere, generoase și entuziaste.

Zeller a găsit repede între deținuți cozile de topor și casapii care să-i execute ordinele. El era un inițiat. Venise cu un plan dinainte stabilit și deja experimentat, care se constituia ca o metodă științifică fără greș. Și cu adevărat, nici nu se poate rezista, omenește vorbind, mijloacelor ce s-au folosit acolo. Nimeni, în condițiile de acolo, nu poate să-și salveze sufletul.

Se cerea sufletul acelor tineri, iar de nu, vor fi torturați fără drept la moarte, până ce vor ceda și se vor întina. Căci omul nou, reeducatul, era conceput ca un animal dresat.

În reeducare erau două faze: faza „sincerității”, care în limbajul lor se numea *autodemascare*, prin care omul era obligat să divulge și să batjocorească absolut tot trecutul său, familie, credință, neam, concepție, prieteni, ideal; faza a doua era a „restructurării”, în care omul „autodemascat” se *restructura* prin însușirea concepției ateismului istoric, devenind el însuși „activist revoluționar” și dovedindu-și „restructurarea” prin „reeducarea” ce trebuia să o aplice prietenilor săi.

Cele ce se petreceau în Pitești erau considerate „mica revoluție”, care urma să dezlănțuie apoi „marea revoluție internațională”. Deci experimentul piteștean trebuia să devină universal, în scopul „restructurării” omenirii întregi conform legilor materialismului istoric.

Aceasta este schema generală a fenomenului „reeducării” piteștene. El s-a mai produs și în alte părți, dar nicăieri nu a dat rezultatele din Pitești, ori cel puțin nu avem informații în acest sens.

Practic, s-a procedat în modul următor. S-a izolat penitenciarul de lume. S-a izolat celulă de celulă. S-au înfometat, torturat și îngrozit deținuții de către administrație. După un an de astfel de regim, numai câțiva deținuți periferici au acceptat „reeducarea”.

Zeller a inițiat „tura”, pe care a încredințat-o unui deținut ce s-a

declarat gata să treacă peste cadavre pentru a-și revedea familia. Sub supravegherea indirectă a administrației au fost formați cei câțiva bătauși, care au început să-i tortureze pe colegii lor. Rezistența acestora a fost înfrântă de ciomegele administrației. Tortura s-a aplicat sub pavăza administrației, care supraveghea totul din spatele ușilor.

Deținutul era chinuit cu cele mai îngrozitoare sisteme pe care le-a cunoscut istoria, plus unele forme noi, proprii nebuniei piteștene. Torturile fizice sunt cunoscute lumii și nu merită să întârziem asupra lor: ciomag, rangă, linșaj, răstignire, smuls unghii și păr, sare, picătură chinezească, etc. Ele se aplicau neîntrerupt zi și noapte. Le aplicau deținuții între ei, fără drept de apel, fără responsabilitate, fără riposte, fără lege. Când s-a reclamat, s-a trecut la linșaj. Unii au murit. Zeller a spus medicului care completa certificatele de deces: „Scrie, doctore, sifilis terțiar!”.

Autodemascările erau scrise și trimise la București. Zi de zi se îngroșa rândul torționarilor, căci „restructurații” trebuiau să-și dovedească „sinceritatea” prin torturarea prietenilor și fraților lor. Frații s-au torturat între ei.

Demența creștea zi de zi. Fantezia criminală și sadică a zămislit sisteme de o hidoșenie inimaginabilă: perversiuni sexuale publice, „botez” în tineta cu fecale, „cuminecătură” din gamela cu fecale, batjocorirea celor mai sfinte momente din viața lui Hristos.

Se făcea haz demonic pentru scârboșenia iadului devenit realitate. Oamenii aceia înnebuniseră, le era teamă să mai fie ei înșiși, să mai gândească la ce au fost și se antrenau în noi și noi fantasmă ale materializării răului pe pământ.

Ura cea mai cumplită era împotriva celor credincioși, a eroilor și a personalităților puternice. Pentru aceștia se refuza până și dreptul la „restructurare” și se prevedea „tortura permanentă”.

Eu am trecut prin Pitești, dar microbii trimiși de Providență [la Pitești, Ioan Ianolide s-a îmbolnăvit de tuberculoză și a fost transferat la penitenciarul-sanatoriu Târgu-Ocna] m-au ferit de „tură” și am fost transferat într-un spital. Cunosc deci fenomenul piteștean și pot vorbi ca din mijlocul lui, și totuși cu distanța pe care mi-o dă faptul de a fi fost și în afara lui, încât am o vedere obiectivă.

Am fost confidentul multora dintre cei ce au trecut pe acolo și

mărturisirile lor m-au copleșit. Le simt ca pe o povară ce trebuie să o mărturisesc. Am văzut sfinți și am văzut demoni. Am fost în rai și am fost în iad.

Armătura duhovnicească mi-a fost scut în acele împrejurări. În așteptarea „turei”, mă rugam zece, șaisprezece sau chiar douăzeci de ore pe zi, iar noaptea rugăciunea se spunea singură prin somn. N-am avut o prăbușire în acele împrejurări fiindcă m-a ocrotit Dumnezeu, dar mărturisesc că aș fi ales să mor decât să fiu ucis sufletește și mi-aș fi căutat moartea dacă aș fi văzut că nu pot rezista. Însă am fost salvat și așa am ajuns până la bătrânețe.

Experiența piteșteană a eșuat, dar dacă omenirea nu va înțelege la timp ce o așteaptă, va fi o beznă piteșteană internațională.

Experiența piteșteană s-a terminat printr-un proces înscenat unor țapi ispășitori. Conducătorul ei, Zeller, s-a sinucis, fiind unica pedeapsă bine meritată. Dar nu s-a dezvăluit adevărul ideologic, politic și organizatoric al „reeducării” piteștene.

Victimele Piteștiului se împart în trei: unii care au fost uciși, alții care au rămas mutilați psihic pentru toată viața, iar alții - cei mai mulți și mai buni - care au descoperit cerurile când erau în adâncul iadului și astfel au ajuns creștini conștienți și râvnitori.

Chiar și aceste rânduri se datorează, în mare parte, experienței piteștene.

„Reeducarea” de la Pitești a creat monștri și nu oameni. N-am crezut nici eu că este posibil ceea ce am văzut în Pitești. Opacitatea mentală a omenirii mă umple de grijă pentru viitorul ei, căci de nu va înțelege ce o așteaptă, nici nu va fi capabilă să se deschidă unei viziuni sfinte.

Omenirea zace în minciună. Minciuna macină omenirea mai mult decât teroarea, o pervertește și o alienează. Minciuna în simbioză cu teroarea sunt chintesența satanismului modern.

Istoria nu poate fi explicată ca o înșiruire de idei, ca un fenomen de sine stătător. Așa ceva nu e conform cu realitatea. Ideile sunt vehiculate de oameni, iar oamenii sunt insuflați de un duh.

Istoria modernă a încăput deci pe mâna unui duh satanic, antihristic, ateu, materialist, mincinos și tiranic, căci anumiți oameni au aderat la el cu scopul de a stăpâni lumea.

Oamenii moderni au cedat la ispita cu care fusese ademenit Hristos, încât satana a ajuns dumnezeul lor, unii dintre ei declarându-se antihriști, iar alții numindu-se încă creștini, deci fiind hristoși mincinoși.

Omenirea s-a lăsat obsedată de progresul tehnic ca metodă a fericirii omenești. Progresismul și-a propus să stăpânească natura și chiar să o schimbe, cu mijloacele tehnicii.

Omenirea e dominată de tehnică. Tehnica oferă o falsă și tiranică omnipotență politico-tehnicizată în lume. Tehnica a schimbat radical modul de a gândi al oamenilor, aspirațiile lor, comportamentul lor și structura societății, dându-le falsa senzație a fericirii eterne pe pământ, rupându-i de cer și golindu-i de duh.

Mijloacele de comunicație, de construcție și de fabricație sunt uluitoare, dar sunt puse în slujba descompunerii și a nimicirii.

Ingenieria genetică poate modifica speciile și deci oamenii pot deveni fenomene de laborator, în acest mod dispărând valoarea lor umană de conștiințe libere.

Se poate determina tehnic subconștientul. Psihicul este testat și determinat cu mijloace tehnice, prin aceasta oamenii fiind anulați ca responsabilitate și independență.

Atomii își declanșează energiile și se pot transforma în armă a tiraniei universale.

Cosmosul este cercetat, iar sistemul solar se vrea a fi populat, prin mijloace tehnice, de oameni, care vor duce cu ei toate viciile unei lumi alienate.

Un evreu m-a întrebat odată de ce nu ne-a revelat Iisus toate minunile tehnicii. El nu înțelesese că tehnica n-ar fi fost posibilă fără a fi fost înscrisă ontologic în noi de către Hristos. Dar tehnica scoasă din ordinea firească a ei nu numai că nu ne este folositoare, ci este nimicitoare.

De aceea civilizația modernă comportă următoarele riscuri: dispariția vieții prin dezagregarea atomică militară, ori, pe cale pașnică, prin poluare și epuizarea resurselor naturale; dispariția vieții prin manipularea stavroghiană a

ingineriei genetice; dispariția vieții prin alienarea oamenilor; tirania absolută prin monopolul tehnicii; transformarea societății în temniță, fermă ori uzină, prin tehnicizare; determinarea conștiinței prin mijloace tehnice; o lume teleghidată tehnic; anularea omului ca ființă liberă, conștientă și stăpână; dezechilibru ecologic; răzbunarea naturii împotriva tehnicii; un dezastru general, pe care-l îndreptățește căderea omului din harul dumnezeiesc; golirea omului de harul Duhului Sfânt și dispariția finalității transcendente.

Armele nucleare dovedesc realitatea acestei perspective. Armele spațiale defensive amenință cu tirania universală. Tehnica, dacă se dezvoltă în ritmul actual, în curând va ucide lumea pe cale pașnică. Lumea e deja alienată. Natura se răzbună.

Dumnezeu nu bate cu ciomagul, ci noi ne nefericim cu propriile noastre nesăbuite, în cazul de față tehnica. Tehnica nu poate fi folositoare decât în lumina și perspectiva libertății și a desăvârșirii omenești. Nu există mântuire în afara lui Hristos.

Istoria modernă a acumulat ideile și forțele materialiste, culminând cu materialismul ateu-revoluționar. Nu se crează numai o ideologie, ci și instrumentul de putere care să o aplice, dovedind existența unei acțiuni conștiente care urmărește dominarea omenirii.

Evreii vor să iudaizeze lumea, proletarii vor să proletarizeze lumea, capitaliștii vor să aservească lumea. În fața acestor tendințe mijeste speranța renașterii creștine, care să pună un început nou istoriei și să încreștineze lumea, redându-i comuniunea cu Dumnezeu. De aceea S-a întrupat Hristos, de aceea ne-a dat Duh Sfânt și de aceea va veni a doua oară. Triumfal Mielului asupra fiarei apocaliptice va veni prin oștirea creștinească.

Cândva am făcut acest tur de orizont împreună cu prietenii mei, acum îl fac însoțit de rugăciunile lor. Temnița a rămas în urmă. Cugetul meu e ancorat în viitorul omenirii.

Mântuirea lumii este problema apostolatului - și noi facem apostolat. Această vocație s-a cristalizat în calvarul secolului 20. Creștinătatea a dat sfinți și martiri. Odată cu ei, omenirea întregă a dat zeci de milioane de victime. Acesta este tragicul holocaust al acestui veac și e regretabil că nu este cunoscut, recunoscut și cinstit.

Acum sunt bolnav copt și sunt semne că nu mai am mult de trăit. Am dorit să merg în Occident, dar nici aceia nu m-au vrut și nici aceștia nu mi-au permis.

Vremea stă sub semnul lui antihrist. Mi-a rămas datoria unei mărturisiri testamentare. De aceea îți scriu, părinte duhovnic.

În fața spectacolului istoriei contemporane și în urma experienței personale de viață, am ceva nou de comunicat lumii, cât și ție, duhovnice, ori ție, creștinule, ori ție, omule, oricare vei fi tu și de oriunde vei fi. Problema mea este problema creștinismului și a omenirii.

În fața a tot ce a fost și a tot ce este, cât și în fața a tot ce va urma, mă întreb cu toată gravitatea: Care este atitudinea autentic creștină? Ce ar face Hristos în locul nostru? Oare noi am procedat bine? Am împlinit noi voia lui Dumnezeu în acest secol?

Iată întrebări profund tulburătoare. Pentru a le răspunde, trebuie să știm foarte bine ce este Hristos și ce este omenirea. Nu putem articula corect lucrarea mântuitoare a lui Hristos cu mântuirea lumii, dacă nu cunoaștem corect raportul dintre Hristos și istorie.

Mă voi strădui să fac acum un portret al lui Hristos, reieșit din Noul Testament și insuflat de Duhul Sfânt, așa cum a lucrat în istorie și lucrează până la sfârșitul veacurilor.

Pornesc de la cunoscuta formulă din teologie că Hristos este Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit și mă opresc asupra aspectului omenesc, căci pe cel dumnezeiesc îl consider încheiat.

Despre Iisus ca om am a spune lucruri noi, nu descoperite de mine, ci uitate de oameni. Oamenii L-au redus pe Hristos la anumite caractere: teologii tinzând spre dogme și abstracțiuni; misticii lansându-se în experiențe duhovnicești de îndumnezeire; moraliștii făcând din morală centrul preocupării lor; filozofii, sociologii, artiștii, muzicienii, politicienii și chiar economiștii descoperind în Iisus partea ce corespundea obiectivelor ce și le propuseseră.

Spre deosebire de toți aceștia, eu voi face creștinism. Eu caut un Hristos integral. Lumea are nevoie de un Arhetip universal valabil, care să fie viu

și evident pentru toate categoriile de oameni și îndeosebi pentru spiritele de elită și cu forță creatoare.

Deci și teologul și laicul, și artistul și omul de știință, și politicianul și economistul trebuie să aibă imaginea integrală a Celui ce este Hristos, Logosul întrupat în istorie, chiar dacă fiecare dintre ei, conform darului ce-l are, adâncește și se dedică unei anume înțelegeri a lui Hristos.

Căci Hristos, fiind Creatorul a toate, este și Mântuitorul a toate, deci El este prezent și lucrător în toate. Hristos este Stăpânul vieții, fără a se confunda cu viața, dar dând sens vieții; este Stăpânul Universului, fără a se confunda cu Universul, dar dându-i un sens; El este Domnul oamenilor, fără a fi redus la om, dar mântuind oamenii.

El este atât interioritatea oamenilor, cât și lucrarea lor din afară. El este deopotrivă în cer și pe pământ, în om și în transcendent. Numai prezența Lui ne face să nu ne simțim singuri și ne definește rostul nostru de oameni. Iisus în oameni potențează personalitatea umană până la desăvârșire. Omul fără Dumnezeu este haos, neant și alienare.

El a venit în lume ca trimis al Tatălui, ca Mesia și ca Hristos. El a descoperit oamenilor o lume nouă, pentru care ne-a dat o învățătură, dar și Duh Sfânt spre a o putea realiza. Lumea nouă este Împărăția lui Dumnezeu. Această împărăție este o lucrare integrală, căci are trei locuri în care se construiește concomitent și solidar: în inimi, în lume și în ceruri. Viața și natura umană trebuie înnoite în Hristos.

Unii Îl văd numai Dumnezeu, iar alții numai Om, dar El este deopotrivă Dumnezeu și Om. El este și Luminătorul, și Păstorul, și Mântuitorul și Împăratul lumii, căci El e Hristosul.

El a apărut în lume în chip minunat și a făcut minuni, dar s-a comportat și a trăit asemeni tuturor oamenilor. El a fost și în pustie și la ospete, a și postit dar a și mâncat și băut, s-a rugat dar a și muncit, a făcut minuni dar a și suferit ca om, a fost și pe Tabor dar a pus mâna și pe bici, a și iertat dar a și anunțat Judecata necruțătoare, a fost neprihănit dar și înțelepciunea întruchipată, a intrat în Ierusalim ca Împărat dar a și fost răstignit în același Ierusalim. El a purtat pe Crucea Sa toate problemele omenirii, căci El, fiind Făcătorul omului, a rezolvat fericit toate aspectele omenești.

Așezat în fața lui Iisus, simt cum mă topesc în El și din El purced în ființa mea firavă și tainică. Iisus e punctul din care totul pleacă și în care totul se concentrează, încât știu bine că numai prin El exist, împreună cu lumea mea.

El e plin de cutezanță dar și de prudență, știind cum să lucreze cu oamenii. Înțelepciunea Lui, inteligența Lui, iscusința Lui s-a dovedit superioară tuturor celor pe care i-a înfruntat, fie că a fost satana, fie că au fost fariseii, cărturarii, poporul, Iuda, Caiafa, Irod ori Pilat. Pe toți i-a biruit. Niciodată nu a fost biruit în cuvânt de oameni.

Adevărul nu numai că a fost enunțat categoric de către El, ci și demonstrat fără putință de tăgadă. Adevărul Lui nu este impus silnic, ci e demonstrat logic. Iar argumentul suprem cu care-Și justifică adevărul este neprihănirea Sa și, în cele din urmă, jertfa Sa pentru adevăr. Iisus fiind Iubirea, Însuși cu iubire cheamă pe oameni la adevăr. Demonstrează adevărul cu cuvântul, cu minuni, cu virtuți și cu jertfa, merge atât de departe încât înțelege pe cei ce au fost incapabili să recunoască adevărul propovăduit în propria lor cetate.

Dar Dumnezeu fiind, El stabilește și un sfârșit al răbdării divine, ziua Judecății din urmă, când cei de rea-credință, care neagă și batjocoresc adevărul împotriva evidenței, care pe ei înșiși nu se mântuiesc și nici pe alții nu-i lasă să se mântuiască, își vor lua pedeapsa cuvenită în întunericul cel mai din afară și veșnic.

Răspunderile omenirii sunt globale. Mântuirea e un fenomen general omenesc, dar răspunderile elitelor conducătoare sunt cu mult mai mari. De aceea nu există o răspundere strict individuală, dar nici una exclusiv colectivă.

În măsura în care un om are responsabilități mai mari în omenire, i se va cere mai mult și în fața Judecății. Este considerabilă răspunderea conducătorului ce orientează un popor, care îi face o anumită educație, îi proclamă o anumită învățătură, îl angajează în anumite bătălii, îi dă anumite legi și orânduiri, îi dă o justiție dreaptă ori nedreaptă, îi păzește sănătatea sufletească și trupească, creează o societate dreaptă ori abuzivă, respectă libertatea și demnitatea oamenilor ori îi tiranizează, încurajează valorile majore ori recurge la ce e negativ în lume și, în cele din urmă, conduce lumea spre mântuire ori spre neant.

Orice om politic, orice preot, orice filozof, artist, economist, om de știință, pedagog trebuie să se întrebe, cutremurat, în ce duh se află, ce duh exprimă, ce operă săvârșește: mântuitoare ori nimicitoare?

Iisus s-a afirmat pe Sine Însuși a fi expresia Tatălui. Creștinul trebuie să fie expresia lui Hristos, și asta acum, imediat, concret, direct, cu suflet și cu trup și în deplină responsabilitate. De aceea trebuie ca omul creștin să fie clar conștientizat de sensul fiecărei clipe a vieții sale sufletești și materiale. Fiindcă ne mântuim și cu sufletul și cu trupul. Mântuirea se lucrează în orice clipă. Așa intrăm în veșnicie: prin fiecare clipă. Așa intrăm în universalitate: prin fiecare locșor de pe pământ.

Deci, umplându-se omul de Hristos, devine ales al lui Dumnezeu, Israel. Lucrarea mesianică și lucrarea de mântuire apasă pe umerii Israelului. Căci din poporul chemat la cereasca Împărăție, Iisus a ales doisprezece apostoli și i-a umplut cu Duhul Sfânt și cu responsabilitate. Noi deci ajungem la conștiința apostoliei noastre, care înseamnă și încărcătură sfântă, dar și lucrare de sfințire a lumii. În centrul creștinătății se află Israelul, apostolatul, mesianicul - elită lucrătoare a Duhului Sfânt, cu totale responsabilități pentru mântuirea lumii.

Acestea fiind zise, revin acum la începutul scrisorii mele. Pun față în față lucrarea lăuntrică a curățirii de patimi căreia m-am dedicat un sfert de veac, cu realitatea omenirii pe care o observ de un alt sfert de veac. Concluzia ce o trag este că spiritualitatea pe care am practicat-o m-a rupt de realitatea veacului, dar în același timp, capacitatea de a înfrunța veacul, de a gândi veacul și de a-i vedea destinele o datorez tocmai acelei spiritualități. Nu justific întru totul spiritualitatea dintâi, dar nici nu o scutesc de critica necesară.

Critica mea se îndreaptă împotriva spiritualității creștine moderne, care și-a propus să placă lui Dumnezeu, dar de fapt place puterii oamenilor.

În primul rând, spiritualitatea modernă creștină este reduționistă. Învățătura ei s-a distanțat de viață și de lume, ocupându-se mai mult de abstracțiuni și cel mai mult de aspectele morale, dar neglijând socialul și istoricul. Funcția socială a fost lăsată la voia întâmplării, conform puterii ce a dominat lumea. În aceste condiții, oamenii s-au simțit părăsiți de Biserică, iar Dumnezeu le-a părut tot mai îndepărtat. Alinarea sufletească și corectivele morale nu au umplut golul imens creat în suflete și în societate. Împărăția lui Dumnezeu a rămas în inimă și-n perspectivă eshatologică, dar a pierdut lucrarea istorică. Or,

învățătura creștină trebuie să acopere întreaga viață și existență umană, căci totul a fost creat de Hristos și totul este mântuit prin Hristos. Nu o credință bigotă și îngustă, ci una luminată și deschisă va putea triumfa în ochii oamenilor și va fi recunoscută ca autoritate a lor tutelară. Deci e necesară o viziune unitară, solidară și integrală despre lume, viață și natură. Prin urmare, formând un suflet creștin, nu e suficient să-i dai virtuți și Duh Sfânt, ci și orizont și sens.

În al doilea rând, în creștinism s-a cuibărit formalismul. Riposta severă a Mântuitorului împotriva împietririi iudaice în formalism trebuie dată acum și creștinătății formaliste. Ne-am închistat în dogme, idei, rânduieli, ritualuri și instituții. Dar trăirea vieții în Duh Sfânt nu trebuie să rămână limitată la unele forme tradiționale. Nu se poate a accepta nici anarhia (*dezordinea*) formelor, dar nici claustrarea (*închiderea, retragerea*) în forme.

În al treilea rând, Mântuitorul a rupt-o cu convențiile iudaice și a vestit o lume nouă, dar după două mii de ani, creștinătatea se trezește și ea convențională. Convențiile sunt o plagă subtilă ce se strecoară în comportamentul creștin spre a se adapta conjuncturilor. Ele sunt nesincere față de adevărul creștin, fie din ignoranță, fie din ipocrizie și lașitate. Convențiile sunt o cedare a autenticității creștine în fața convențiilor necreștine. Convenționalismul secularizează creștinismul, îl face oportunist, dubios și nesincer. Convenționalismul abdică de la lupta mântuitoare și se complace în viața prihănită. Prin convenționalism, harul este iconomisit fără discernământ și fără acoperire în aurul credinței, facându-ne neguțători necinstiți ai lui.

E necesară o păstrare, fără abatere, a purității învățaturii creștine spre a nu fi nevrednici iconomi ai harului dumnezeiesc și spre a nu discredita creștinismul în fața oamenilor. **E mai lucrătoare o Biserică prigonită dar pură, decât una strălucitoare dar convențională.** Această poziție e a lui Hristos și a lui Pavel. Ea a îmbinat în mod fericit puritatea adevărului cu înțelepciunea metodelor de mântuire ale lumii, pe când convenționalismul practicat uneori de creștinătate e dubios moral și discreditat social.

În al patrulea rând, în spiritualitatea creștină modernă domină neutralismul, o plagă mascată sub înțelepciune, dar care în realitate e un rău ce macină puterile dinamice, cutezătoare, eroice și martirice ale creștinismului. Neutralitatea față de natură abandonează lumea în primitivitate. Neutralitatea față

de viață părăsește lumea în păcat. Neutralitatea față de satana adâncește lumea în ambiguitatea morală. Neutralitatea față de materie duce lumea la mizerie. Neutralitatea socială lasă lumea în robie. Neutralitatea politică oferă puterea forțelor antihristice. Neutralitatea intelectuală imbecilizează. Neutralitatea culturală e mormânt spiritual. Neutralitatea față de lume este incapacitatea de a schimba lumea. Neutralitatea față de istorie e istoria bunului plac. Neutralitatea e moarte spirituală.

Hristos este dovada puterii supreme ce a intervenit spre mântuirea lumii, deci neutralitatea creștinilor e părăsirea lui Hristos și indirect a lumii. Dacă azi creștinismul a ajuns neutralist în loc de a fi eroic, Duhul Sfânt îl va regenera în creștinătate, pentru lumea întreagă și pentru toate timpurile. Ne-au fost necesare severele experiențe ale ateismului modern pentru a ne retrăzi la lucrarea sfântă ce reasează lumea în ordinea ei firească. Suferințele epocii moderne sunt o metodă de retrăzire a conștiinței creștine.

În al cincilea rând, creștinismul are deschisă istoria în perspectiva vieții veșnice de după moarte, dar prin acest caracter eshatologic el nu trebuie să părăsească istoria cu toate problemele ei, ci să o antreneze în sacru. În Bizanț, Patriarhul era primul sfetnic al împăratului, dar s-a ajuns repede la conflict între puterea clericală a Bisericii, care se dorea autentic creștină și puterea politică a statului, care se complăcea în viața prihănită. Atunci, statul și-a asumat răspunderile istorice și a redus clerul la perspectiva eshatologică. Creștinătatea, neputând schimba statul, a reușit să creeze, prin mijloacele credinței, societăți cu orânduiri morale, cum au fost mănăstirile, obștile, operele de caritate, instituțiile de învățământ. Acestea au dat putere Bisericii în lupta ei cu statele potrivnice lui Dumnezeu. De aceea dușmanii credinței creștine au secularizat averile mănăstirești, au desființat obștile și corporațiile și au restrâns opera caritativă și didactică a Bisericii, căutând o laicizare deplină a statului.

În epoca modernă, statul ignoră Biserica, o discreditează, o slăbește, o domină și vrea să o distrugă. În epoca modernă credința este restrânsă exclusiv la perspectiva eshatologică, îngrijindu-se numai de nemurirea sufletului și fără drepturi socio-istorice. În acest fel, Biserica pare a fi învinsă și împinsă la marginea vieții și a istoriei. Totuși, lucrurile se dovedesc a nu rămâne așa. În timp ce cursul societății umanist-materialiste a ajuns la abis și moarte, omenirea

redescoperă perspectiva istorică a spiritualității creștine.

În al șaselea rând, creștinismul a fost întemeiat de Hristos ca o concepție comunitară, dar în secolul nostru constatăm două fenomene: un fenomen colectivist-materialist de masă, care consideră că poate determina științific conștiința lumii, și un fenomen spiritual individualist care, deși atinge mari profunzimi sufletești, este lipsit de forța și orânduirea comunitară în care să se poată dezvolta liber.

Fenomenul materialist domină politic lumea modernă, încât spiritualitatea creștină se dezvoltă la tensiuni maxime, care sunt împinse până la martiriu. Afirmarea condiției creștine e astăzi un act de eroism al gândirii, cuvântului și vieții. Cine nu e gata de jertfa supremă, nu poate rezista în credință în acest secol. Dar pe de altă parte, spiritualismul creștin se concentrează atât de intens în individ, încât pierde din vedere colectivitatea. Or, lumea nu se poate mântui prin extreme. Spiritualitatea individuală este parte a spiritualității comunitare, căci dacă oamenii nu intră în comuniune unii cu alții, nu sunt nici vrednici hristofori și nu se iubesc între ei, ba, mai mult, fac îndoielnică mântuirea.

Nici un trăirist, chiar în asceza lui cea mai severă, nu trebuie să se smulgă din comuniunea universală a creștinătății. În fiecare individ trebuie concentrată lumea întreagă, iar colectivitatea trebuie să fie Ierusalimul ceresc în care individul se înalță spre ceruri. Această minunată armonie a lumii ne-o arată natura, dar mai ales ne-o descoperă Duhul Sfânt. Așezați deplin în Hristos, să privim lumea prin ochii Lui, să o iubim ca El și să facem pentru ea tot ce ar face El dacă ar fi în locul nostru.

La acest nivel de conștiință nu se ajunge de unul singur și nici ușor, ci e o sarcină măreață dată oamenilor care se ocupă de sufletul omenesc, și cu deosebire duhovnicilor. Deci duhovnicul umple pe om de Dumnezeu, dar îi dă și perspectiva divină asupra lumii și a vieții, adică formează comuniunea și comunitatea creștină. E minunată și măreață această misiune, și dacă creștinii nu și-o înțeleg și nu o împlinesc, lasă oamenii să meargă pe calea cea largă a bunului plac, care duce la iad.

În ultimul rând, a venit vremea să critic și spiritualitatea. Uimitor, nu? După ce am pledat pentru ea, încât părea un panaceu universal și infailibil, deodată să constat că și ea are limitele ei, iconomia ei, sensul ei. Dar este necesar

să primim și acest duș rece peste sufletele noastre, pentru a înțelege că Adevărul nu e în om, ci în Dumnezeu, spiritualitatea fiind doar o parte a omului creștin. Spiritualitatea pură, absolută, nelimitată, necondiționată este doar în Dumnezeu. Numai adâncul tainic al duhului omenesc comunică cu taina nepătrunsă a dumnezeirii.

În rai, omul a trăit în comuniune cu Dumnezeu, având conștiința curată și deci o spiritualitate neîntinată. A urmat păcatul cu tot cortegiul său de consecințe și omul s-a întinat, conștiința i s-a întunecat, iar spiritualitatea a devenit confuză, dezorientată. Prin Hristos, omul a fost restaurat, spiritualitatea a redevenit sacră și omul se poate reageza în harul dumnezeiesc spre o viață neprihănită.

Deci spiritualitatea nu este un scop în sine, ci este modalitatea de sfințire, desăvârșire și mântuire a firii omenești. Duhul Sfânt e puterea dumnezeiască nescăpată ce lucrează în oameni opera mântuitoare, iar toate lucrările oamenilor, umplute de Duh Sfânt, formează spiritualitatea creștină. Spiritualitatea ar fi deci viețuire în duh și în adevăr.

În teorie totul este frumos, însă practica umană degradează și face nedeșăvârșită spiritualitatea creștină. De aceea, doar un efort susținut și permanent de-a lungul veacurilor va reuși să transfigureze lumea. Creștinătatea trebuie să lucreze cu înțelepciune, nu numai cu neprihănire, cu putere, nu numai cu smerenie.

În concluzie, creștinii au răspunderi depline pentru destinele omenirii. Ei trebuie să gândească problemele omenirii, să le orienteze și să le orânduiască. Ei trebuie să cunoască lumea, viața și cu deosebire dușmanii. Creștinii trebuie să dea răspuns burgheziei, comunismului, fascismului, iudaismului, islamismului, etc. Iar ei și-au pierdut chemarea istorică, nu înțeleg cele ce se petrec și nu au putut crea o forță reprezentativă.

Trebuie să știm ce este o idee și cui slujește ea. În fața unei lumi construită pe concepte materialiste, ateiste și anticreștine, creștinii trebuie să aibă forța necesară spre a lansa în istorie conceptele care conduc lumea spre mântuire.

Criza lumii moderne nu aparține spiritualității creștine, dar s-a produs în mijlocul lumii creștine, și de aceea avem răspunderi pentru cele ce se petrec.

Nu ne putem solidariza cu dezastrul civilizației moderne, dar nici nu

putem lăsa lumea să piară. Nu putem evita suferința lumii moderne, dar trebuie să-i salvăm viitorul.

Dacă Însuși Dumnezeu S-a făcut om spre a mântui lumea și ca om a proorocit, a învățat, a luptat, a înfruntat pe dușmani, a pățimit și S-a îngropat, spre a întemeia Împărăția lui Dumnezeu, atunci cu atât mai mult noi, oamenii, avem datoria să ne angajăm în mod integral și integru spre mântuirea lumii.

Biserica socotită ca simțitoare trebuie să se dăruiască deplin și cu putere administrării harului și să mărturisească deschis, cu îndrăzneală și luciditate, cuvântul lui Dumnezeu în acest secol. Acesta este rolul clerului. Pentru a-și îndeplini acest rol, e necesară o schimbare de optică în cler.

Dar Biserica e socotită și eclesia în cadrul căreia un rol mare revine ierarhiei laice (*conducerea statului*). Creștinătatea trebuie să meargă pe sinergismul dintre ierarhia clericală și cea laică. Numai aceste două ierarhii bine formate și organizate vor putea da expresie creștină și statului, fără a cădea nici în eroarea papo-cesarismului, nici în cea a cezaro-papismului.

Problemele veacului nu sunt numai politice, ci și morale, culturale, sociale, economice, științifice.

Ce duh inspiră acest veac? Ce idei ne stăpânesc? Ce cultură avem și încotro ne orientează ea? Ce școli și curente literare se conturează? Ce e modernismul? Realismul? Naturalismul? Avangardismul? A dat secolul genii filozofice? Artistice? Ce personalități au marcat secolul? Personalitățile sau masele marchează epoca modernă?

Poate fi cantitatea o formă de cultură? Este știința parte a culturii? Ce este știința? Ce știm despre taina materiei, vieții și omului? Nu este și teologia o știință? Nu este și mistica o știință? Nu este știința un fel de mistică? Care sunt limitele între religie, artă și știință? Trebuie ca știința să fie neapărat materialist-ateistă? Putem crede în adevărul științific la modul absolut? Știința a creat civilizația tehnică de azi? Cum s-a ajuns la explozia tehnică? Poate fi ea controlată? Va duce ea la dezastru?

Ce sunt omul și omenirea în fața civilizației moderne? Ce s-a petrecut înăuntrul omului prin civilizația materialist-ateistă? Dar societatea, unde a ajuns? Către ce merge? Ce legi ne conduc? Ce valori avem? Ce criterii ne-au rămas spre a ne salva?

Mai vrea lumea modernă adevărul? Ce este dreptatea? Ce este libertatea? Mai există iubire? Ce este omul fără iubire? Ce este omul fără Dumnezeu? Ce este pacea? Cine minte în acest veac, de răstălmăcește totul? Pacea e a robului răzvrătit, ori a satrapului (*dictator*) tiran? Libertatea este pentru adevăr, ori pentru minciună?

Unde este răul în acest veac? În lucruri și lucrări, ori în duhul rău și mincinos pe care oamenii l-au înmagazinat în ele?

Ne putem mântui fără a răspunde puzderiei de probleme ce frământă omenirea? Nu țin de mântuire toate aceste aspecte: a mânca, a bea, a se înmulți, a munci, a stăpâni, a conduce, a face legi, a pune ordine, a lupta, a veghea, a răspunde, a face dreptate, a triumfa asupra răului, a ști, a învăța, a crea, a desăvârși, a dinamiza, a orienta, a călăuzi, a salva, a te bucura, a muri, a învia, a te înălța, a mântui lumea?

Un bun duhovnic trebuie să dea un suflet și o minte care să răspundă tuturor problemelor mântuirii lumii.

Părinte duhovnic, această viziune este autentic creștină, dar nu le place oamenilor. Zidirea sufletească pe care mi-ai dat-o și pentru care-ți mulțumesc, mi-a dat forța necesară să înfrunt vremurile, dar nu m-a orientat în ele, și aceasta este greșeala. Ea a avut profunzime, dar nu a avut orizont și nici mesaj istoric.

Am simțit nevoia acestei lămuriri spre a ne face amândoi slujitori vrednici ai lui Hristos și ai oamenilor.

Eu sunt bătrân și bolnav, poate voi pleca dincolo, dar mărturisesc dragostea și grija ce o am pentru Biserică și pentru lume.

Port în mine o experiență duhovnicească și de viață excepțională și am datoria s-o mărturisesc la persoana întâi, nu pentru vreun orgoliu, ci pentru autenticitatea acestor vremuri, căci sunt produsul unei epoci de înaltă tensiune.

Aș vrea să scriu o carte despre duhovnic și duhovnicie, dar nu știu dacă-mi vor mai ajuta puterile.

Preaslăvit să fie Hristos, Mântuitorul și Împăratul lumii!

Epilogul autorului

În acest secol, eroismul a fost învins de lașitate, calitatea copleșită de cantitate, omul dominat de tehnică; duhul a fost subordonat materiei, adevărul răstălmăcit dialectic, binele uitat de atâta răutate, iar creștinii prizonieri de anticreștini.

Lumea actuală este în plină învălmășeală, căci coordonatele ei principale fac viața insuportabilă. Bogații nu se mai satură de bogății și vor să stăpânească pământul, iar puternicii nu mai au limită în putere și retează orice opoziție din lume. Tehnica ne copleșește și pe noi și natura, devenind un coșmar. Nu vrem să mai murim, din care cauză ucidem pruncii ce-și anunță apariția la porțile vieții. Ne urâm între noi, încât am devenit insensibili la suferința reciprocă ce ne-o cauzăm. Simțurile declanșate, epuizate, denaturate, au pus stăpânire pe mintea oamenilor. Valorile acestei lumi izvorăsc din egoism, materialism și ateism.

O lume fără Dumnezeu și fără suflet.

Creștinătatea își împarte istoria în două epoci, caracterizate prin două căi: apostolatul și rugăciunea. Biserica noastră se cheamă apostolică, și totuși ea a înlocuit calea apostolică prin calea rugăciunii.

Când, unde și de ce s-a produs această schimbare?

Fără îndoială că apostolii au reprezentat cel mai autentic creștinism istoric. În capitolul al doilea din Faptele Apostolilor se sintetizează coordonatele creștinismului apostolic: în primul rând era învățătura apostolică, semănată în comunitatea dragostei dintre frați, integrată în obștea creștină și sprijinită pe rugăciune. În acest chip ne găsim în miezul Evangheliei. Ar mai trebui poate adăugat spiritul mesianic al creștinilor primari, care se simțeau investiți de Dumnezeu să lumineze lumea și acționau cu înțelepciune și putere de jertfă în acest sens.

Pe aceste coordonate de acțiune a ajuns creștinismul la victoria din vremea Sfântului Constantin cel Mare.

Dar lumea atunci s-a încreștinat și totuși nu s-a încreștinat. Semn al neîncreștinării lumii încreștinate de atunci stau viața, învățătura și moaștele Sfântului Ioan Gură de Aur. El nu s-a despărțit de linia trăirii integrale și organizate în duh creștin și a cerut puternicilor și bogaților acelei vremi să treacă la o reală viață creștinească, iar aceia l-au ucis.

Aici este nodul gordian (*dificultate extrem de mare, imposibil de rezolvat*) al istoriei creștinătății.

De aici s-a renunțat la calea apostolică și s-a intrat pe calea rugăciunii. Departe de noi gândul de a prezenta rugăciunea ca pe o abatere de la calea apostolică, ci sesizăm numai că rugăciunea nu e o alternativă a căii apostolice și nici un pas înainte față de calea apostolică.

Creștinii, în loc să lupte cu cuvântul și cu organizarea lor obștească pentru a da o structură creștină orânduirilor lumii, au redus intervenția lor la rugăciune.

Astfel a apărut în creștinătate un alt tip de samarinean, în timp ce alți preoți și alți leviți sunt prea ocupați în sacristia lor și nu mai coboară să-l îngrijească pe omul sărac, bolnav, prigonit, întemnițat, nedreptățit și batjocorit.

Lumea e lăsată să-și depene viața în patimi și ambiții, umplând istoria de nedreptate, de robie și de sânge, creștinii neputând să facă pentru ea decât rugăciuni.

Un vlădică sincer a concretizat această realitate, zicând: „Nu am stofă de martir în mine!”. Dacă este de înțeles un om laș, fie el și vlădică, nu se poate însă să se admită o conduită de compromis a Bisericii. Această conduită a dizolvat însăși forța spirituală a creștinătății, încât ea a părăsit lumea, lăsând-o în mâinile vrăjmașului.

Discuții aprige se poartă privind folosirea unor prepoziții - „pe”, „din” sau „la” - în diverse definiții teologice, în timp ce oamenii nu mai au un ideal, nu mai au nădejde în lumea asta și o pierd și pe cea veșnică, fiindcă lumea e cotropită de egoism, tiranie, exploatare, robie, sărăcie și mizerie. Facem rugăciune pentru săraci, bolnavi, întemnițați, slabi, dar practic nu întreprindem nimic pentru ei.

Oare așa a procedat Mântuitorul? Oare asta e învățătura creștină? Oare așa se ajunge în Împărăția lui Dumnezeu? Nu cumva ni se poate spune și nouă cum li s-a spus iudeilor: Pe acestea să le faceți, iar pe celelalte să nu le lăsați nefăcute?

Rugăciunea are locul ei în cadrul vieții, dar nu e calea exclusivă a acestei vieți. Treburile lumii nu se împlinesc numai prin rugăciune, deși ele toate o necesită.

Clerul ar putea da explicația cum că le-a revenit împăraților creștini datoria faptei creștine. Argumentul este doar parțial valabil. Biserica trebuie să se asigure că, într-o formă sau alta, în lume se zidește Împărăția lui Dumnezeu. Ea nu poate binecuvânta la întâmplare orice formulă socială, orice lege, orice instituție, orice doctrină, orice ideal, orice oameni, ci numai pe acelea care aparțin mesajului evanghelic, prin care se slujesc oamenii acelei vremi.

Biserica a lăsat împăraților grija guvernărilor, dar nu se poate identifica și nici nu poate colabora cu orice formă socio-politico-culturală. Biserica a lăsat guvernarea în seama împăraților din motivul înțelept al distribuirii atribuțiilor, care i-a îndemnat și pe apostoli să lase în seama diaconilor problemele economice ale obștii; dar lor le-a rămas cuvântul în toată aria lui de acțiune și influență și cu toate răspunderile.

În mod regretabil însă, în Biserică clerul s-a rezumat la rugăciuni, iar laicii au intrat într-un formalism lipsit de conținut. A dispărut ierarhizarea valorilor laice în Biserică, și deci s-a pierdut misiunea laicilor în lume, cât și în Biserică.

Poporul trebuie organizat și dinamizat de Biserică. Poporul trebuie iubit, trebuie slujit, trebuie condus, aceasta fiind obligația Bisericii.

E necesar ca Biserica să rămână liberă, independentă și autonomă față de stat, tocmai pentru a putea încreștina statele.

Pentru a putea sluji lumea, Biserica trebuie să fie puternică, fiindcă altfel va fi obligată să se adapteze ea la niște realități necreștine, în loc să încreștineze ea lumea.

Istoria ultimelor două milenii este impregnată de spiritualitatea creștină, dar nu putem să nu constatăm semnele negative ale vremurilor, unele apărute în interiorul creștinătății, iar altele din afara ei. Capacitatea de afirmare a

neo-protestantismului a proliferat prin spiritul ei dinamic, dar a dezbinat creștinătatea. Sunt forțe fals mesianice, necreștine și anticreștine, care în ultimele secole au ajuns să domine lumea, și asta datorită golului creat de creștini în istorie.

Biserica restrânsă la rugăciuni, rituri, ceremonii și tradiții este inaptă să ducă lumea mai departe. Creștinismul formal, oricât este el justificat tradițional, până la urmă cedează prin incapacitatea lui spirituală și dinamică. Fiindcă darurile Sfântului Duh sunt dinamice. Darul proorociei vestește lumii zărilor noi, formulând idealurile și modalitățile de realizare. Proorocia nu e numai eshatologică, ci vizează și viitorul istoric, nu e numai morală, ci și socială, nu e numai religioasă, ci e și politică. La fel, darul facerii de minuni, care este o practică uitată în creștinism. Rugăciunile ajută la minune, dar elementul activ, lucrător este Duhul Sfânt (*adică se pune accentul pe lucrare, acțiune. Nu lene, nelucrare, neutralitate.*). Prin urmare, toate darurile duhovnicești formează un tot unitar și înnoitor.

Toate problemele lumii se află în Crucea lui Hristos și a creștinilor. De câte ori vom rătăci drumul, ori vom lenevi pe cale, să ne înapoiem la Evanghelie și la Duhul Sfânt.

Suferințele ce ni se pricinuiesc au menirea să biciuiască lenea noastră și să ne lumineze mințile.

Aceste gânduri ne vin ca buni creștini ortodocși, iubindu-ne Biserica, dar în condițiile calvarului și Golgotei. De zeci de ani agonizează Hristos în lume, și am fost atât de jecmăniți de orice drept și libertate, încât numai rugăciunea tainică din adâncul inimilor ne-a rămas. Cunoaștem puterea rugăciunii din lucrarea ei în adâncile suferințe ale celei mai aprige și inteligente prigoniri. Ne-am dăruit cu totul lui Hristos. Nici o clipă nu ne situăm în afara Bisericii.

Viziunea creștină asupra lumii, elaborată de martiri și sfinți, merită să fie luată în considerare de forurile cele mai înalte ale Bisericii și ale lumii, căci oamenii aceia au trăit și s-au jertfit pentru mântuirea în Hristos.

Ioan Ianolide, 1985

Palatul fermecat

Ioan Ianolide

Chinuit, sfâșiat de-ntrebări și cu jar pe
Rănilor vii, sângeram în neliniște, greu.
La dreapta mea era o bufniță, iar la stânga un șarpe.
Și-am auzit pe șarpe grăind: „Nu există Dumnezeu”.
Am pornit prin pustiu. Eram singur și-mi era frică.
În urechi îmi sunau cuvintele șarpelui, de tăgadă.
Într-un târziu am aflat oazele singurătății, neumbrate,
Și ochiul meu, ca al bufniței, prin noapte a-nceput să vadă.
M-adulmecau de departe, flămânzi, în târcoale,
Șacalii deșertului, chelălăind.
Dunele nopții pândeau, muindu-și spinările goale
Și tot mai rar l-am auzit pe șarpe șoptind.
Deslușeam acum beteala unei cărări prin pustie,
Ca firul subțire al stelei ce călăuzise pe magi.
De izbeam cu toiagul în stâncă, izvora apă vie.
Drumuiam fără preget, cu mana cerului în desagi.
În zori am ajuns în fața palatului cu poartă de vis,
Străjuită de un vultur, un înger, un leu și un taur.
Am bătut de trei ori și poarta singură s-a deschis.
Înșiră-te, mărgărite, pe firul de aur...
Am trecut pe aleea smereniei, printre sânziene udate
Cu apa în care Iisus a spălat picioarele ucenicilor.
Călcam prin cenușă, pe urmele ciudate
Ale pantofului Cenușăresei și ale tălpilor calicilor.

Pe aleea căinței, sub sălcii am șezut și am plâns
Îndelung murmurând, în metanie, psalmul cincizeci.
Serafimi m-au stropit cu isop și am strâns
Ramuri verzi de pe cioturi crăpate și reci.
Mergeam acum printre crini, pe aleea curăției;
Ca în grădinile cerului, cântau păsări fără număr,
Zefirul își aninase la aripi clopotele utreniei
Și-am simțit cum se lasă porumbei de lumină pe umăr.
Palatu-și înălța coloanele ninse cu polenul solar,
Ca niște fragile stamine în policandrul unui caliciu.
Am suit scara cu trepte de azur și cleștar,
Sub razele de aur ce țâșneau din înalt frontispiciu,
În sala de mese, totul era pregătit pentru cină.
Am închinat din cupa cu Vin și am frânt cucernic din Pâine;
A coborât Nemărginirea în mărginita-mi tină
Și-am plutit peste ieri, peste mâine.
În sala tezaurului, tainic ardea un inel,
Ireal risipind pe comori nesortite argilei
Tot aurul tors din blândețea privirii din Miel
Și toată aurora topită în lacrima milei.
În sala de arme, din largi panoplii fulgerau laolaltă
Săgeata-ndrăznelii înfiptă în aripa vântului
Și sabia dreaptă și pură, tăioasă ca limba cuvântului
Și scutul heraldic și platoșa tare și chivăra-naltă.
Din sala uneltelor am luat un cântar și un năvod
Și-o foarfecă de vier, din curpenul soarelui ca să tai
Butași de lumină, meniți să rodească în glod.
Și-am pus în picioare sandalele apostolilor,
cu talpă de rai. Trecând ca într-un vis pe sub curcubeele grinzilor,
Am ajuns în feeria din sala oglinzilor.
Am privit în peretele din Răsărit
Și am văzut lângă o apă un copil cu obrazii de pâine,
Trimițându-și surâsul, în bărci de hârtie, spre țarmu-nroșit

Din basmul cu Feții-Frumoși, cu pitici și cu zâne.
Am privit în peretele din Miazăzi
Și-am văzut pe un tânăr suind către creste de spini,
De ghiara hățișului trupul nevrând a-și păzi,
Flămând ca să muște din miezul luminii.
Am privit în peretele dinspre Apus
Și-am văzut un bătrân ce cu luare-aminte,
Din brațele crucii pe care-asfințise Iisus, își cioplea un sicriu, împăcat și cuminte.
Am privit în peretele din Miazănoapte
Și nimic n-am văzut. Nu puteau să cuprindă
Ochii mei atâta mister. Dar în șoapte
Armoniile astrelor se-auzeau prin oglindă.

Când m-am întors printre oameni,
Pe locurile de unde-am plecat,
Înfloreau fericirea în diminețile clare.
Și mulți mă-ntrebară de taina palatului fermecat.
Iar eu le-am răspuns că el se găsește în fiecare.

DICȚIONAR

cf. = (l-am întâlnit în subsolul paginii, la trimiteri și arată sub această formă: cf. *Taina Jertfei*, Editura Puncte Cardinale, Sibiu 2002). Vine din latinescul *confer* și are scopul de a compara, de a contrasta sau de a întări o afirmație cu o altă informație (și argumente) din aceeași lucrare sau, cel mai adesea, din lucrări diferite. Deci, face trimitere la materiale și lucrări care pot conține sau susține aceleași afirmații în textul respectiv.

Biografii, trimiteri, poze și alte informații am găsit și la această adresă: www.fericiticeiprioniti.net